

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА

ДЕЙНОСТТА НА ТУ – ВАРНА,

ПРЕЗ ПЕРИОДА

ЮЛИ 2015 г. - АПРИЛ 2016 г.

Варна

2016 г.

I. УВОД

Изминалият отчетен период (от м. Юли 2015 г. до м. Април 2016 г.) бе първия от мандата на настоящето академично ръководство. През него бе поставено началото на функциониране на Университета, в условията на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014-2020г. и новите правила за финансиране на висшето образование, акцентиращи върху научната продукция на академичния състав и реализацията на завършващите студенти. Наследените финансови задължения, продължаващото намаляване на държавната субсидия, продължаващата демографска криза с отражение в намаляване на броя кандидат-студенти, намален брой чуждестранни студенти са характерните моменти от обективните условия, в които функционираше Технически университет – Варна /ТУ-Варна/.

В тази ситуация Академичното ръководство последователно изпълняваше мандатната си програма: осигуряване на законност, публичност и прозрачност при функционирането на всички органи за управление на Университета; усъвършенстване на системата за информиране на всички членове на академичния и административен състав относно взетите решения на Академичния съвет; оптимизиране на организационно-управленската структура в съответствие с динамичните промени на вътрешната и външна среда; усъвършенстване на системата за оценка и заплащане на труда на преподавателите, административния и технически персонал чрез по-добро обвързване на механизмите за формиране на работната заплата с резултатите от труда; разработване на цялостна концепция за модерна и активна информационна и рекламна дейност на Университета; създаване на система за засилване на интереса и мотивацията на академичния състав за по-активно участие в научно-изследователската дейност.

Основните линии бяха свързани с усъвършенстването на учебния процес, политика на строго и целесъобразно разходване на финансовите ресурси и непримиримост към случаите на немарливост и безстопанственост, увеличаване на откритите конкурси за заемане на академични длъжности. Академичното ръководство благодари на целия академичен и административен персонал, за подкрепата в реализирането на предприетите мерки.

По отделните направления нашата дейност може да се опише, както следва:

II. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

II.1 Основни задачи за периода

1. Промени в документи от системата по качество на ТУ – Варна, свързани с подобряване организацията на учебния процес и оптимизиране на учебните планове.

2. Оптимизиране броя на специалностите, по които се провежда обучението в ОКС „Бакалавър“.

3. Промяна в структурата на учебния процес за учебната 2015/16 г.

4. Приемане на нови учебни планове и квалификационни характеристики за ОКС „Бакалавър“ за учебната 2016/2017 г.

5. Организиране на дистанционно обучение по някои дисциплини в магистърски курс на обучение.

6. Подобряване организацията на кандидатстудентската кампания

7. Подобряване на организацията в обучението на ОКС “магистър”.

През учебната 2015/2016 година в ТУ - Варна, съгласно регистъра на МОН се обучават общо 6125 студента (6615 за учебната 2014/15 и 6973 студента за учебна 2013/14) в редовна и заочна форма и докторанти, разпределени по ОКС съгласно таблица II.1.1. От тях 187 са чуждестранни студенти.

Таблица II.1.1

ОКС	Професионален бакалавър	Бакалавър и Магистър след средно образование	Магистър след висше образование	Доктор
2013/14	212	5692	980	89
2014/15	204	5347	967	97
2015/16	189	4318	1618	262

II.2 Анализ на кандидатстудентската кампания 2015/2016 г.

Кандидатстудентска кампания за учебната 2015/16 стартира още през месец октомври след приключване на кампанията за магистрите.

С решение на АС, към МОН е насочено предложение за проекто-прием по професионални направления със 5 % по-висок спрямо учебната 2014/2015 г. С решение № 343/18 май 2015 г. този прием беше потвърден.

В таблица Таблица II.2.1 е даден реализираният прием за ОКС „бакалавър“ по специалности и професионални направления.

Таблица II.2.1

05.10.2015 г.

																								05.10.2015 г.															
проф. напр.	специалност	ПЛАН-ПРИЕМ 2015/2016 ОКС 'Б'				ПРОМЕНЕН ПЛАН-ПРИЕМ 2015/2016 ОКС 'Б'				ОБЩО ЗАПИСАНИ в 1-ви курс ДП към 22.07.2015				ОБЩО ЗАПИСАНИ в 1-ви курс ДП към 31.07.2015				Записани в 1-ви курс със заповед 03.08. - 30.09.2015				Отписани от 1-ви курс със заповед 03.08. - 30.09.2015				Общо записани в 1-ви курс ДП (брой)				% изпълнение на план-прием ДП				РАЗЛИКА (план прием - записани в 1-ви курс)				Записани в 1-ви курс, платено, вт.в.ише	
		р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.	р.о.	з.о.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22																		
СД	СМ	60	30	60	30	38	30	38	30	14	1		-1	52	30	86,67	100,00	8	0																				
МИ	МТТ	30	15	30	15	7	5	7	7	2	6	-1	-1	8	12	26,67	80,00	22	3																				
	КТМ	30	15	30	15	5	5	5	5	2				7	5	23,33	33,33	23	10																				
	СИХНГП	15	15	15	15	1	3	1	3				-1	1	2	6,67	13,33	14	13																				
	ПИ	15	15	15	15	4	4	4	3					4	3	26,67	20,00	11	12																				
		90	60	90	60	17	17	17	18	4	6	-1	-2	20	22	22,22	36,67	70	38	0	0																		
ЕЕА	ЕТ	30	15	30	15	3	8	3	8		5		-1	3	12	10,00	80,00	27	3																				
	ВЕИ	30	15	30	13	18	7	18	7	1	1			19	8	63,33	61,54	11	5																				
	Е	30	15	30	13	25	6	26	6	1	5	-1	-1	26	10	86,67	76,92	4	3																				
	БМЕ	30	15	30	14	3	5	4	6	1	1			5	7	16,67	50,00	25	7																				
	АИУКС	45	15	45	20	25	12	25	13	3	3		-1	28	15	62,22	75,00	17	5																				
	РМ	30	-	30	-	13		12		1		-1		12	-	40,00	-	18	-																				
		195	75	195	75	87	38	88	40	7	15	-2	-3	93	52	47,69	69,33	102	23	0	0																		
ККТ	ТКМТ	75	30	60	25	42	16	43	17	10	8		-2	53	23	88,33	92,00	7	2																				
	КСТ	120	30	127	35	127	34	127	34	1	1	-1		127	35	100,00	100,00	0	0	2	4																		
	СИТ	90	-	98	-	95	-	94	-	4				98	-	100,00	-	0	-																				
		285	60	285	60	264	50	264	51	15	9	-1	-2	278	58	97,54	96,67	7	2	2	4																		
Енергетика	Т	30	15	30	15	3	8	3	8					3	8	10,00	53,33	27	7																				
	ЕЕ	30	30	30	25	6	10	6	11	2	5	-1		7	16	23,33	64,00	23	9	1	1																		
	ЕСЕО	45	15	45	20	15	17	16	17	2	3		-1	18	19	40,00	95,00	27	1																				
		105	60	105	60	24	35	25	36	4	8	-1	-1	28	43	26,67	71,67	77	17	1	1																		
ТКА	ТТТ	45	30	60	30	51	29	51	30	6	1		-2	57	29	95,00	96,67	3	1																				
	КМТ	30	-	18	-	3	-	3	-	3				6	-	33,33	-	12	-																				
	ЕФП	30	15	30	15	6	7	7	7	2	2			9	9	30,00	60,00	21	6																				
	ТТОМОС	30	15	27	15	4	5	4	5	2	4	-2	0	4	9	14,81	60,00	23	6																				
		135	60	135	60	64	41	65	42	13	7	-2	-2	76	47	56,30	78,33	59	13	0	0																		
регулатори спец.	КММ	45	30	45	30	12	10	13	10	4	3	-1		16	13	35,56	43,33	29	17		1																		
	КВ	40	15	40	15	16	5	17	5	2	4			19	9	47,50	60,00	21	6		2																		
	ЕОК	30	15	30	15	15	11	15	12	2	4		-1	17	15	56,67	100,00	13	0																				
ОИ	ИД	60	-	60	-	59	-	59	-	2	-		-	61	-	101,67	-	-1	-																				
	ИМ	45	30	45	30	29	18	29	25	5	5	-3		31	30	68,89	100,00	14	0																				
	ТПИ	30	15	30	13	6	3	6	4		4			6	8	20,00	61,54	24	5																				
	ЗНБА	-	30	-	32	-	26	-	29	-	3	-		-	32	-	100,00	-	0																				
		135	75	135	75	94	47	94	58	7	12	-3	0	98	70	72,59	93,33	37	5	0	0																		
Р	А	45	30	45	30	35	30	37	30	4		-1		40	30	88,89	100,00	5	0		2																		
Общо:		1165	510	1165	510	666	314	673	332	76	69	-12	-12	737	389	63,26	76,27	428	121	3	10																		

По време на етапа „Попълване на свободни места“ беше организирана нова рекламна кампания с посещение на средните училища във Варна, Шумен, Разград, Силистра, Търговище, Провадия, Дългопол и др. Рекламният екип на ТУ – Варна посети всички училища от Варна и региона. Бяха публикувани реклами във вестниците „24 часа“, „Стандарт“, шест регионални вестника в Плевен, Русе, Шумен, В. Търново, Добрия, Силистра. Подготвена и излъчена беше реклама по местната телевизия в Каварна.

През месец октомври по факултети се проведе и кандидатстудентската кампания за ОКС „магистър“ след висше образование. По информация към 4. 04. 2016 г. са приети студенти - държавна поръчка – 225. Допълнително са приети 15 платено редовно обучение и 175 задочно обучение.

Приемът за ОКС „Професионален бакалавър“ е 6 студента редовно обучение и 33 – задочно.

Заклучение:

1. Бройките, отпуснати от МОН в субсидирано от държавата обучение, за ОКС „бакалавър“ и за ОКС „магистър“ след средно образование са усвоени на 70 %, за ОКС „магистър“ след висше образование – 100%, а за ОКС „професионален бакалавър“ – 38 %;

2. Въпреки намаляващият брой завършващи средно образование средношколци и намаляващия брой приети първокурсници във всички ОКС за последните три години е завишаван броя на заявените за прием места в ТУ – Варна. Поради това процентът неизпълнение на приема – държавна поръчка расте през годините.

3. Значително е нарастнал броя на студентите в ОКС „магистър“ и ОКС „доктор“.

4. Създадена е организация и са предприети мерки за активна рекламна кампания за прием на студенти за учебната 2016/17г.

II.3 Основни резултати след зимната изпитна сесия за учебна 2015/2016 г.

Основните резултати от зимната изпитна сесия за специалностите от ТУ за учебната 2015/2016 год. са представени както следва: Табл. II.3.1- II.3.3 – за ОКС „Бакалавър“ редовно обучение, Табл. II.3.4 и Табл. II.3.5 – за ОКС „Бакалавър“ задочно обучение, Табл. II.3.6 и Табл. II.3.7 – за ОКС „Магистър“ .

ОКС „Бакалавър“ - редовно обучение

В Табл. II.3.1 е представен общият брой на студентите по специалности (съответно от 1 до 4 курс) в началото на семестъра, броят на напусналите и на прекъсналите студенти, броят на студентите с всички положени изпити, както и процентното отношение спрямо общия брой на студентите

В Табл. II.3.2 - общият брой слаби оценки и общият брой на студентите от 1 до 4 курс, редовно обучение, по специалности.

Таблица II.3.1

Резултати на студентите - редовно обучение от зимна изпитна сесия на учебната 2015/2016 година

Факултет	Курс	Общ брой на студ. в началото на семестъра	Студенти напуснали по собствено желание, %	Прекъснали студенти, %	Студенти с всички положени изпити, %
ФИТА	1	359	8,7	3,3	74,5
	2	347	14,4	1	47,7
	3	264	3,5	0	6,7
	4	330	0,7	0	11,6
МТФ	1	182	3,1	0	46,6
	2	165	0	0,6	20,6
	3	156	0	0	21,2
	4	206	0	0	23
ЕФ	1	121	1,5	1,5	54,1
	2	125	1,5	0	28,3
	3	110	1,8	0	34,8
	4	143	0	0	50
КФ	1	111	8,7	0,9	17,5
	2	130	0,7	0,7	20,4
	3	127	0	0,7	20,6
	4	151	0	0	27,6
Общо		3027	2,7	0,5	32,7

Таблица II.3.2

Общ брой слаби оценки за студенти от 1 до 4 курс редовно обучение за всички специалности

Факултет	Специалност	Общ брой студенти	Брой слаби оценки
МТФ	МТТ	52	30
	КТМ	62	17
	ПИ-1 курс	4	0
	ИД-4 курс, ИНД-1-3 курс	229	23
	ТТТ	149	46
	СИХНГП-1-3 к., ХМ-4 к.	13	6
	ТПИ	62	9
	ИМ	138	26
ФИТА	АИУКС	138	86
	БМЕ	14	13
	Е	138	47
	КСТ	408	330
	РМ	51	14
	СИТ	322	127
	ТКМТ/КТТ	229	84
ЕФ	ВЕИ	54	97
	ЕЕ	70	147
	ЕОК	60	97
	ЕСЕО	78	186
	ЕТ	30	85
	СМ	111	66
КФ	КММ	75	24
	Т	32	8
	КМТ	50	14
	КВ	129	66
	ЕФП	49	23
	А	108	55
	ТТОМОС	40	5

Таблица II.3.3

Процент слаби оценки от явилите се

	Факултет			
	ФИТА	МТФ	ЕФ	КФ
ВМ1	22	20,1	25	17
Физика	0	3,8 (ИМ,ТПИ)	17,4	66 (Т)
ВМ3	32,7	19,5	36	-
Химия	-	11	-	11
Електротехника/ТЕ	30	-	19	-

Някои от групите имат проблеми с дисциплините „Електромеханични устройства“ (спец. АИУКС – 61,3% слаби оценки), „Цифрова схемотехника“ (спец. КСТ – 43,9% слаби оценки), „Разпределено програмиране“ (спец. КСТ- 42% слаби оценки), „Микропроцесорна схемотехника“ (спец. Е – 36,7% слаби оценки), „Съпротивление на материалите – 1 част“ (47% слаби оценки за спец. КММ).

ОКС „Бакалавър“ - задочно обучение

Резултатите от зимната изпитна сесия по дисциплини за всички специалности за учебната 2015/2016 год., задочно обучение, са онагледени чрез посочените по-долу таблици.

В Табл. II.3.4 е представен общият брой на студентите по специалности (съответно от 1 до 5 курс) в началото на семестъра, броят на напусналите и на прекъсналите студенти, броят на студентите с всички положени изпити, както и процентното отношение спрямо общия брой на студентите. В Табл. II.3.5 е даден общият брой слаби оценки и общият брой на студентите от 1 до 5 курс, задочно обучение, по специалности.

Таблица II.3.4

Факултет	Курс	Общ брой студ. в началото на семестъра	Студенти напуснали по собствено желание, %	Прекъснали студенти, %	Студенти с всички положени изпити, %
ФИТА	1	97	16	0,4	41
	2	97	21	3	62
	3	72	19	0	43
	4	74	6	0	21
	5	38	0	0	31
МТФ	1	94	2	0	8
	2	93	0	0	30
	3	74	0	0,1	7
	4	51	0	0	25
	5	20	0	0	100
ЕФ	1	104	0	0	62
	2	109	0	0	45
	3	90	0	0	38
	4	92	0	0	13
	5	32	0	0	35
КФ	1	120	0	2	22
	2	134	0,1	0	43
	3	85	0	0	5
	4	52	0	0	13
	5	24	0	16	79
Общо		1552	3,2	1	36

Дипломирани студенти на редовна сесия – януари 2016 г.

Специалности	Общ брой	Успешно защитили, бр.	Успешно защитили, %
АИУКС	42	20	47,6
КСТ	42	12	28,6
Е	30	12	40
КТТ	27	21	77,8
Общо за ФИТА	141	65	46

Специалности	Общ брой	Успешно защитили, бр.	Успешно защитили, %
ЕЕ(ЕЕС)	47	25	53%
ЕСЕОК+ЕСЕОП	20	11	55 %
ЕТ(ВЕИ)	23	6	26 %
Общо за ЕФ	100	42	42 %

Специалности	Общ брой	Успешно защитили, бр.	Успешно защитили, %
Т	4	4	100
ПППМ	7	7	100
Общо за КФ	11	11	100

С решение на АС от 14.09.2015 г. беше променен Правилника за правата и задълженията на студентите, като беше отменено прекъсването по слаб успех от 1 до 4/5 курс. Така броят на прекъсналите студенти значително се намали с 180. За учебната 2014/15 общият брой прекъснали студенти е 711, като 675 от тях са прекъсналите по слаб успех.

След зимния семестър на 2015/16 г. напусналите по собствено желание и прекъсналите студенти са 3,2 %.

С цел увеличаване времето за самостоятелна подготовка на студентите и осигуряване на преподавателите време за научна

работа беше взето решение на АС от 7.12.2015 г. за промяна на Методическия стандарт за разработване на учебна документация. Аудиторната заетост в учебните планове за ОКС „бакалавър“ бяха редуцирани реално с 1550 ч.

Специалности	Общ брой дипломанти	Успешно защитили, бр.	Успешно защитили, %
ДВГАТ-зад.	9	9	100
ИД-4-р	5		Всички защити са през юли
ИД-р	11		Всички защити са през юли
ИМ(УП)-Р	16	10	62,5
ИМ(УП)-З	0	0	
ИМ(УФК)-4-з	1`	1	100
КТМ-р	7	3	42,86
МТТТ(ТО)	4	3	75
МТТ	7	2	28,57
ТТТ-ПрБ-р	2	2	100
ТТТ-ПрБ-з	1	1	100
ТТТ-р	7	4	57,14
ХМ-3-р	3	3	100
ХМ-3-з	3	2	66,67
ХМ-ПрБ-з	3	2	66,67
Общо за МТФ	79	42	53,16

Беше приет и график за привеждане на учебните планове към изискванията на новия методически стандарт. Към момента всички учебни планове са преминали разглеждане и приемане на катедрен и на факултетен съвет. Обсъждат се и в Комисията по учебна дейност.

II.4 Анализ на резултатите за англоезиково обучение.

Кандидат - студентска кампания 2015/2016г. за набиране на чуждестранни студенти за обучение в ТУ-Варна

Кандидатстудентската кампания за учебната 2015/2016г. се проведе в условията на:

- Световна икономическа криза, която блокира пристигането на студенти от други държави.

- Липса на визия за развитие на сектора.

- Недостатъчна рекламна кампания на ТУ-Варна в чужбина.

- Неразпознаваемост на марката Технически Университет-Варна извън пределите на Р. България.

- Проблеми при легализирането на дипломи на завършили студенти, чужди граждани, в нашия университет (основно от Р. Турция - ТУ-Варна не беше включен в списъка на Съвета за Висше образование в Р. Турция - OSYM).

- Само една „работеща“ посредническа фирма за доставка на студенти, основно студенти от Р. Турция. (Посредническата фирма има само финансови интереси, което в някои случаи води до негативни последици за ТУ-Варна. Пример за това е фирма „Балкан Груп“ и отношението на Турското правителство към посредническите фирми).

- Проблеми, във връзка с одобрението на кандидат-студентските документи от МОН на чужди граждани, желаещи обучение в ТУ Варна. До 2015г. тези документи се приемаха от МОН на английски език, но по средата на кандидат-студентската кампания за учебната 2015/2016г. МОН поиска да бъдат представени тези документи с легализиран превод и на български език. В държави като Пакистан и Нигерия няма регистрирани към Министерство на външните работи на Р. България преводачески агенции, което направи невъзможно подаването на документите в изискуемите от МОН срокове.

- Миграционният поток от Азия към Европа и възникналите в резултат на това визови проблеми на кандидатите от различни страни – Пакистан, Нигерия, Индия и др.

- Засилваща се конкуренция от страна на други университети в Р. България, като пример – ВВУ „Н.Й. Вапцаров“– гр. Варна, Свободен университет – гр. Варна, Технически университет - гр. София, Русенски технически университет и др.

▪ Засилена конкуренция от страна на новосъздадените турски университети. За последните две години - 2014г. и 2015г., новосъздадените турски университети са 34, а общата бройка на университетите в Р. Турция е 172.

На база на изложените факти и анализ, за периода от юли 2015г. до март 2016г. бяха предприети следните мерки:

▪ Създаване на стратегия за развитие на сектора за периода 2016г. - 2020г.

▪ Стартирана е рекламна кампания и е подобрена комуникацията с потенциални нови кандидат - студенти на ТУ-Варна чрез:

- Създаден е нов сайт <http://foreignst.tu-varna.bg/> за привличане на чуждестранни студенти. От началото на 2016 година до сега имаме над 700 посещения на сайта. Получаваме ежедневно запитвания по електронна поща от чуждестранни граждани от различни страни, кандидати за обучение в ТУ-Варна, като интересът към дистанционна форма на обучение е засилен.

- Привлечени са наши чуждестранни студенти в кампанията за набиране на кандидат-студенти, чрез контактите им в социалните мрежи и по родните им места. Създадена е фейсбук страница и скайп профил, в които вече имаме над 600 последователи .

- Създаден е нов справочник, подпомагащ кандидат-студентите по-лесно да изберат желаната специалност, като същият е достъпен онлайн.

На база на изложеното за новата учебна 2016/2017г. се очаква минималния брой на новозаписаните курсисти и студенти, записани чрез пряката реклама на ТУ-Варна и чрез фирмите посредници да бъде над 70.

▪ Проведени са срещи с представителство на турското правителство, чрез Генералния консул на Р. Турция - гр. Бургас, в които лично участва Ректора и представители на управленския екип на ТУ-Варна. В резултат на което, през месец февруари ТУ-Варна е официално вписан в справочника със световни университети на Съвета за висше образование на Р. Турция, с което отпадна най-сериозният проблем пред ТУ-Варна с легализирането на дипломите на завършилите турски студенти. <http://www.osym.gov.tr/dosya/1-60865/h/universiteler.pdf>.

▪ Друг ефект от тази мярка е, че граждани от Р. Турция ще могат легитимно чрез турското правителство да кандидатстват за обучение в ТУ-Варна. Като резултат се очаква засилен интерес от

страна на турски младежи за кандидатстване в ТУ-Варна за учебната 2016/2017г.

▪ За периода юли 2015г. март 2016г. са осъществени нови контакти за набиране на студенти от други държави и популяризиране на ТУ-Варна и в други страни, различни от Република Турция – Нигерия, Пакистан, Индия, Бангладеш, Гърция, Казахстан, Русия, Украйна, Македония. За отчетния период бяха сключени договори за посредническа дейност за доставка на студенти с фирмите:

- От Пакистан – с фирма Noor Traders Consultants, от които вече има подадени документи на кандидат-студенти за новата 2016/2017 учебна година. От нея имаме шестнадесет броя подадени документи на кандидат студенти за учебната 2015/2016г., но поради бюрократични проблеми в системата на МОН това не се случи.

- В процес на сключване на договор сме с фирмата EA Group, отново за доставка на студенти от Пакистан.

- От Гърция - с фирма Best Studies е сключен договор за набиране на студенти и популяризиране на ТУ-Варна в Гърция. Предварително обявените бройки за доставка на кандидат студенти от фирмата, основно за морски специалности, е 40.

- Предоставили сме писма за оторизация на посредници от Нигерия, Индия, Русия и ОНД и Бангладеш, за набиране на кандидат-студенти. Като резултат към момента:

- за учебната 2015/2016г. от Нигерия бяха доставени осем кандидата, от които един е записан в първи курс, специалност „Индустириален мениджмънт” и седем, записани в подготвителен курс.

- има заявки от кандидат-студенти от тези страни за обучение през учебната 2016/2017г., като само от Пакистан те са шестнадесет броя.

▪ Създадена е нова услуга от страна на ТУ-Варна, свързана с легализация на кандидат-студентски документи за страни като Пакистан, Нигерия и др., което ще улесни подаването на документите им към МОН в съответните срокове.

▪ Търсят се възможности и се осъществяват определени стъпки от страна на Ръководството на ТУ-Варна във взаимоотношенията с представителства на други държави като:

- Проведе се работна среща г-н Ерик Перотел, аташе по сътрудничеството към Посолството на Франция, в която бяха поставени основите на едно бъдещо сътрудничество, свързано с

размяна на студенти, обучаващи се на английски език за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

- След разговор с посланика на Пакистан, проведохме среща с представител на пакистанското правителство г-н Осама Джамшаид, отговарящ за пакистански студенти обучаващи се в чужбина. Бяха обсъдени конкретни стъпки за държавна доставка на кандидат-студенти от Пакистан.

- Проведени са разговори за сътрудничество с Анадолски университет – Ескишехир, Р. Турция относно дистанционното обучение на студенти. Анадолския университет в момента обучава дистанционно по различни специалности над един милион студенти.

■ Повишаване нивото на квалификация на работещите в отделите „Чуждестранни студенти, докторанти и специализанти“ и „Международно сътрудничество“ и създаване на условия за усвояване на добрите практики от други университети от страната и чужбина (ИУ-Варна, МУ-Варна, Queen Mary University of London, Birmingham City University, Queen's University Belfast), провеждане на тимбилдинги, уоркшоп и др.

Обучение на чужди граждани в ТУ-Варна.

Обучение на чужди граждани в подготвителен курс в ТУ-Варна за учебната 2015/2016г..

Обучението на чужди граждани в ТУ-Варна се осъществява в две направления – в подготвителен курс и обучение за придобиване на висше образование в бакалавърска, магистърска и докторска степен.

При обучението в подготвителен курс, курсистите нямат статут на студенти и за тях е предвиден отделен правилник, утвърден от АС при ТУ-Варна. За учебната 2015/2016 г. подготвителният курс се провежда в два семестъра, като първия семестър стартира при набирането на група от 10 курсиста.

За чуждестранните студенти, обучавани в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в присъщите на ТУ-Варна специалности е в сила утвърден от АС при ТУ-Варна ППЗС.

В подготвителен курс през учебната 2015/2016г. се обучават 21 курсисти. Статистиката за броя на курсистите в подготвителен курс за последните три години е показана в таблица II.4.1:

Таблица II.4.1

Брой на курсистите в подготвителен курс

	Подготвителен курс АЕО	Подготвителен курс БЕО	Общо
2012/2013	30	11	41
2013/2014	33	5	38
2014/2015	27	5	32
2015/2016	20	1	21

За разлика от предходни години, когато стартиращите студенти са били с ниво на владееене на английски език Beginner и Elementary, записаните за учебната 2015/2016г. година в ПК курсисти, към които имаше изискване за ниво на владееене на английски език, имат ниво на владееене на английски език A2 (Pre-Intermediate). В момента текат занятия за зимен семестър с първа група, която се състои от 10 души, има един отказал се през зимния семестър. Зимният семестър за тази група е в периода от 01.12.2015г. до 14.04.2016г.

Средният успех на курсистите от изпита по Български език е Добър (3,86). В момента протичат занятия по Английски език – 1 част, които ще приключат с изпит насрочен за 14.04.2016г., с което приключва зимния семестър за първа група курсисти.

Записаните за обучение само за втори семестър на учебната 2015/2016г (втора група) имат ниво на владееене на езика, над ниво A2 (Pre-Intermediate). Втора група ПК ще започне своето обучение в края на месец март 2016г. Групата е съставена от десет курсиста – седем от Нигерия и трима от Р. Турция. Обучението им следва да приключи през месец август 2016г.

Обучението в подготвителен курс се осъществява по учебен план в две направления: „Технически науки” и „Социален мениджмънт”.

Плановите обхващат езикова подготовка, обучение по математика и физика или дисциплините „Произход и развитие на модерното общество” и „Въведение в правото” за специалност „Социален мениджмънт”.

От предходните 9 години практиката показва, че въпреки заложените в учебния план 650 часа по английски език, курсистите са с повърхностни знания след приключването на курса. Липсата на каквито и да са познания по езика още при приема, липсата на

дисциплина и мотивация у самите курсисти води до посредственост в познанията по езика. Това се отразява и в обучението им в горни курсове, където комуникацията с преподавателите е затруднена.

Степента на владееие на езика не е на нужното ниво и от страна на преподавателите. Задължително условие за повишаване нивото на преподаване е преквалификацията на преподавателите, пряко участващи в обучението на курсистите и студентите, с цел достигане на изискуемото владееие на английски език ниво C1.

На база на представените факти основния акцент, който сме си поставили и върху който приоритетно сме работили в отчетния период е организация и създаване на нова структура за набиране, документиране и обучение на курсисти в подготвителен курс. Основните промени които предлагаме са:

- За новата кандидат-студентска кампания през 2016/2017г. за записване в подготвителен курс от кандидатите ще се изисква предварително ниво на владееие на английски език минимум A2 (Pre-Intermediate) от общата европейска езикова рамка.

- Чуждестранни граждани с познания по английски език, желаещи да продължат образованието си в Технически университет Варна по програми, в които обучението се провежда на английски език полагат изпитен тест по "Общ английски език и Обща техническа подготовка". Изисква се покриване на минимум едно от двете нива A2 (Pre-Intermediate) или B2 (Upper-Intermediate). Тестът включва фундаментални познания по математика и физика (или математика, физика и информатика).

В зависимост от резултатите, показани от теста се предлагат следните възможности:

1. На покрилите изискването за ниво B2 се предлага записване и обучение в ОКС "бакалавър" и ОКС "магистър" - англоезично обучение в ТУ-Варна.

2. На непритежаващи нужните познания за ниво B2 (Upper-Intermediate), но покрили изискването за ниво A2 (Pre-Intermediate) се предлага записване в подготвителен курс, осигуряващ необходимата езикова и специализирана подготовка.

3. На непритежаващи нужните познания за ниво A2 (Pre-Intermediate) ще се предлагат интензивни езикови курсове по английски през месеците ноември и декември, които ще обхващат нива A1 и A2. Чуждестранни граждани, които нямат никакви предварителни познания по английски език но, желаещи да се запишат в ТУ-Варна, ще им се предлагат интензивни езикови курсове през месеците ноември и декември за придобиване на нужното ниво A2 (Pre-Intermediate).

За кандидати, които могат да удостоверят ниво на владение на английски език минимум B2 (Upper-Intermediate), с документ (международно признат сертификат за владение на език – IELTS, TOEFL или CAMBRIDGE) се предвижда и задължително събеседване проведено в ТУ-Варна или онлайн (ако кандидатът не е в България), използвайки възможностите на Интернет пространството. Онлайн събеседването ще се осъществява до две седмици след успешното полагане на теста.

Процедурата за записване, срокове и провеждане на занятия по утвърдена учебна програма са поместени в Таблица II.4.2.

Таблица II.4.2

	Срокове за прием в подготвителен курс на чужди граждани с обучение на английски език
Изискване:	Владение на английски език на ниво A2 (Pre-Intermediate) от общата европейска езикова рамка.
От 01 януари до 31 юли	Полагане на предварителен тест (онлайн или в ТУ-Варна) по английски език "Английски език и Обща техническа подготовка", ниво B2 със задължително покриване на изискванията за ниво A2 (Pre-Intermediate), включващ и въпроси от сферата на фундаменталните науки за инженерни специалности - математика, физика, информатика.
От 01 юли до 01 октомври	1. Прием на документи за издържалите теста; 2. Превод и легализация при необходимост (в рамките на седмица); Забележка: Ако документите нямат легализиран превод на български език и ще се представят за превод и легализация от страна на ТУ-Варна, срокът за подаването им е от 01 юли до 31 август .
До 31 октомври	3. Изпращане на документите в МОН за одобрение
Преди месец януари	Предлагане на възможности за интензивни курсове по език през месеците ноември и декември (при пристигане на кандидатите преди месец януари)
От началото на януари до края на март /3 месеца/	Провеждане на занятия по предварително утвърден учебен план: 1. Интензивен курс - I част по английски език, завършващ с тест за ниво B1 (Intermediate) - 350 уч. часа. 2. Български език за адаптиране към средата с минимум - 100 часа. Обща аудиторна заетост 450 уч. часа.

От 15 април до 25 юли /3 месеца/	Провеждане на занятия по: 1. Интензивен курс – II част по Специализиран английски език, завършващ с тест за достигане на ниво B 2 (Upper-Intermediate) - 350 уч. часа по предварително утвърден учебен план. 2. Български език - 100 уч. часа. Обща аудиторна заетост 450 уч. часа.
---	--

За покриващите изискването за ниво B2 (Upper-Intermediate) и желаещи записване от първи и горен курс в ТУ-Варна се предлага следната процедура и срокове за записване приложени в таблица II.4.3:

Таблица II.4.3

	Срокове за прием на чужденци в ОКС "бакалавър" и ОКС "магистър" - англоезично обучение, за кандидати владеещи английски език
Изискване:	Владее на английски език, минимум ниво B 2 (Upper-Intermediate), удостоверено с документ - международно признат сертификат • CAE (Cambridge Certificate in Advanced English). • CPE (Certificate of Proficiency in English). • IELTS (bands 6, 7, 8, 9). • PITMAN – Higher Intermediate – Advanced. • TOEFL (min. 550, 213 or 100 score).
От 1 януари до 30 юни	В този случай се провежда задължително онлайн събеседване с кандидата, чрез използване на възможностите на Интернет пространството (Скайп, Фейсбук и други програми с възможност за видео разговор). Изисква се покриване на ниво B 2 (Upper-Intermediate).
От 01 юли до 31 август	1. Подаване на документи от издържалите теста; 2. Превод и легализация при необходимост (в рамките на седмица); 3. Изпращане на документите в МОН за одобрение; 4. Изчакване на 45-дневен срок за получаване на виза след одобрението.
От 01 септември до 30 септември	Записване в ТУ-Варна в съответния курс АЕО. При записване в горен курс - в този период се определят приравнителните дисциплини от комисия по признаване на ECTS кредити и се изготвя протокол на база, на които се подготвя заповед за записване.

Обучение в присъщите за ТУ Варна специалности на чужди граждани за учебната 2015/2016г.

Към момента, за учебната 2015/2016г. в ТУ-Варна се обучават в ОКС „бакалавър” 179 чуждестранни студенти, от които в АЕО са 146, а в БЕО са 33. В ОКС „магистър” се обучават 7 студенти АЕО и в ОКС „доктор” 1 студент АЕО.

Обучението на чуждестранните студенти АЕО и БЕО се осъществява по еднакви учебни планове. Студентите от БЕО се включват към групите с българските студенти, а студентите АЕО са в самостоятелни групи.

Държавите, от които имаме студенти и броят им са както следва: 167 от Република Турция, 4 от Нигерия, 1 от Албания, 1 от Русия, 2 от Гърция, 1 от Казахстан, 1 от Македония, 3 от Молдова, 6 от Украйна, 1 от Ирак, 1 от Либия. За ОКС доктор е зачислен 1 от Украйна.

Разпределението на чуждестранните студенти по специалности за предходните три години както и за зимен семестър на учебната 2015/2016г. в ОКС бакалавър, ОКС магистър и ОКС доктор е представено съответно в таблицата II.4.4, таблица II.4.5 и таблица II.4.6.

Брой обучавани чуждестранни студенти АЕО и БЕО по специалности в ОКС „бакалавър”.

Таблица II.4.4.

Уч. година	Е	КСТ	СИТ	КМТ	ИМ	СМ	К	Общо АЕО	Общо БЕО
2012/2013	30	45		116	51	6	58	312	135
2013/2014	25	25		43	42	5	49	202	91
2014/2015	12	14		41	35	4	48	163	52
2015/2016	6	11	5	28	36	6	54	146	33

Е-Електроника; **КСТ**-Компютърни системи и технологии; **СИТ**-Софтуерни и интернет технологии; **КМТ**-Корабостроене и морска техника;
ИМ-Индустриален мениджмънт; **СМ**-Социален мениджмънт;
К-Корабоводене

Брой обучавани чуждестранни студенти АЕО по специалности в ОКС „магистър”

Таблица II.4.5.

Уч.година	Е	КСТ	КМТ	ИМ	СМ	Общо
2012/2013	0	1	0	5	0	6
2013/2014	3	2	0	8	0	13
2014/2015	0	0	3	5	1	9
2015/2016			2	4	1	7

Обучавани чуждестранни студенти АЕО в ОКС „доктор”

Таблица II.4.6.

Уч.година	Докторанти	Общо
2012/2013	0	0
2013/2014	1	1
2014/2015	2	2
2015/2016	1	1

Данните представени в таблици II.4.4, II.4.5 и II.4.6 показват, че има значителен спад в броя на студентите, обучаващи се през 2015/2016г. в сравнение с предходната година, като студентите в АЕО, ОКС „бакалавър” са намалели с 18 %, а студентите в БЕО са намалели с 39 %, в сравнение в учебната 2014/2015г.

При магистрите се забелязва общ спад в периода от учебната 2012/2013г. до учебната 2015/2016г. Вижда се, че общия брой на студентите в една група е минимален като за тази година имаме магистри, които се обучават по индивидуални програми. Основната причина за това състояние според нас е липсата на визия и стратегия за развитие на сектора. Казаното до тук се отнася и за зачислените студенти в ОКС „доктор”.

След направената рекламна кампания за учебната 2015/2016г. имаме запитвания в две насоки – за редовна форма и за дистанционна форма за ОКС „магистър”. Повече от 80 % от запитванията са свързани с възможността за дистанционно обучение в магистърски програми и за обучение в докторантура - задочна форма на обучение

Резултати от изпитната сесия за зимен семестър на учебната 2015/2016г. на чуждестранните студенти от англезиково обучение в ТУ-Варна.

Съгласно заповед на Ректора на ТУ-Варна изпитната сесия за зимен семестър на учебната 2015/2016г. се проведе от 25.01.2016г. до 20.02.2016г. Резултатите от обучението на чуждестранните студенти англезиково обучение по курсове са показани в таблици II.4.7, II.4.8, II.4.9, II.4.10.

Резултатите показват, че от общо 179 студента ОКС „бакалавър“ през тази сесия само 72 (46.8%) са положили успешно всички изпити. Средният успех от сесията е показан в таблица II.4.12. Останалите 107 чуждестранни студенти са със средно по два невзети изпита, независимо че има и студенти (14) с повече от 8 невзети изпити. Това основно се дължи на слабото владение на английски език и непознаване на терминологията, което създава проблем при възприемане на базовия материал както в първи курс, така и в последващото обучение в по-горните курсове.

Таблица II.4.7. Резултати от изпитната сесия за зимен семестър на учебната 2015/2016г.

Първи курс, редовно АЕО обучение по специалности

Специалност	Общ брой на студентите в началото на семестъра	Студенти с всички положени изпити		Студенти с неположени изпити до 3 бр.		Студенти с неположени изпити над 3 бр.	
		Бр.	% от 2	Бр.	% от 2	Бр.	% от 2
1	2	7	8	9	10	9	10
ИМ	10	7	70%	2	20%	1	10%
КМТ	1	0	0%	0%	0%	1	100%
КВ	7	3	43 %	1	14%	3	43%
СИТ	5	2	40%	3	60%	0	0%
Общо ТУ	23	12	52%	6	26%	5	22%

Таблица II.4.8. Резултати от изпитната сесия за зимен семестър на учебната 2015/2016г.

Втори курс, редовно АЕО обучение по специалности

Специалност	Общ брой на студентите в началото на семестъра	Студенти с всички положени изпити		Студенти с неположени изпити до 3 бр.		Студенти с неположени изпити над 3 бр.	
		Бр.	% от 2	Бр.	% от 2	Бр.	% от 2
1	2	7	8	9	10	9	10
КСТ	2	1	50%	0	0	1	%
ИМ	8	7	88%	1	12%	0	0%
КВ	10	7	70%	1	10%	2	20%
КМТ	1	1	100%	0	0%	0	0%
Общо ТУ	21	16	76%	2	10%	3	14%

Таблица II.4. 9. Резултати от изпитната сесия за зимен семестър на учебната 2015/2016г.

Трети курс, редовно АЕО обучение по специалности

Специалност	Общ брой на студентите в началото на семестъра	Студенти с всички положени изпити		Студенти с неположени изпити до 3 бр.		Студенти с неположени изпити над 3 бр.	
		Бр.	% от 2	Бр.	Бр.	Бр.	Бр.
1	2	7	8	9	7	9	7
ИМ	6	5	83%	1	17%	0	0%
КСТ	3	0	0%	2	67%	1	23%
КВ	9	7	78%	0	0%	2	22%
КМТ	8	5	63%	0	0%	3	37%
Общо ТУ	26	17	65%	3	12%	6	23%

Таблица II.4.10. Резултати от изпитната сесия за зимен семестър на учебната 2015/2016г.

Четвърти курс, редовно АЕО обучение по специалности

Специалност	Общ брой на студентите в началото на семестъра	Студенти с всички положени изпити		Студенти с неположени изпити до 3 бр.		Студенти с неположени изпити над 3 бр.	
		Бр.	% от 2	Бр.	% от 2	Бр.	% от 2
1	2	7	8	9	10	9	10
ИМ	13	11	85%	0	0%	2	15%
КСТ	6	2	33%	0	0%	4	67%
КВ	18	0	0%	2	11%	16	89%
КМТ	18	6	33%	3	17%	9	50%
Е	6	6	100%	0	0%	0	0%
СМ	5	2	40%	0	0%	3	60%
Общо ТУ	66	27	41%	5	7%	34	52%

Констатирани основни проблеми на чуждоезиковото обучение в ТУ-Варна през учебната 2015/2016г. за зимен семестър са:

- Недостатъчно ниво на владеење на английски език от студентите.

- Липса на инициатива за решаване на проблемите на студентите в АЕО от профилиращите катедри.

- Капсулиране на чуждестранните студенти в групи, които се самоизолират от общия студентски живот в ТУ-Варна, като по този начин не участват в основни мероприятия, инициирани от ръководството на университета, от студенски съвет, от факултетите и профилиращите катедри;

Предприетите действия за периода юли 2015 г. март 2016 г., довели до подобряване на качеството на обучение, подобряване на комуникацията с чуждестранните студенти, по ясни процедури при взаимоотношенията с МОН, Морска администрация, сектор Миграция и други държавни и неправителствени организации,

създаване на успешна реклама на ТУ Варна в страната и в чужбина са чрез:

- Провеждане на ежемесечни срещи с чуждестранните студенти в присъствието на представители от профилиращите катедри, студенски съвет и екип от отдел „ЧСДС“, на които се дискутират въпроси свързани с:

- проблемите в обучението и пребиваването на чуждестранните студенти в ТУ-Варна.

- промените в правилника ППЗС на студентите в ТУ-Варна.

- Взети решения от ръководството на университета и др.

- При постигане на отлични резултати в изпитните сесии се предлага възможност за стипендия за отличен успех. Резултатите от изпитната сесия за зимен семестър 2015/2016г. показват повишаване на броя на чуждестранни студенти с отличен успех, общо десет (за учебната 2014/2015г. те са четири), както и повишаване на общия среден успех по курсове и по специалности , което може да се види в таблица 12.

- Регулярно информирание на родителите на чуждестранните студентите за студenskото състояние на техните деца, студенти в ТУ-Варна, относно броя на положените / неположените изпити, неплатени такси (таблица 12) и др.

- Въведена е възможността за заплащане на семестриалната такса на две вноски с ясни срокове и условия.

- Сключени са договори с фирми в областта на морските науки за специалности “Корабостроене и морска техника“ и „Корабоводене“ с цел осигуряване на плавателните стажове.

- Създаден е нов рекламно информационен сайт <http://foreignst.tu-varna.bg/>.

- По желание на чуждестранните студенти планираме организиране на официална церемония по връчване на дипломите им, на която ще бъдат поканени и техните семейства.

II.5 Обучение на докторанти

Общо в ФД "Докторанти" се водят на отчет и обслужват 262 докторанти.

В периода юни 2015 г.- април 2016 г. са защитили образователна и научна степен "Доктор" 13 докторанта. Броят на защитилите докторанти през последните пет години е показан в таблица II.5.1.

Таблица II.5.1.

	2011	2012	2013	2014	2015
Защитили по години, бр.	8	17	16	15	8

**Брой защитили докторанти за периода юни 2015 г.
до април 2016 г.**

Редовно обучение	Задочно обучение	Самостоятелна подготовка
7	2	4

В таблица II.5.2. е показан броя на хабилитираните преподаватели (научни ръководители на докторанти) по факултети към 08.04.2016 г.

Таблица II.5.2.

**Брой преподаватели, научни ръководители по факултети към
08.04.2016 г.**

КФ	МТФ	ФИТА	ЕФ
21	13	23	8

С решение на АС от 28.03.2016 г. беше направена промяна на Правилника за приемане, обучение на докторанти и придобиване на образователната и научна степен „доктор” и научна степен „доктор на науките” в Технически университет – Варна. С тази промяна редовните докторанти, които работят и по трудов договор се задължиха да се прехвърлят в задочна форма на обучение. По този начин ресурса, който има Университета в лицето на редовните докторанти, ще може да се използва в учебната процес.

II.6 Планиране, възлагане и отчитане на учебната дейност

През учебната 2015/2016 г. са планирани 173036,4 часа, които са с 4725 по-малко в сравнение с планираните за учебната 2014/2015 г.

Въпреки намалелия брой планирани часове за АУД, броят на хоноруваните часове е нарастнал от 78944,8 часа за учебна 2014/2015 на 82 827,5 часа за 2015/2016 г., което е с 5 % по-вече спрямо предходната година.

При разработването на новите учебни планове и актуализацията на съществуващите се търсят всички възможности да се изгражда обща база по професионални направления.

Съгласно решение на Академичния съвет беше променена Наредбата за прием на студенти в ОКС „магистър“, с което планирането на учебните занятия се възложи на обучаващите катедри. Обособен беше център за магистърско обучение, с което значително се подобри обслужването на студентите.

Основната дейност, координацията и контролът при планиране, възлагане и отчитане на учебната дейност се извършват от УМО, УДСБД и експерт по обучение и квалификация. В УМО основно се организира планирането на учебните занятия, провеждането на семестриалните изпити, разпределението на студентите по потоци и групи. Планират се и графиците за текущия контрол по дисциплините, завършващи с текуща оценка, както и изготвянето на сведения за провеждания семестриален контрол. Въз основа на действащите учебни планове за съответната специалност и разпределението на студентите по курсове, потоци и групи, в УДСБД се подготвя и съгласува възлагането на часовете по факултети и катедри.

Отчетът на учебната дейност се извършва от експерт по обучение и квалификация, след като се съгласува представената от катедрите документация. Тя е за изпълнения през учебната година годишен норматив, като на нейна основа се изплащат и наднормените часове.

Няма катедри, които да са без необходимите часове спрямо норматива за годината.

Планирана УД за учебната 2015/2016 г.

по Заповед № С-1474 от 28.10.2015 г. за разпределение на студентите по специалности и групи през учебната 2015/2016 г., ОКС "проф.бакалавър", "бакалавър" и "магистър" след средно образование, без АЕО

факултет	катедра	Щат по чл.54 от ЗВО и чл.111 от КТ (към 20.11.2015г.)				Норматив			Планирана				Разлика (13-9)
						съобразно щата			АУД		ИАУД		
		хабил.	нехабил	чл.111 от КТ	отпуск	АУД	ИАУД	УД	общ	за проц. "И/Л/Б"	ДИ/ДР		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ТМММ	8(2)	7(1)		1.5	4359.0	262.0	4621.0	5975.8	363.3	145.0	6484.1	1863.1
	МТМ	6	6(2)			3648.0	232	3880.0	4653.1	350.4	60.0	5063.5	1183.5
	ИД	4	13(1)		(0.5)	5535.0	320	5855.0	7616.8	693.1	275.0	8584.9	2729.9
	ТТТ	7(1)	7(3)			4578.0	270	4848.0	7853.0	557.1	127.5	8537.6	3689.6
МТФ		25(3)	33(7)	0	1.5	18120.0	1084.0	19204.0	26098.7	1963.9	607.5	28670.1	9466.1
	КММ	2	5			2394.0	136	2530.0	4491.0	274.0	412.5	5177.5	2647.5
	К	7	1		1	2079.0	126	2205.0	3091.8	139.1	55.0	3285.9	1080.9
	Т	6	4		0	3288.0	192	3480.0	4242.5	307.5	72.5	4622.5	1142.5
	ТМ	4(1)	5(1)			2925.0	170	3095.0	3580.3	386.1		3966.4	871.4
	ФВС	2(1)	6		1	2844.0	140	2984.0	4335.0	320.3		4655.3	1671.3
КФ		21(2)	21(1)	0	2	13530.0	764.0	14294.0	19740.6	1427.0	540.0	21707.6	7413.6
	ЕСЕО	1	6			2424.0	136	2560.0	5642.5	321.9	182.5	6146.9	3586.9
	ЕЕ	6	6			3780.0	216	3996.0	5100.4	407.7	135.0	5643.1	1647.1
	ЕТЕТ	2	6.5		0.5	2754.0	156	2910.0	5570.2	338.8	132.5	6041.5	3131.5
	ТИЕ	5	8			4158.0	238	4396.0	5858.4	521.9		6380.3	1984.3
	Физика	3	3			2004.0	116	2120.0	2260.7	252.3		2513.0	393.0
ЕФ		17	29.5	0	0.5	15120.0	862.0	15982.0	24432.2	1842.6	450.0	26724.8	10742.8
	КТТ	5	10			5085.0	290	5375.0	7868.3	653.2	300.0	8821.5	3446.5
	ЕТМ	7	7(1)			4635.0	266	4901.0	7586.8	541.3	190.0	8318.1	3417.1
	СПН	7	5			3813.0	222	4035.0	7781.7	903.1	270.0	8954.8	4919.8
ФЕ		19	22(1)	0	0	13533.0	778.0	14311.0	23236.8	2097.6	760.0	26094.4	11783.4
	КНТ	12	23(1)			12009.0	686	12695.0	25896.3	2517.9	740.0	29154.2	16459.2
	АП	6(1)	9(3)			5088.0	292	5380.0	8076.6	506.2	200.0	8782.8	3402.8
ФИТА		18(1)	32(4)	0	0	17097.0	978.0	18075.0	33972.9	3024.1	940.0	37937.0	19862.0
	ЕООС	6	2.5			2649.0	156	2805.0	5115.8	366.0	62.5	5544.3	2739.3
	Растениев	4	4	0.5		2892.0	168	3060.0	5137.6	382.7	62.5	5582.8	2522.8
	ИМ	5	8(1)			4038.0	250	4288.0	9278.1	1115.7	355.0	10748.8	6460.8
	КУТОЧВГ	8	12	1.5	1	7416.0	412	7828.0	13384.0	781.9	660.0	14825.9	6997.9
ФМНЕ		23	26.5(1)	2	2	16995.0	986.0	17981.0	32915.5	2646.3	1140.0	36701.8	18720.8
	Математ.	4	13	0	1	5559.0	314	5873.0	8033.1	891.0		8924.1	3051.1
	ЧЕ	0	8			3510.0	156	3666.0	3623.8	657.5		4281.3	615.3
Д"ОМЕО"		4	21		1	9069.0	470.0	9539.0	11656.9	1548.5	0.0	13205.4	3666.4
ОУР			2			1260.0	40.0	1300.0	965.0	30.1		995.1	-304.9
Общо ТУ		127(6)	187(14)	2	7	104724.0	5962.0	110686.0	173018.6	14580	4437.5	192036.2	81350.2

Забележка:

Щатните бройки в скоби са на преподаватели от Колеж в структурата на ТУ и ДТК.

II.7 Участия и класирания в спортни мероприятия

През отчетния период студентите от ТУ имат следните участия и класирания в спортни мероприятия:

Участие в XVI-та Варненска универсиада пролет 2015 година.

Волейбол мъже – 2-ро място от общо участвали 5 отбора.

Баскетбол мъже – 5-то място от общо участвали 5 отбора.

Лекоатлетически крос – 3-то място, участвали 54 студенти от 5 университета.

Мини футбол – 4-то място от 10 отбора.

Тенис на корт мъже – 10-во място – Калоян Николов

Тенис на маса отборно – 3-то място от 5 университета.

Плуване – 1-во място в дисциплината 50 м бруст мъже – Теодор Воцинаров. Крайно комплексно класиране – 4-то място от общо 5 университета.

Комплексно класиране между 5-те варненски университета – 3-то място.

Проведени бяха и състезания от вътрешно университетските турнири пролет 2015 г. по футбол, волейбол, тенис на маса и „Стронг мен 5”.

Участие в Национална универсиада 2015 г. гр. Пловдив

Кик бокс – 19-20 май 2015 г., Николай Христов до 69 кг 3-то място в дисциплина киклайт контакт и 5-то място в дисциплина лайт контакт.

Участие в Държавно студентско първенство по футбол.
02.04.2015 г. в гр. Шумен. Класиране: 3:1 за ТУ-Варна.

Участие в Държавно студентско първенство по футбол.
07.04.2015 г. гр. Русе. Класиране: 4:0 за РУ „Ангел Кънчев” – Русе.

Общо класиране в групата от участие в Държавното студентско първенство по футбол – 2-ро място.

Участие в Държавно студентско първенство по футбол –
есенен полусезон 2015/2016 г. група „В”, 11.11.2015 г. – ТУ-Варна – ШУ-Шумен – 3:3; 18.11.2015 г. – ТУ-Варна – РУ-Русе – 2:6

Участие в Национално университетско първенство по крос – есен 2015 г. гр. София. 6000 метра мъже – Отборно класиране – 5-то място от участвали девет университета и тридесет и шест състезатели.

Участие в Състезания за „Купа 8 декември” организирани от Община Варна и студентските съвети:

Волейбол. Класиране: 2-ро място от участвали пет университета.

Турнир по мини-футбол. Класиране: 2-ро място отбор ТУ1. Участвали десет отбора от пет университета. Всеки университет участва с по два отбора.

Плуване

Дисциплина 50 метра бъртерфлай мъже. Класиране: 2-ро място – Мартин Вълев

Дисциплина 50 метра бруст мъже. Класиране: 1-во място - Теодор Воцинаров

Дисциплина 50 метра свободен стил (3 мъже и 2 жени). Класиране: 3-то място – Вълев, Григорова, Димитров, Йосева, Димитров

Крайно комплексно класиране – 3-то място от участвали пет университета.

Лекоатлетически крос

Състезанието се проведе в Морската градина. Участвали около 30 студента от петте варненски университета.

Мъже – 2000 метра. Класиране: 1-во място Светлин Николов

Комплексно класиране – 1-во място със 189 точки

Бойлинг. Класиране: 2-ро място с 1070 точки. Участвали три отбора.

Проведени бяха и състезания от вътрешно университетските турнири есен 2015 г. по футбол, волейбол и тенис на маса.

Участие в щафетна обиколка на Радио Варна по случай 3-ти март. Класиране: мъже – 1-во и 3-то място, жени – 1-во и 2-ро място.

Участие в Национален университетски шампионат по баскетбол 3x3 в гр. В. Търново – 18-20 март 2016 г. Класиране: от 5-то до 8-мо място. Отбора отпадна на четвърт финал. Участвали общо 12 отбора.

II.8 Обучение в центровете към ТУ – Варна

ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ (ЦДО)

Специфика на дистанционната форма на обучение (ДФО)

Дистанционната форма на обучение се организира и провежда от екип, който включва: научно-преподавателски състав, системни и мрежови администратори за осигуряване на компютърните средства и комуникации и експерти дистанционно обучение за технологично и логистично осигуряване. Те осигуряват качването на учебните материали, изпитни тестове, структурирането и оформлението на курсовете в ДО; извършват перманентни обучения на преподавателския състав за избор на подходящи технологии и ресурси, подпомагат преподавателите при разработването на учебните ресурси.

- дистанционното обучение (ДО) е съвременна образователна форма, при която учебният процес преминава гъвкаво и непрекъснато през целия семестър без задължително присъствие в аудиторни занятия;

- дистанционното обучение позволява гъвкаво разпределение на времето чрез висока степен на независимост от преподавателя, основаващо се на активната самоподготовка;

- за дистанционното обучение се осигуряват необходимите учебни ресурси, като учебници, условия за самостоятелни работи, статии, мултимедийни учебници, учебни филми, достъп до разнообразни учебни материали и Интернет ресурси;

- учебният процес се осигурява чрез съвременна интегрирана Интернет базирана система, която създава възможности за комуникация между всички участници в ДО – студенти, преподаватели и администрация. Допълнително моделът на провеждане на ДО осигурява и присъствени занятия във формата на консултации.

- административно осигурява обучението, подготовката и повишаването на квалификацията на специалисти с висше образование на национално и международно ниво;

- развива съвременни, високоефективни и конкурентни информационни технологии за обучение.

Стратегия и дейност за развитие на ДФО:

1. Визията на ръководството на ТУ-Варна за разработване и приложение на модел за електронно и дистанционно образование в университета, заложенa в т. 3.1.5 от Мандатната програма показва

стремежа за развитие на ДФО като средство за обогатяване на образователния продукт, предлаган от нашия университет и разширяване периметъра на академично влияние на образователния пазар.

2. Реализираният през 2015 г. по програма „Развитие на човешките ресурси“ Проект BG051PO001-4.3.04-0014 „Нови електронни форми за обучение в Технически университет – Варна“ се превърна в стартовата платформа за подготовка на част от академичния състав, за подготовка на учебни пособия, за тяхната апробация и най-важното – за акредитиране на средата за дистанционно обучение в университета..

3. С решение на АС за структурни промени се извърши обособяване на центъра за дистанционно обучение (ЦДО) като самостоятелно звено.

4. С решение (Протокол №29 /02.10.2015 г.) Постоянната комисия по технически науки и военно дело към НАОА даде положителна оценка на средата за дистанционно обучение в ТУ-Варна със срок на валидност до следващата институционална акредитация. Освен това беше акредитирана ДФО за ОКС „магистър“ по Електротехника / Възобновяеми енергийни източници/ и за ОКС „магистър“ по “Siemens PLC технологии за управление“.

5. С решение на АС бе заявен КСП чрез ДФО за учебната 2016-2017 г.

6. С цел подпомагане и развитие на ДФО и регламентиране правата и задълженията на академичния състав за подготовка и отпечатване на необходимите за целта учебни пособия, с решение на АС бе направена промяна в Правилника за издателската дейност, свързана с условията за издаването на учебни пособия за електронно и дистанционно обучение.

7. На базата на натрупания опит е предложена промяна във Вътрешните правила за ДО в ТУ-Варна

Материална база на центъра за дистанционно обучение

1. Състояние на материалната база на ЦДО – до януари 2016г.

Презмесеци ноември и декември 2015 г. е направена проверка от инж. Христина Жекова, на техническите средства в стая 512 НУК, където се помещавал ЦДО до 2015г.

Резултатътоттази проверка еследният:

В ЦДО има 10 броя работещи персонални компютърни конфигурации.

- От тях само 3 броя са комплектовани с TN LCD монитор, останалите 7 броя са с VGA монитор.
- 4 /четири/ броя компютри са с операционна система Windows XP/SP3, останалите 6 /шест/ броя са с Windows XP/SP2.
- Процесорите на 7/седем/ от тях са Intel Pentium 4 CPU честота 3,4GHz, останалите 3/три/ са с процесор AMD.
- Памет RAM на 4/четири/ компютъра е 512 MB, 5/пет/ са с 1,5 GB, 1/един/ е с RAM-2 GB.
- Твърдият диск на 1/един/ от тях е 50 GB, 1/един/ е 160 GB, на 8/осем/ от тях е 80 GB.
- Антивирусна програма имат 6/шест/ от компютрите.
- 3 бр.комплект компютърни тонколонки-работещи.
- 1 бр.копирна машина KONICA MINOLTA модел CSPRO-EP1054- работеща.

Всичките 10 компютъра са свързани към локалната мрежа на ТУ, чрез неуправляем дистанционно 16 портов switch.

За бракуване са 10 бр.компютъра, 3 бр. монитори, 1 миш-пулт, проектор и различни изпочупени аудиоапаратури.

Инсталираният сървър на платформата Moodle има следните технически данни:

❖ Сървърна система

Сървърът е на ОС Linux и е със следните параметри и цена:

- Модел
- PERSY STINGER - сървърна система- 1 бр. - 5,474.00 лв.
- Server CaseSupermicro CSE-825TQ-R740LPB, 2x740W Redundant 80 PLUS Platinum 1 бр
- Level PSU, 2U, 8 x 3.5" SAS/SATA Hot-Swapdrivebays, 2 x 3.5" PeripheralDriveBay, & 1x SlimFloppyDriveand DVD drive (Optional), 3 x 80mm coolingfans, Rackmountrailkit
- Шаси
- Дънна Платка:Supermicro X9DRI-F 1 бр
- Процесор : Intel Xeon E5-2620 (6 cores)2.0Ghz,15MB L3 cache, s2011 2 бр
- памет :8GB DDR3-1600 ECC REG RoHS 4 бр + доплащане до 8GB DDR3-1600 ECC REG RoHS 4 бр + 95.00 + 380.00 лв.
- Охладител: SNK-P0048PS Supermicro ,2U+ PassiveHeatSinkfor Intel X9- 2 бр
- Supermicro AOC-SAS2LP-H8iR,Supports RAID 0, 1, 5, 6, 10, 50, 60, 512MB 800MHz-1 бр

- DDR2, LSI SAS 2108, SAS 2.0, 1.5, 3.0, 6.0 Gb/s SAS and SATA, 8-port (8 internal),
- PCIEx8
- Кабели: Supermicro CBL-0388L IPASS TO 4 SATA Cable 70/70/90/90CM W/SB-2 бр.
- Твърд Диск: Seagate 300GB, SAS2, Cheetah 15K.7, 6.0Gb/s, 15000 rpm, ST3300657SS- 4 бр.
- Други: LSI-iBBU08 - LSI BatteryBackupUnit -1 бр
- Кабели: CBL-0060L Supermicro PS Extensioncable - 4 pin - 1 бр.

Мощността на закупения сървър лесно може да се увеличи, ако се наложи. Могат да се ъпдейтват процесор и памет. Машината разполага със слотове за 758 GB памет. В момента има 64 GB. Което ще рече, че могат да се конструират 4 виртуални машини с по 16 GB памет.

Сертификат за качеството - ISO 9001:2008 № 90810529

Гаранционен срок: 3 години за компютърни системи и сървъри
Системите са преминали 72 часови тестове за надежност и производителност. Тази конфигурация е предложена и изпълнена от фирма: ПЕРСИ ООД, София.

❖ Виртуални сървъри

Инсталиран е един виртуален сървър под Windows 2008 Server, един SQL за бази данни за басир и един виртуален сървър под Linux, необходим за тестовите на студентите. Има закупени 7/седем/ лиценза за Quizcreator /малък софтуер за обработване на тестове във формат за качване на платформата „MOODLE”. Един лиценз Quizcreator е инсталиран на сървъра, за да могат да го ползват всички преподаватели.

Необходимостта от виртуални машини е продиктувана от:

- много по-големи обем памет и капацитет на процесор;
- лесно менажиране;
- възможно най-бързо възстановяване на сайта;
- винаги може да се пусне още една сесия която, е копие;
- независимост от хардуерна инсталация всеки път, ако Линукса се повреди след ъпдейт.

По всички въпроси относно сървър и лицензи е отговарял инж. Илхан Юсеинов, който не работи вече в ТУ - Варна.

Извод: Съществуващите компютри в зала 512НУК не отговарят на съвременните изисквания за работа.

Във връзка с това, ЦДО е преместен от 04.01.2016г. взали: 119, 120 и 121, намиращи се в НУК.

2. Състояние на материалната база на ЦДО – след януари 2016г.

В стая 119 и стая 121 има по **10** компютъра с една и съща конфигурация:

- Процесор: Intel® Pentium 4 CPU , 3.06 GHz
- Оперативна памет: RAM 512MB
- Оптично устройство: работещо
- Хард диск: 150GB
- Монитор LCD
- Операционна система: WINDOWS XP/SP2
- Microsoft Office 2003

В залата има изградена компютърна мрежа, а връзката с интернет е осигурена от суич Dlink 16 port, който работи.

- И в двете зали климатиците и парното работят.

3. За осигуряване на добра работоспособност на ЦДО, са извършени следните дейности от техническа гледна точка:

- Ремонтиран е мрежов комутатор DLink 24 port, коетоспестиминимум 150 лвна ТУ – Варна;
- Направена е заявка за закупуване на RAM паметта с цел увеличаването йдо 1 GB;
- Направена е заявка за закупуване и смяна на амортизирани 20 броя мишки;
- Преинсталирани са всички компютри и е инсталиран Microsoft Office 2007.

Организационни дейности извършени от ЦДО

1. Създадена е и действа система за квалификация на административния и техническия състав в областта на ДО:

1.1. Определени са отговорници в катедрите за ДФО

1.2. Проведена е първата сбирка с всички отговорници за ДО от всички катедри на ТУ – Варна и е запознат колектива с работата и целите, които ТУ-Варна си поставя за решаване чрез ЦДО.

1.3. Създадена е организация за провеждане на ежемесечни планирани сбирки с цел редовно обсъждане състоянието, извършената дейност в изминалия период.

1.4. Определено бе време за ежеседмични консултации и обучение на всички желаещи преподаватели в университета, които вече стартираха (за сведение на почитаеия АС през този семестър консултациите се провеждат всеки петък от 13:30 часа до 14:30 и всяка сряда от 11:00 до 12:00 в залите на ЦДО – 119 и 121 НУК).

2. Правят се акаунти на студенти по различни дисциплини,

3. Качват се нови дисциплини в платформата за електронно обучение,

4. Създават се нови преподавателски акаунти.

5. Дават се текущи консултации на преподаватели по имейл и телефон – по желание на преподавателя в удобно за него време.

6. Подадени са към министерството на образованието бройки за прием на студенти в дистанционно обучение – магистарска степен по акредитирани специалност на ТУ – Варна – 15 бройки АИУКС и 30 бройки ВЕИ.

7. Проведени са разговори с ръководители на катедри и преподаватели за започване на краткотрайни – едномесечни или двумесечни курсове (за определен брой часове) по различни дисциплини, за желаещи потребители, независимо от образователния им ценз.

8. Съгласувано е с Бюрото по Труда в гр. Варна готовността на университета да извършва преквалификация и обучение на безработни в България чрез използване на ваучерната система на МТСП.

Поставени задачи за решаване от колектива на ЦДО:

Необходимо е през следващия отчетен период да бъдат извършени следните задачи:

1. Периодично да се анализира и обновява учебната документация(описва се и съответствието със спецификата на ДО):

1.1. Да се извършвапериодичен анализ на учебната документацияза ДФО с отчитане на мнението на студенти и потребители;

1.2. Да се извърши оценяване на нуждите, целите и изискваниятана лицата, участващи в учебния процес;

1.3. Да се извърши оценка на мненията на студентите за учебния процес(вкл. услуги, ресурси, преподаватели състав и др.). Да се събират, анализират и ползват за подобряване на качеството на провежданото обучение;

1.4. Да се документират процеси и процедури, свързани с е-обучението(напр. на основата на ISO референтния модел);

2. Да се дава информация на кандидат-студентите относно естеството, съдържанието и техническите изисквания на ДФО

3. Да се изгради система, която да мотивира студентите да започнат, продължат и да завършат успешно съответната ДФО.

4. Да се издаде справочник за правата и задълженията на кандидат-студентите в ДФО.

5. Да се планират (предприемат) мерки за възстановяване на инфраструктурата в случай на повреда или срыв в системата.

6. Интензивно участие в учебни дейности и използване на информационните ресурси на ЦДО от студенти и преподаватели.

7. Да се извършва контрол на учебния график и на проявяваната активност (вкл. успеваемост) от студенти и преподаватели, участващи в ДФО)

8. Разширяване на уеб базираните възможности за административно и информационно обслужване.

9. Да се извърши преглед и при необходимост корекция на отпечатаните учебни пособия за ДО.

Изводи:

1. Необходимо е да се познава конкурентната среда за провеждане на ДФО;

2. Официално да се установят форми за сътрудничество и споделяне на опит и добри практики за провеждане на качествено ДО;

3. Провежданото обучение оказва положително влияние и на другите форми на обучение, като променя/подобрява и осъвременява образователната практика;

4. Това е динамичен модел на обучение, в рамките на който семестърът добива плаващ вид (не е свързан с 15 седмици, а с покриване на определени изисквания от закона за положително завършена учебна дейност).

5. ДФО позволява разширяване, както „географията“, така и характера на обучение на чуждестранни студенти.

ДФО трябва да се развива така, че да разширява интереса на обучаемите към ТУ-Варна, без да бъде в ущърб на другите форми на обучение

ОТДЕЛЕНИЕТО ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА (ОПК)

Отделението за повишаване на квалификацията организира следните видове и форми на обучение:

- Курсове – професионална квалификация
- Кандидат студентски курсове
- Индивидуални специализации
- Пропуснати упражнения със студенти

Всички форми на обучение се провеждат от преподаватели на ТУ-Варна.

Обученията се водят по специализирани учебни планове, утвърдени от съответната катедра.

След завършване на съответната форма и вид обучение ОПК издава удостоверение/ за допълнително обучение, специализация и професионална квалификация/ или свидетелство за придобитата квалификация, утвърдени от МОМН и закупени бланки-образци на удостоверения от „Класика Гема“ гр.София регистрирани по изходящ и унифициран идентификационен номер архивиран в ОПК.

Организираното обучение за периода от 01.03.2015 г. до 31.03.2016 г. е както следва:

- Общо издадените удостоверения за периода са **251** броя и
- **9** броя свидетелства за ПК"Учител".

ПРИХОДИ: 116140лв.

катедра	Курс/специализация	бройки	Ст-ст-лв.	Брой документи
Растениевъдство	1.Растителна защита 2.Фумигация	203 курсисти	34055лв.-2015г. 38120лв.-2016г.	100бр.-удост-я 103бр.-удост-я
Д В Г	Индивид.спец-и МЕРП на АГУ	14 21	8000лв. 5150лв.	14 бр. 21 бр.
КММ	Инд.спец-я	2	2500лв.	2 бр.
КМТ	Инд.спец-я	1	1000лв.	1 бр.
СПН	ПК"Учител"	23	10780лв.	9 бр.свидетелств
Топлотехника	Енерг.ефективност	10	1300лв.	10 бр.
Инд.дизайн	КСК	10	4000лв.	---
ФВС,МТМ,ЕТМ, КТТ,ТИЕ,КНТ,ЕТ,, ДОМЕО	Пропуснати упражнения	379 сту- дента	11235лв.	----
		663 бр.	116140лв.	260 бр.

РАЗХОДИ за дейността :

- Отчисления за ТУ-Варна - **30%**
34842лв.
- изплатени хонорари и осигуровки на преподаватели –
58070лв.
- за ОПК -10%
11614лв.
- За консумативи и м-ли за учебен процес по катедри:
11614лв.

ЦЕНТЪР ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ (ЦПО)

Центъра за професионално обучение (ЦПО) към ТУ-Варна с лицензен № 200312157 от 14.04.2004 г. и допълнението към лицензията от 25.01.2006год. има богат набор от специалности за обучение на курсисти желаещи да получат свидетелство за правоспособност.

Специалностите с които разполага центъра са:

1. “Машинен оператор”, код 521030
 - “Машины и съоръжения по заваряване”, код 5210302
 - Ръчно електродъгово заваряване
 - МИГ/МАГ
 - ВИГ
 - Плазмено рязане
 - Плазмено заваряване
 - Газо-кислородно рязане
 - Газо-кислородно заваряване
 - Автоматично електродъгово заваряване под слой от флюс
 - Заваряване под вода(РЕДЗ; МИГ/МАГ; ВИГ; плазмено заваряване)
 - “Машины за гореща обработка на металите”, код 5210302,.
2. “Електромонтьор”, код 522020
 - “Електрически инсталации”, код 5220210
 - “Електродомакинска техника”, код 5220211
3. “Лаборант”, код 524040
 - “Контрол на качеството в металургията”, код 5240403.
4. “Оператор на компютър”, код 345100
 - “Текстообработване”, код 3451001
5. “Техник на компютърни системи”, код 523050
 - “Компютърна техника и технологии”, код 5230501
 - „Компютърни мрежи”, код 5230502.
6. “Монтьор на компютърни системи”, код 523060
 - “Компютърна техника и технологии”, код 5230601
 - „Компютърни мрежи”, код 5230602
7. “Охранител” код 861010
 - “Физическа охрана на обекти” код 8610103
 - “Лична охрана” код 8610102

- “Банкова охрана и инкасова дейност” код 8610101
- 8. “Спасител при бедствия, аварии и катастрофи” код 861020
- “Търсене, спасяване и извършване на аварийно-възстановителни работи” код 8610201
- 9. “Заварчик” код 521090
 - “Заваряване” код 5210901
- 10. “Машинен оператор” код 521030
 - “Металорежещи машини” код 5210301
- 11. “Графичен дизайнер” код 213070
 - “Графичен дизайн” код 2130701
- 12. “Компютърен аниматор” код 213050
 - “Компютърна анимация” код 2130501
- 13. “Техник на прецизна техника” код 521050
 - “Измервателна и организационна техника” код 5210501

Степени на правоспособност - заварчик на ъглови шевове; заварчик на листов материал; заварчик на тръби.

Обучението е за срок до един (1) месец или 212 часа и се провежда от високо подготвени преподаватели към ТУ- Варна.

Учебната програма е индивидуална и е изградена в съответствие с тяхната заетост. Курсовите могат да бъдат платени или от страна на работодателя, или от самия курсист. Курсистите се набират в национален мащаб без ограничение на възраст и пол. Успешно завършилите курса получават свидетелство за правоспособност по специалността си според наредба 7 за упражняване на професията си.

Друга дейност, която се извършва в Центъра е преиздаване на свидетелства по гореспоменатите професии и специалности, получени от други обучаващи институции, съгласно последните изисквания на нормативните актове.

През 2015 г. година са проведени многократно курсове за професия “Машинен оператор”, специалност “Машини и съоръжения по заваряване”- част от професията, в които са обучени 45 души- 14 студенти на ТУ-Варна и 31 външни лица.

От февруари 2012 г. центъра започна обучение и на две нови специалности: “Допълнително обучение на преподаватели обучаващи кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС по реда на чл.152, ал.20 и 21 от ЗДП” и “Извършване на периодични прегледи за проверка на техническа изправност на ППС”, по които за 2015 г. са обучени 187 души. От

септември 2014 г. центъра започна обучение и по специалност „Първоначална проверка на допълнително монтираните в МПС уредби, които позволяват работата на двигателя с втечен нефтен газ и сгъстен природен газ“, по която за 2015г. са обучени 10 души. Успешно завършилите курса получават удостоверение за професионално обучение по специалността си.

Общ приход на ЦПО към ТУ-Варна възлиза на 55 220лв.

Центъра е напълно самостоятелно финансиран от таксите на курсистите.

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА КАРИЕРАТА (ЦРК)

Следвайки основната си цел – да **подпомага кариерното ориентиране и професионалната реализация на студенти и възпитаници на Технически университет-Варна, през отчетния период** кариерният център насочи дейността си в следните направления:

- Популяризиране на звеното сред студенти и академична общност
- Срещи с работодатели и предлагане на позиции за студентски стаж и работа
- Организиране на семинари и курсове, подпомагащи учебния процес и професионалната реализация на възпитаниците на ТУ-Варна
- Прилагане на нови практики и усъвършенстване на уменията

1. Популяризиране на звеното сред студенти и академична общност.

За да може да работи пълноценно, кариерният център се нуждае от база данни студенти, към които да насочва своите инициативи и предложения. Популяризирането на звеното започва с кандидат-студентския справочник и поканата към новото попълнение за регистрация. При записването на последващите курсове, базата ежегодно се актуализира и обновява. Изготвените за целта регистрационни формуляри подават информация за лични данни, данни за образование и за трудова заетост. Цялата информация се въвежда в система, позволяваща сортирането на получените данни по специалности, курсове и форма на обучение.

В официалния сайт на ТУ-Варна бе качена презентация, запознаваща академичната общност и всеки заинтересован за

целите, основните направления в дейността и постигнатите резултати от работата в центъра. Данните са показателни:

- над 450 фирми, потърсили кариерния център;
- 180-190 обяви годишно за стаж, работа и различни инициативи;
- повече от 50 организирани срещи,
- много семинари и курсове,
- действаща информационна система на центъра.

Значимостта на кариерните центрове бе подчертана и от подготвените от МОН индикатори – основни и допълнителни, за проследяване дейността на центровете. Фиксирани са целите, дейностите и индикаторите, които кариерните консултанти трябва ежедневно да отразяват и отчитат с цел повишаване капацитета на звеното. Това е статистическа дейност, която изисква допълнителна работа в посока партньорски инициативи, консултантски услуги, анкетни проучвания. През отчетния период, кариерният консултант подготви информация за акредитацията на специалности ИМ, ИД, КСТ, професионално направление 5.2 Електроника, електротехника и автоматика и др.

2. Срещи с работодатели

Центърът за развитие на кариерата на ТУ-Варна работи с фирми и институции, които търсят нашите кадри и проявяват интерес към съвместни инициативи. Университетът сключи споразумение за сътрудничество с Агенция по заетостта през октомври 2015 и оттогава кариерният център разполага с план за действие и популяризира инициативите на Бюрата по труда .

През отчетния период, в кариерния център постъпиха над 180 обяви. От тях, 81% са за стаж и работа, а останалите 19% са предложения в полза развитието на умения в младите хора и информация за включване в инициативи.

Предложенията на фирми и институции постъпват по различни канали в Центъра за развитие на кариерата. Най-често на електронната поща на кариерния център пристигат прикачени файлове с анонс за очакваните умения и търсените специалности за дадена позиция. Често работодателите сами качват своите обяви директно в сайта на центъра, като след проверка на информацията, кариерният консултант визуализира материала. Третата форма на контакт се осъществява на място в центъра от представители на различни фирми, които искат да обсъдят възможностите, интереса и активността на нашите възпитаници.

На среща в кариерния център през отчетния период са били представители на фирми от повечето професионални направления, застъпени в университета – 22 проведени и обсъдени възможности за съвместни инициативи. Добър атестат за обучителния процес в ТУ-Варна е фактът, че ръководителите на част от бизнес структурите са наши възпитаници, като например:

- Заводи за горещо цинкуване със Зам.Директор инж.Иван Пенчев – наш възпитаник

- Римакем в системата на Агрополихим – управителят инж. Монов – възпитаник на ТУ-Варна

- „Атанасов климат“ с управител инж.Атанасов – наш възпитаник

- Велдим 1 - професионални системи за сигурност, електроинсталации, климатични системи и вентилация, отново с наш възпитаник – инж.Тодоров в ръководството.

- Белдамекс с представител инж. Николай Туджаров- също наш възпитаник

- „Робопартанс“ – училище по роботика, което се управлява във Варна от нашия възпитаник Александър Павлов, привлякъл за работа още трима наши студенти.

Автомобилната индустрия продължава своето активно присъствие в българската икономика. Кариерният център поддържа контакти с Мелексис, Витте Аутомотив Рс, Вистеон Сф, Интегрейтив Микро-Електроникс Ботевград. Фирма „Сенсата“ упълномощи кариерният консултант да представи дейността на фирмата пред дипломантите от „ФЕ“ и да поднесе подаръци на отличниците на организираното от факултета, тържество. Фирма „Монтюпе“ от Русе проведе среща с Ръководството и с кариерния център и разчита на активно сътрудничество в посока осигуряване на работна ръка и презентиране на дейността им.

Анализът на постъпилите предложения в кариерния център показва следната статистика:

- Най-активен период на предложения за стаж и работа през отчетната година: март-април-май.

- Най-много работни позиции – за Варна със 77 предложения; последвани от София и Шумен.

Класация на търсените професионални направления:

1-во място направление 5.3 Комуникационна и компютърна техника с превес на ИТ специалностите

2-ро място направление 5.2 Електротехника, електроника и автоматика с почти изравнен интерес между електронични и автоматизация, следвани от“Електротехника“

3-то място се полага на Машинното инженерство, направление 5.1 Тук има предложения от Соловей Соди, Тракия Глас Търговище, Римакем Девня, Тотал М Шумен, Скай Монт Хасково, Евромаркет за Варна, Русе и София, Неохим Димитровград и други.

4-то място по предложения за стаж и работа държи направление 5.4 Енергетика с търсене на топлотехници и инженери по електроснабдяване и електрообзавеждане. Фирми в тази област, потърсили услугите на кариерния център са ВМ Аутомейшън, Велдим 1, Евромаркет, Атанасов Клима, Енерго Про, топлоелектрическата централа Девен и други.

По направление „Транспорт, корабоплаване и авиация“ реализацията също е много добра, но е трудно проследима от кариерния център.

3. Организиране на семинари и курсове, подпомагачи учебния процес и професионалната реализация на възпитаниците на ТУ-Варна

Основна задача на кариерния център бе да работи със студентите от всички курсове в посока изграждане на лични и професионални умения за последващо развитие и подходяща реализация. Да ги информира за възможностите, които центърът, институции и фирми организират за развитието на подходящи качества сред младите хора. Популяризирани бяха редица семинари, форуми, конференции, свързани с необходимостта от професионално ориентиране, иновативни и предприемачески инициативи, формиране на „меки умения“.

През отчетния период бе проведен вторият от планираните интензивни тренинзи на Jump Project за изграждане на личностни умения и себеопознаване. Записалите се млади хора участваха в забавно и практически насочено неформално обучение, в което под надслов „Managing Me“ се упражняваха успешно да управляват времето си, да се справят със стреса в ежедневието и да приоритизират задачите си по значимост.

Март тази година бе организирана за нашите студенти уъркшоп-дискусия „По пътя на успешната кариера“. Водещи бяха Управителят на компания Джоб Тайгър, която провежда в седем града в страната „Национални дни на кариерата“ и представител на „Нестле“, Фабрика Варна.

Още с началото на учебната година започна кампанията по популяризиране на курсове, организирани от кариерния център. Интересът към изучаване на английски език и повишаване на

знанията, доведе в центъра студенти за записване за различни нива. Предстои приключване на обучението на първата група курсисти и акция по стартирането на следващото ниво. Успешно беше инициран и проведен курс по „Въведение в техническото чертане с Аутокад“ на студенти от различни специалности в университета, които получиха своите удостоверения за допълнително обучение.

Интересно за развитието на Варна е позиционирането в града на редица центрове за обслужване на клиенти, така наречените “BPO” фирми. Характерно за тях е търсенето на добри комуникативни и организационни умения и изискването за владееене на чужд език – английски, немски, френски и други. Те водят много активна кампания за привличане на млади хора – такива позиции бяха периодично изпращани от американската SITEL; от германската Regiosom, от Такс Бек Интернешънъл, Фърст онлайн солюшънс и други. Тези фирми са добър старт за изграждане на умения за работа в екип и подпомагат финансово студентите по време на следването им. Същата функция изпълняват и сезонните предложения за работа в обслужващата сфера, постъпващи обикновено в началото на летния туристически сезон.

4. Прилагане на нови практики и усъвършенстване на уменията

За да бъде в крак с новостите в кариерното консултиране и да усъвършенства уменията си, кариерният консултант премина през следните обучения през отчетния период :

- Организираният от КНСБ и Фондация «Фридрих Еберт» информационен семинар «Пазара на труда и младите хора», където бе обсъден етапа на преход от образование към заетост и политики за борба с младежката безработица.

- Обучение, свързано с «Информационната система за оценка на компетенциите на работната сила». Онлайн система за правилно професионално ориентиране и консултиране на младите хора.

- През ноември 2015 от Центъра за развитие на човешките ресурси беше организирано „Национално обучение за кариерни консултанти“. От 220 кандидатури, след обосновка на мотивация и работа в звеното, бяха одобрени само 40 консултанта за присъствие, като един от тях бе консултанта на ТУ-Варна. Усвоени са иновативни практики и тренинги за важността на иновациите и предизвикателствата пред намирането на кариерен път.

Ежедневно в кариерния център идват, или се нуждаят от онлайн консултация поне по трима-четирима младежи. Най-често задаваните въпроси са свързани с необходимостта от допълнителни умения и знания, запитвания за фирми в тяхната област, за значението на стажовете и необходимостта от намиране на подходяща практика, за подготвянето на мотивационно писмо.

Центърът за развитие на кариерата при ТУ-Варна бе създаден с идеята за взаимодействие с всички структури в университета в постигането на една обща цел: изграждане на знания и умения, които да доведат до просперитета на нашите възпитаници и оттам утвърждаване на Технически университет – Варна като един от най-престижните университети в България, предлагащи качествено образование.

II.9 Маркетинг, реклама и комуникации

Отдел „Маркетинг, реклама и комуникации“ бе създаден през месец септември 2015 г. Към момента се състои от двама щатни служители - експерт „Маркетинг и реклама“ и началник на отдела, и от един нещатен сътрудник - журналист, главен редактор на университетското списание „ТехнокулТУра“. Работата на отдела е в пряка връзка най-вече с дейността и специалистите от отдел „Информационно и компютърно обслужване“, отдел „Структурни и кабелни системи“ и „Печатна база“ на ТУ - Варна. В периода септември 2015 г. - април 2016 г. основните приоритети в работата на отдел МРК са:

- Утвърждаване имиджа на висшето училище пред външната публика и презентирание на стратегията на новото ръководството на ТУ - Варна

- Осигуряване на широка информираност на университетската общност и на външната аудитория за събитията в университета чрез редовна подготовка и разпространение на пресинформация и покани до медиите и други организации и чрез лични контакти

- Работа за подобряване на вътрешноорганизационната комуникация и на климата като цяло, постигане на ангажираност на преподавателите и служителите с живота в университета на ежедневна база чрез системно информиране и използване на повече канали за комуникация между отделните звена.

- Изготвяне на общ университетски годишен календар

- По-интензивно и неформално сътрудничество с институциите, които управляват системата на образованието и

работата с младите хора във Варна - Дирекция „Образование и младежки дейности“ в Община Варна и Регионалният инспекторат по образованието - Варна

- Включване на университета като активен партньор на Община Варна във връзка с инициативата Варна - Европейска младежка столица 2017.

- Участие в подготовката и провеждането на общоуниверситетски събития на територията на университета и извън него, както и на събития от календарния план на отделни специалности, катедри и факултети

- Участие в подготовката и провеждането на кандидатстудентската кампания по приема за учебната 2016/17 г. в тясно сътрудничество със Заместник ректора по учебна дейност и отдел „Учебно-методичен“

- Изготвяне на материали с новинарски характер, репортажи и журналистически хроники, анонси за предстоящи събития за публикуване в официалния интернет сайт на университета, в социалните мрежи и в списание „ТехнокулТУра“, което се подготвя и печата два пъти годишно от университетското издателство.

- Обезпечаване на коледно-новогодишната и кандидат-студентската кампания с необходимите брендиранни рекламни материали - от проектирането на дизайна, през събирането на оферти и поръчките - до получаването и разпределянето на готовите артикули.

- Подкрепа на отдел „Международно сътрудничество“ и на отдел „Чуждестранни студенти“ в изготвянето и актуализирането на рекламни материали и презентации за чуждестранната аудитория във връзка с предложенията за сътрудничество по набиране на студенти от други държави

- Активно сътрудничество със Студентски съвет и със студентските клубове по интереси към съвета и мн. други.

Част от събитията, реализирани в отчетния период от отдел МРК или с участието на отдела са:

- Тържествено откриване на учебната 2015/16 г.
- Участие в 11-та Национална конференция по е-образование 2015 в София

- Отразяване на 14-та Международна конференция по електрически машини, задвижвания и енергийни системи

- Участие в Дни на кариерата, организирани от различни обучаващи и неправителствени организации

- Медийно отразяване на събитията от Месеца на науката, организиран от Съюза на учените - Варна

- Коледно-новогодишна рекламна кампания

- Медийна подкрепа на събития по научни проекти като MAXIMA, AGRI BASE и др.

- Медийно отразяване и подкрепа в организацията на празници на катедрите по електроника, растениевъдство, корабостроене, социални и правни науки и др.

- Участие в срещи с представители на морския бизнес по покана на катедра КММ

- Отразяване на спортните събития от календара на ТУ - Варна и на Дирекция „Спорт“ на Община Варна и на участието на представителните отбори в Националните шампионати, организирани от Асоциацията за студентски спорт „Академик“

- Награждаване на студентите с отличен успех и постижения в състезания по случай 8 декември

- Първия Национален студентски фолклорен фестивал „Срещи на приятелството“, организиран съвместно с Община Варна и други университети от град Варна

- Честването на 3 март - националният празник на Р България

- Дни на отворени врати в университета и в отделни катедри

- Представителна студентска фотоизложба „Рамки“ в арт салона на Радио Варна

- Актуализирани са рекламните материали за специалностите, които се изучават и на английски език

- Създадена е имиджова страница - ТехнокулТУра, в социалната мрежа Фейсбук

- Актуализира се съдържанието на видеоканала на ТУ - Варна в YouTube

- Постоянно се обновява съдържанието на официалната интернет страница

- Банер на ТУ - Варна е разположен на страницата на Дирекция „Образование и младежки и дейности“ и Дирекция „Спорт“ на Община Варна: www.varnanamladite.com

- Събитията от календарния план на университета са включени от Община Варна в плана на Варна - Европейска младежка столица 2017, а на проведената среща с представители на екипа, който подготвя ЕМС е постигнато съгласие за пълно сътрудничество при реализиране на престижната инициатива.

- Много добри контакти се поддържат постоянно с медиите във Варна - БНР Радио Варна, БНТ Регионален телевизионен център - Варна, БТА - Варна, телевизия и информационна агенция

„Черно море“, информационните сайтове Днес+ и Морето.нет и мн. други.

Като основен акцент от работата на отдела може да бъде отделена **организацията и провеждането на изнесени регионални състезания по ОТП, Математика и Биология, със статут на предварителни изпити**, както следва:

N:	Дата	У-ще домакин	Град	Бр. у- ци	Явили се ученици от
	2015г				
1	28.10	ПГЕ	Варна	68	Спец. „Кинотехника, аудио- и видеосистеми“, „Оптически комуникац. системи“, „Системно програмиране“, „Компютърни мрежи“, „Ел.инсталации“, „Електрообзавеждане на подемна и асансьорна техника“
2	29.10	ПМГ	Добрич	56	ПМГ, ФСГ „В.Левски“, СОУ“П.Р.Славейков“, СОУ „Л.Каравелов“, СОУ „Св.Св.Кирил и Методий“. За първи път се провежда изпит.
3	18.11	ПГЕЕ	Бургас	16	спец.КТТ, ТКС, ВЕИв и ВЕИг клас
4	20.11	ВМГ	Варна	41	Спец.“Корабоводене“, „КММ, „Електрообзавеждане на кораби“, Експлоатация на пристанищата и флота“, „Компютърна техника и технологии“
5	24.11	ПГЕЕ	Горна Оряховица	8	ПГЕЕ, СОУ „Г.Измирлиев“. Среден успех от изпита – Отличен 6,00.
6	26.11	ПГЕХТ	Плевен	60	ПГЕХТ, МГ, ПГТ, ГПЧЕ, ПГМЕТ, ДФСГ“Интелект“, СОУ „Вл.Заимов“, Спортно у-ще, МГ-Русе
7	01.12	ПГЯЕ	Козлодуй	17	ПГЯЕ , СОУ "Св. св. Кирил и Методий", СОУ „Христо Ботев“
8	01.12	ПГ	Лом	19	Профилирана гимназия „Найден Геров“, СОУ „Димитър Маринов“. За първи път се провежда изпит.
9	02.12	ПМГ	Видин	15	ПМГ. Среден успех от изпита – Отличен 6,00. За първи път се провежда изпит.
10	03.12	НТС	Монтана	14	ПГТЕ „Хр. Ботев“- спец. „Компютърни мрежи“и „КТТ“- Монтана, НППТО „М.В.Ломоносов“- София – спец. „Медицинска техника и апаратура“
11	09.12	ПМГ	Бургас	12	ПМГ, Гимназия за романски езици (ГРЕ). За първи път се провежда изпит.

12	10.12	ПГМЕТ	Бургас	51	Спец. „Микропроцесорна техника“, „Пром. електрони-ка“, „Комп. мрежи“, „Автотранспортна техника“, „Електрообзав. на производството“, „Електрообзав. на трансп. техника“
			ОБЩО:	377	
	2016г				
13	27.01	ПТГ	Варна	28	Спец. 12а - <u>Компютърна техника и технологии</u> , 12б – <u>Микропроц.техника</u> , 12в, 12ж – <u>Автотр. техника</u> , 12г - <u>Експлоатация на автомобилния транспорт</u> , 12д - <u>Графичен дизайн</u>
14	10.02	МГ	Варна	54	15 ученика решаваха теста по математика, останалите –по ОТП. За първи път се провежда изпит.
15	11.02	III ПМГ	Варна	15	За първи път се провежда изпит. Отличен успех.
16	15.02	ПГМЕТТ	Шумен	20	4 шуменски у-ща (ПГМЕТТ, ГПЧЕ, ПМГ, Хуманит. г-я)
17	16.02	ПТГ	Търговище	38	5 търговишки у-ща (ПТГ, ПГИИ, 2СОУ, ПГИЧЕ, 1СОУ) и един ученик от Попово
18	17.02	ПТГ	Разград	69	Отлични резултати! Явиха се ученици от 4 разградски у-ща (ПТГ, ПМГ, ГПЧЕ, ПГИ), 2 ученика от Кубрат, 1 ученик от Русе. 1 ученик пожела Тест по Биология.
19	18.02	ПГМТ	Силистра	21	Явиха се ученици от ПГМТи ПГИ.
20	18.02	ПМГ	Силистра	8	ПМГ и ЕГ
21	23.02	ПТГ	Ямбол	52	ПТГ, ПГИ, МГ, Гимназия „В.Левски“.
22	24.02	ПГЕЕ	Сливен	8	ПГЕЕи ПГИ.
23	10.03	СОУ "Ем.Станев"	В.Търново	23	СОУ, ПГСАГ, ПМГ, 1 ученичка от ПМГ – Габрово и 1 ученик от СОУ в Никопол. За първи път се провежда изпит.
24	15.03	ГПЧЕ	Варна	9	За първи път се провежда изпит.
25	18.03	ПГЕЕ	Бургас	16	ПГЕЕ, ПГМЕЕ, ГПАЕ, ПГСАГ, ГРЕ
26	18.03	ПГЕЕ	Бургас	5	За ученици от Морската гимназия
27	19.03	ПМГ	Сливен	10	За първи път се провежда изпит. Отлични резултати.
28	22.03	ПГДС	Хасково	7	ПГДС и ПМГ. Отлични резултати.
29	24.03	ПГТМТ	Казанлък	9	За първи път се провежда изпит. Отлични резултати.
			ОБЩО:	392	
			ОБЩО ДО МОМЕНТА	769	

За периода 28 октомври 2015г. – 24 март 2016г. са организирани и проведени 29 изпита с явили се общо 769 ученика. Само 19 ученика са пожелали тест по Математика и един – тест по

Биология, останалите 749 са решавали тест по ОТП. Резултатите са не само по-добри от минали години, а и впечатляващи - има само шест оценки слаб 2,00, а 169 оценки Отличен 6,00.

На изнесените извън ТУ-Варна изпити се предлагат два варианта на тест по ОТП с 50 въпроса, от които учениците избират да отговорят само на 25. Въпросите са преработени, облекчени и съобразени с изучавания материал в средните училища. Тестовите са изготвени на база събрани предложения от учители по информатика и физика от градовете Търговище, Плевен, Разград, Ямбол и Силистра.

За първи път тази година изпитните работи се проверяват и оценките се съобщават на следващия ден. Имайки предвид отличните резултати има основания да се счита, че повечето ученици, успешно издържали изпита, ще се запишат за студенти в ТУ –Варна.

Направени са промени в големината на изпитните материали с цел икономия на хартия – вече пликът за зашифриране и изпитната тетрадка са с формат А5, вместо както беше години наред до сега – формат А4. Графикът за провеждане на изпитите беше планиран така, че да се изразходват по-малко средства за гориво на служебния автомобил – проведени са изпити в градове, които са в близост или са в графика на регионалните и национални кандидатстудентски борси - от 24 февруари до 25 март в градовете Пловдив, В. Търново, Добрич, Варна, Бургас, Хасково и Ст.Загора. За квестори са използвани студенти – отличници и докторанти от различни специалности, избрани най-вече поради факта, че са завършили средното си образование в посещаваните градове и се спестяват средства за ползване на хотел.

Явилите се на изпит ученици попълваха анкета с един от въпросите: "Подредете три специалности от ТУ-Варна, в които бихте желали да се обучавате". На всеки ученик са раздавани две брошури на ТУ, както и брошури на различните специалности по желание.

С цел реклама на материалната база на ТУ и запознаване на учениците и учителите от средните училища с възможностите за обучение в различните специалности на университета беше изготвен и предложен график, съответно съгласуван с преподаватели от катедри, за провеждане на част от производствената им практика в лаборатории на съответните катедри в ТУ-Варна, както следва:

1. Професионална гимназия по електротехника – Варна:

- 11д клас, спец. „Оптически комуникационни системи” – 4 пъти за периода 16.11 – 26.11.2015г. практики по Оптиелектронни прибори и преносни линии, лаборатории на катедра „КТТ”

- 12г клас, „Оптически комуникационни системи” – 4 пъти за периода 13.11 – 03.12.2015г., практики по SDL описание на процесите в телекомуникациите и Оптически измервания, лаборатории на катедра „КТТ”

- 12 клас, спец. „Кинотехника, аудио и видеосистеми” - 8 пъти за периода м.10.2015 – м.01.2016 – лаборатории на катедра „КТТ”

2. Варненска морска гимназия

- 10в клас, спец. „ЕОК” – в лаборатории на кат. „ЕСЕО”

- 11б клас, спец. „КММ” – тренажор КММ и лаборатории

- 10а и 12г клас, спец. „Корабоводене” и „ЕПФ” – кат. „КУТОЧВП”- 19.11-27.11.2015г. – 5 пъти

3. Професионална техническа гимназия – Варна

- дванадесетокласници от специалности „Компютърна техника и технологии” посетиха лаборатории на катедра КНТ, спец. „Микропроцесорна техника” – лабораториите по Електроника, спец. „Компютърна графика” и „Графичен дизайн” – катедра „Индустириален дизайн” и един клас с единадесетокласници от специалност „Медицинска техника” - лабораторията по биомедицинска електроника в ТУ.

4. 12а клас, специалност „Корабоводене” от Варненска морска гимназия проведеха занятие на тема „Плаване на единичен кораб, разминаване по схема за разделно движение и водене на навигационна прокладка” в тренажорния комплекс на ТУ под ръководството на доц. Михаил Щерев, капитан Андрей Станев и инж. Юлиян Коларов.

5. Проведен бе и регионалният кръг на националното състезание по професии „Мога и зная как”, на което домакин бе катедра „Електронна техника и микроелектроника” от ТУ. В състезанието взеха участие 24 ученици, разпределени в две възрастови групи – 9 и 10 клас и 11 и 12 клас. На класираните се до шесто индивидуално място дванадесетокласници бяха раздадени подаръци и сертификати за прием в специалности на ТУ, съответстващи на темата на състезанието.

Предстои провеждане на изнесени изпити в средни училища в региона на Варна.

III. КАДРОВО И АКРЕДИТАЦИОННО СЪСТОЯНИЕ

III.1 Анализ на кадровото състояние на академичния състав на ТУ-Варна, за календарната 2015 и началото на 2016 година

През отчетния период основните действия, свързани с развитието на академичния състав на ТУ-Варна бяха насочени към задържане на списъчния състав от преподаватели в катедрите и факултетите в предвидените от ЗВО рамки. Това се постигна, преди всичко, чрез регулиране на процесите на пенсиониране на хабилитираните и нехабилитирани преподаватели, както и **чрез решението на АС от 19.10.2015 г. за реструктуриране на основните звена**, провеждащи обучение в Университета, състоящо се в преместване на катедри и специалности от “Факултет по електроника” и “Факултет по морски науки и екология” в останалите 4-ри факултета.

Понастоящем, академичната структура на ТУ-Варна се състои от 7 основни звена - 4 Факултета, включващи общо 22 катедри, два Колежа и един Департамент (Схема на академичната структура на ТУ-Варна).

В Таблицы III.1.1 и III.1.2 е показан преподавателският състав на Университета към 31.03.2016 г. в различни сечения на възрастови граници.

Таблица III.1.1

ТУ-Варна										към 31.03.2016	
Брой преподавателски състав на щат по чл.54 и чл.111от ЗВО											
	Общо	по възраст в навършени години									
		25-49	50-54	55-59	60	61	62	63	64	65	66 и повече г.
Общо за ТУ:	317	138	35	51	9	14	8	12	3	10	37
хабилитирани	133	16	13	35	5	6	7	9	3	7	32
нехабилитирани	184	122	22	16	4	8	1	3	0	3	5
в т.ч. мъже	183	61	15	39	4	7	4	10	1	7	35
в т.ч. жени	134	77	20	12	5	7	4	2	2	3	2

На базата на систематизираната информация за баланса на движението на длъжностите в списъчния състав на Университета и реализираните конкурси през календарната 2015 година и началото на 2016г., следва да се обърне внимание върху някои характерни моменти, по факултети и катедри, както следва:

1. В „Машинно-технологичен факултет“

- **1** усвоен конкурс за заемане на академична длъжност „Асистент“;

- **1** усвоен конкурс за академична длъжност „Професор“;

- **1** усвоен конкурс за академична длъжност „Доцент“;

- **3-ма** преподаватели са защитили ОНС „Доктор“.

През изтеклата година са пенсионирани 3-ма хабилитирани преподаватели, 1 е починал и 1 нехабилитиран преподавател е напуснал.

Към настоящия момент в пенсионна възраст са общо 11 преподаватели, в т.ч. 8 хабилитирани и 3-ма нехабилитирани преподаватели. На 1 нехабилитиран преподавател му предстои навършване на пенсионна възраст през 2016 година.

Към 31.03.2016 год. общият списъчен състав на МТФ е от 64 преподаватели, от които 28-ма са хабилитирани, а 36 са нехабилитирани, в т.ч. 21 - с докторска степен.

Катедрите в МТФ са със списъчен състав над долната граница на изискването по ЗВО.

Таблица III.1.2

Брой преподавателски състав на ОТД в ТУ-Варна към 31.03.2016 г.

№	факултет	катедра	хабилитирани		нехабилитирани		Общо	по възраст, в навършени години, през календарната 2016 г.											по пол				
			проф.	доц.	общо	д-р		ас.	общо	25-49	50-54	55-59	60	61	62	63	64	65	66 и ...	общо	жени	мъже	
1	МТФ	МТМ	1	4	5		3	3	8	2		3				1			2	8	2	6	
2		ИД	2	2	4	11	1	12	16	11			2						3	16	8	8	
3		ТМММ		6	6	4		4	10	4		2				1			2	10	4	6	
4		ТТТ	1	3	4	2		1	3	7	2	1	3							1	7	0	7
5		ТМ	1	3	4	2		5	7	11	3	2	1	1			2			2	11	2	9
6		ИМ		5	5	5		2	5	7	12	6	1	2	1		1			1	12	10	2
Общо за МТФ:			5	23	28	21	15	36	64	28	4	11	2	2	2	4	0	0	11	64	26	38	
7	КФ	КММ	3	3	3	1	3	4	7	3	2				1				1	7	2	5	
8		К		7	7	1			8	1		1							5	8	1	7	
9		Т		6	6			4	4	10	6		2			1				10	7	3	
10		КУЛОЧВП	1	7	8	3	12	15	23	13	1	2				1			6	23	7	16	
11		ЕООС		6	6	1	2	3	9	3	1			2			1			2	9	7	2
12		Р		5	5	5	2	2	4	9	6	1	1				1			9	6	3	
Общо за КФ:			1	34	35	8	23	31	66	32	5	6	0	2	2	2	2	1	14	66	30	36	
13	ЕФ	ЕЕ	1	6	7	2	3	5	12	7	2	1						1	1	12	5	7	
14		ЕЕО		2	2	2	3	5	7	4	2								1	7	1	6	
15		ЕТЕТ		2	2	3	4	7	9	7	1	1								9	5	4	
16		ТИЕ		5	5	4	4	8	13	6	2	3						1	1	13	3	10	
17		ФВС		1	1	2	4	4	6	7	4	1	2							7	2	5	
18		СПН		8	8	3	2	5	13	4	2	3		1	1	1			1	13	8	5	
Общо за ЕФ:			1	24	25	16	20	36	61	32	9	9	2	1	1	1	0	2	4	61	24	37	
19	ФИТА	АП		6	6		6	6	12	4	2	3				1	1			12	2	10	
20		КНТ		13	13	9	13	22	35	10	4	7	2	3	2	1		4	2	35	19	16	
21		ЕТМ		1	6	7	2	3	5	12	4	2	3		2	1				12	1	11	
22		КТТ		6	6	7	2	9	15	6	4	2				2		1		15	5	10	
Общо за ФИТА:			1	31	32	18	24	42	74	24	12	15	2	5	3	4	1	6	2	74	27	47	
23		ДМФЕО			9	9	6	16	22	31	14	1	8	1	2			1	4	31	20	11	
24	Колеж ТУ		1	2	3	6	2	8	11	6		1		2				2	11	3	8		
25	ДТК			1	1	1	6	3	9	10	2	4	1	2						10	4	6	
Общо за ТУ-Варна:			9	124	133	81	103	184	317	138	35	51	9	14	8	12	3	10	37	317	134	183	

2. В „Корабостроителен факултет“

- **2** усвоени конкурса за заемане на академична длъжност „Асистент“;

- **1** усвоен конкурс за академична длъжност „Доцент“.

През изтеклата година са пенсионирани 3-ма хабилитирани преподаватели, а 2-ма нехабилитирани преподаватели са напуснали.

Към настоящия момент в пенсионна възраст са общо 14 преподаватели, в т.ч. 13 хабилитирани и 1 нехабилитиран преподавател. През 2016 година предстои навършването на пенсионна възраст на още 1 хабилитиран преподавател.

Към 31.03.2016 год. общият списъчен състав на КФ се състои от 66 преподаватели, от които 35 са хабилитирани, а нехабилитираните преподаватели са 31, в т.ч. 8 - с докторска степен.

Катедрите в КФ, както и целият факултет са със списъчен състав на долната граница на изискването по ЗВО, поради което е необходимо катедрените и факултетното ръководства да предприемат мерки за подобряване на кадровото състояние.

3. В „Електротехнически факултет“

- **няма** усвоени конкурси за заемане на академичната длъжност „Асистент“;

- **2** усвоени конкурси за академичната длъжност „Доцент“;

- **2-ма** преподаватели са защитили ОНС „Доктор“.

През изтеклата година са пенсионирани 3-ма хабилитирани и 1 нехабилитиран преподавател, а 1 е починал.

Към момента в пенсионна възраст са 4-ма хабилитирани преподаватели. През 2016 година предстои навършването на пенсионна възраст на още 2-ма хабилитирани преподаватели.

Общият списъчен състав на факултета се състои от 61 преподаватели, от които 25 са хабилитирани. Нехабилитираните преподаватели са 36, в това число 16 с докторска степен.

Катедрите в ЕФ са със списъчен състав над долната граница на изискването по ЗВО.

4. Във „Факултет по изчислителна техника и автоматизация“

- **2** усвоени конкурса за академична длъжност „Асистент“;

- **2** усвоени конкурси за академичната длъжност „Доцент“;

- **9** преподаватели са защитили ОНС „Доктор“;

- **1** преподавател е защитил НС „Доктор на науките“.

През изтеклата година са пенсионирани 5-ма хабилитирани и 1 нехабилитиран преподавател, а 3-ма нехабилитирани преподаватели са напуснали.

Към настоящия момент в пенсионна възраст са 2-ма хабилитирани преподаватели. През 2016 година предстои навършването на пенсионна възраст на още 4-ма хабилитирани преподаватели.

Общият списъчен състав на факултета се състои от 74 преподаватели, от които 32 са хабилитирани. Нехабилитираните преподаватели са 42, от тях 18 са с докторска степен.

Катедрите във ФИТА са със списъчен състав значително над долната граница на изискванията по ЗВО.

5. В Департамент „Математика, физика и езиково обучение“

- **няма** усвоени конкурси за академични длъжности „Асистент“;

- **2** усвоени конкурса за академичната длъжност „Доцент“.

През изтеклата година е пенсиониран 1 хабилитиран преподавател, а 1 нехабилитиран преподавател е освободен.

Към настоящия момент в пенсионна възраст са 3-ма хабилитирани и 1 нехабилитиран преподавател. На 1 преподавател му предстои навършване на пенсионна възраст през 2016 година.

Списъчният състав на Д „МФЕО“ се състои от 31 преподаватели, от които 9 са хабилитирани, а 22-ма са нехабилитирани, в това число 6 са с докторска степен.

Списъчният състав на Д „МФЕО“ е по обем значително над законовия минимум, като това осигурява стабилност на структурата във времето.

6. В „Колеж в структурата на ТУ – Варна“

- **2-ма** преподаватели са защитили ОНС „Доктор“.

Към 31.03.2016 година списъчният състав на **Колеж в структурата на ТУ – Варна** се състои от 11 преподаватели, от които 3-ма хабилитирани и 8 са нехабилитирани, в т.ч. 6 са с докторска степен.

Двама от хабилитираните преподаватели са навършили пенсионна възраст.

7. В „Добруджански технологичен колеж“

- **1** усвоен конкурс за заемане на академична длъжност „Асистент“;

- **1** преподавател е защитил ОНС „Доктор“.

Списъчният състав на **ДТК** към 31.03.2016 година се състои от 10 преподавателя, от които 1 хабилитиран и 9 нехабилитирани, в т.ч. 6 са с докторска степен.

През изтеклата година 1 нехабилитиран преподавател е освободен.

Обобщавайки горната информация може да се направи следният извод:

Налице е отрицателен баланс между освободените хабилитирани преподаватели и новоназначени хабилитирани, получили академичната длъжност „Доцент“ преподаватели в периода януари 2015 и март 2016 година (Таблица III.1.3).

Таблица III.1.3.

Баланс на освободените и новоназначени преподаватели в ТУ – Варна за периода януари 2015 – март 2016 г.				
преподаватели	освободени 2014	освободени 2015/03.2016	новоназначени 2015/03.2016	новоназначени 2014
хабилитирани	7	16	0+8	0+8
нехабилитирани	9+8	11+8	6	14
Общо:	16+8	27+8	6+8	14+8

Показателят за нехабилитираните преподаватели включва освободени плюс хабилитирали се. Аналогична е информацията за новоназначените хабилитирани – външни плюс хабилитирали се преподаватели от Университета.

През отчетния период 15 преподаватели са защитили ОНС „Доктор“, а 1 преподавател е защитил ОНС „Доктор на науките“.

В Таблица III.1.4. е показана количествената структура на преподавателския състав от 2012 г. до сега. Към 31.03.2016 г. академичният състав на ТУ-Варна се състои от **317 преподаватели**, от които **133 са хабилитирани**, а **184 са нехабилитирани**.

Таблица III.1.4.

Структура на преподавателския състав на ТУ-Варна			
Отчетен период	Преподавателски състав по длъжности		
	хабилитирани	нехабилитирани	общо
Към 01.2012 год.	152	202	354
Към 01.2013 год.	146	207	353
Към 01.2014 год.	140	201	341
Към 01.2015 год.	140	197	337
Към 03.2016 год.	133	184	317

Към 31.03.2016 г. академичният състав при ТУ-Варна се състои от 133 хабилитирани и 184 нехабилитирани преподаватели. Разпределението на академичния състав по катедри и основни звена към 31.03.2016 г. е показано в Таблица III.1.5.

Таблица III.1.5.

Факултет	Катедра	Академичен състав на основен трудов договор			
		Хабилитирани		Нехабилитирани	Общо
		Професори (д.н.)	Доценти (д.н.)	(д-р)	
МТФ	МТМ	1	4	3	8(0+5)
	ТМММ	-	6	4(4)	10 (0+10)
	ИД	2	2	12 (11)	16(0+13)
	ТТТ	1	3	3 (2)	7(0+6)
	ТМ	1 (1)	3	7 (2)	11 (1+5)
	ИМ	-	5	7 (2)	12 (0+7)
Общо МТФ		5(1)	23	36 (21)	64 (1+46)
КФ	К	-	7	1(1)	8 (0+8)

	КММ	-	3	4(1)	7 (0+4)
	КУТОЧВП	1	7	15(3)	23(0+11)
	ЕООС	-	6	3 (1)	9 (0+7)
	Р	-	5	4(2)	9(0+7)
	Т	-	6	4	10(0+6)
Общо КФ		1	34	31(8)	66 (0+43)
ЕФ	ЕСЕО	-	2	5(2)	7 (0+4)
	ЕТЕТ	-	2	7(3)	9 (0+5)
	ЕЕ	1(1)	6	5(2)	12 (1+8)
	ТИЕ	-	5	8 (4)	13 (0+9)
	ФВС	-	1	6 (2)	7 (0+3)
	СПН	-	8 (3)	5 (3)	13 (3+8)
Общо ЕФ		1(1)	24(3)	36 (16)	61 (4+37)
ФИТА	АП	0	6	6	12 (0+6)
	КНТ	-	13	22 (9)	35 (0+22)
	ЕТМ	1	6(1)	5(2)	12(1+8)
	КТТ	-	6	9(7)	15 (0+13)
Общо ФИТА		1	31(1)	42 (18)	74 (1+49)
Д "ОМЕО"		-	9	22 (6)	31 (0+15)
Общо ТУ		8 (2)	121 (4)	167 (69)	296(6+190)
Колеж в ТУ		1(1)	2	8 (6)	11 (1+8)
ДТК		-	1	9 (6)	10 (0+7)
Общо колежи		1 (1)	3	17 (12)	21 (1+15)
ВСИЧКО		9 (3)	124 (4)	184(81)	317 (7+205)

В заключение се налагат следните изводи:

1. Учебният процес и структурата на основните звена на Университета са кадрово осигурени.

2. Както и в повечето висши учебни заведения е налице повишаване на средната възраст на преподавателския състав (Таблица III.1.6) - 32 от хабилитираните и 5 от нехабилитираните преподаватели са навършили пенсионна възраст, а на 7 хабилитирани и 3-ма нехабилитирани преподаватели им предстои да навършат пенсионна възраст през 2016 година.

Таблица III.1.6

ТУ-Варна		към 31.03.2016г.							
факултет	катедра	Щат по чл.54 и чл.111от ЗВО							
		хабилитирани (бр.)						нехабилитирани (бр.)	
		общо	средна възраст	доц.	средна възраст	проф.	средна възраст	общо	средна възраст
1	2	3					4	6	7
Машинно-технологичен факултет	Технология на машиностроенето и металоорежещите машини	6	60.83	6	60.83	0	0	4	40.75
	Материалознание и технология на материалите	5	61.88	4	60.75	1	63	3	49
	Транспортна техника и технологии	4	62.67	3	57.33	1	68	3	44.33
	Индустриален дизайн	4	59	2	57	2	61	12	44.08
	Икономика и мениджмънт	5	60	5	60	0	0	7	40.71
	Техническа механика	4	67	3	63	1	71	7	48
		28	61.9	23	59.82	5	65.75	36	44.48
Корабостроителен факултет	Корабни машини и механизми	3	56	3	56	0	0	4	49.25
	Корабостроене	7	66	7	66	0	0	1	41
	Екология и опазване на околната среда	6	55.83	6	55.83	0	0	3	52
	Топлотехника	6	54.5	6	54.5	0	0	4	36.25
	Растениевъдство	5	52.2	5	52.2	0	0	4	34.25
	Корабоводене, управление на транспорта и опазване чистотата на водните пътища	8	68.93	7	64.86	1	73	15	44.73
		35	58.91	34	58.23	1	73	31	42.91
Електротехнически факултет	Електроснабдяване и електрообзавеждане	2	52.5	2	52.5	0	0	5	42.6
	Електроенергетика	7	60.84	6	52.67	1	69	5	35.8
	Електротехника и електротехнологии	2	54	2	54	0	0	7	38.43
	Теоретична и измервателна електротехника	5	60	5	60	0	0	8	42
	Физическо възпитание и спорт	1	60	1	60	0	0	6	47.83
	Социални и правни науки	8	59.75	8	59.75	0	0	5	40
		25	57.85	24	56.49	1	69	36	41.11
Факултет по изчислителна техника и автоматизация	Автоматизация на производството	6	59.67	6	59.67	0	0	6	40.67
	Компютърни науки и технологии	13	61.46	13	61.46	0	0	22	48.32
	Електронна техника и микроелектроника	7	54.75	6	55.5	1	54	5	45.6
	Комуникационна техника и технологии	6	53	6	53	0	0	9	46
		32	57.22	31	57.41	1	54	42	45.15
Департамент за обучение по математика и езиково обучение	секция "Математика"	4	61	4	61	0	0	13	52.62
	Секция "Физика"	5	61.4	5	61.4	0	0	1	42
	Секция "Чужди езици"	0	0	0	0	0	0	8	44.13
		9	61.2	9	61.2	0	0	22	46.25
ДТК		1	55.55	1	60	0	0	9	51.11
КТУ		3	58.21	2	62.5	1	70	8	42.13
Общо за ТУ-Варна		133	58.69	124	59.38	9	66.35	184	44.73

От нехабилитирания състав 81 са с докторска степен, което е достатъчно добра перспектива за ТУ-Варна. В повечето катедри има наличен потенциал за развитие на хабилитирания състав.

3. През отчетния период са приключили процедурите за АД „професор“ в катедра МТМ – 1, за АД „доцент“ в катедри – ЕЕ, МТМ, Т, Физика, КММ, КНТ, КТТ, ЕСЕО – 9, за АД „гл. асистент“ в катедра КНТ -2, 13 процедури за ОНС „д-р“ и 1- за НС „доктор на науките“.

4. Текат 1 процедура за АД „професор“, 10 процедури за АД „доцент“, 3 процедури за АД „гл. асистент“ и 5 конкурса за АД „асистент“.

5. Обявени са 4 конкурса за АД „доцент“ и 7 конкурса за АД „главен асистент“. Това предполага значително развитие на кадровия потенциал на Технически университет–Варна в най-скоро време.

III. 2 Акредитационно състояние и следакредитационен контрол

III.2.1 Професионални направления и специалности

Анализът на акредитационното състояние на професионалните направления и специалностите в ТУ-Варна към края на 2015 год. ни показва следната ситуация.

Технически университет - Варна е получил програмна акредитация в три области на висшето образование - Социални, стопански и правни науки; Технически науки; Аграрни науки и ветеринарна медицина. В тях са акредитирани осем професионални направления, като данните за тях са следните:

- 3.4. Социални дейности – оценка добра, валидна акредитация до 28.07.2016 г.;

- 5.1. Машинно инженерство – оценка 8.79, акредитация валидна до 15.05.2019 г.;

- 5.2. Електротехника, електроника и автоматика – оценка 9.33, акредитация валидна до 02.10.2021 г.;

- 5.3. Комуникационна и компютърна техника – оценка мн.добра, акредитация валидна до 06.11.2015 г.;

- 5.4. Енергетика – оценка 9.03, валидна акредитация до 24.04.2021 г.;

- 5.5. Транспорт, корабоплаване и авиация – оценка 9.02, валидна акредитация до 25.04.2019 г.;

- 5.13. Общо инженерство – оценка добра, валидна акредитация до 10.12.2016 г.;

- 6.1. Растениевъдство – оценка 7.21, валидна акредитация до 18.07.2018 г..

Програмната акредитация обхваща следните образователно-квалификационни степени (ОКС):

- професионален бакалавър – 7 специалности ;
- бакалавър – 23 специалности ;
- магистър след средно образование (регулирани професии) – 3 специалности. След промяната през м. май 2015 година на нормативната база, регулиращи тези специалности и те ще преминат на двустепенна структура – ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“;
- магистър след бакалавър – 39 специалности.

В Таблица III.2.1 са представени професионалните направления и специалности, по които ТУ-Варна е получил програмна акредитация към месец декември 2015 год.

През анализирания период приключи процедурата по програмната акредитация на професионално направление 5.4.Енергетика. С решение на Акредитационния съвет (Протокол №14/24.04.2015г.) е присъдена оценка 9,03 и срок на валидност на акредитацията от шест години - до 24.04.2021 г. Капацитетът на професионалното направление е установен на 1100 студента (800 за ОКС „Бакалавър“ и 300 за ОКС „Магистър“.

Също така, през анализирания период приключи процедурата по програмната акредитация на професионално направление 5.2.Електротехника, електроника и автоматика. С решение на Акредитационния съвет (Протокол №29/02.10.2015г.) е присъдена оценка 9,33 и срок на валидност на акредитацията от шест години-до 02.10.2021 г. Капацитетът на професионалното направление е запазен на равнище от 1250 студента.

Със същата акредитационна процедура беше оценена и средата за дистанционно обучение в ТУ-Варна, като оценката за нея е положителна със срок на валидност да следващата институционална акредитация на университета (24.07.2020 г.). Също така беше получена акредитация и за първите две програми за ОКС „Магистър“, които могат да се реализират и чрез дистанционна форма на обучение – „Възобновяеми енергийни източници“ и „Siemens PLC - технологии за управление“. Срокът на валидност на тази акредитация е до 02.10.2021 г.

Таблица III.2.1

Акредитирани професионални направления и специалности от регулираните професии в Технически университет – Варна						
Професионално направление/специалност и специалности от регулираните професии	Срок на валидност на акредитацията	Оценка	Капацитет по образователно-квалификационни степени			
			професионален бакалавър	бакалавър	магистър	общо
3.4. Социални дейности	28.07.2016 г.	процедура в ход		360	65	425
Социална работа с деца					✓	
Социален мениджмънт				✓	✓	
Социална работа при лица с девиантно поведение					✓	
Безопасни и здравословни условия на труд					✓	
Европейска социална интеграция					✓	
Спортна анимация					✓	
5.1. Машинно инженерство	15.05.2019 г.	8,79	160	630	160	950
Машиностроене и уредостроене					✓	
Химическо машинно строене				✓	✓	
Съоръжения и инсталации за химическа, нефтена и газова промишленост				✓		
Машиностроителна техника и технологии				✓	✓	
Компютъризирани технологии в машиностроенето				✓	✓	
Диагностика на машини и съоръжения					✓	
Технология, машини и системи за заводското производство					✓	
Двигатели с вътрешно горене и автомобилна техника					✓	
Земеделска техника и технологии			✓			
Ремонт и експлоатация на мехатронни устройства			✓			
Производителен инженеринг				✓		
5.2. Електротехника, електроника и автоматика	02.10.2021 г.	9,33	150	920	180	1250
Електро техника				✓	✓	
Електро техника (Възобновяеми енергийни източници)						
Възобновяеми енергийни източници				✓	✓	
Автоматика, информационни и управляващи компютърни системи				✓	✓	
SIEMENS PLC - технологии за управление					✓	
Системи за автоматизация на сгради					✓	
Автоматизация на агрегати за възобновяем и енергийни източници					✓	
PLC и PC - базирани технологии за управление					✓	
Роботика и мехатроника				✓		
Мехатроника					✓	
Електроника			✓	✓	✓	
Медицинска електроника					✓	
Електронни системи за нови енергийни източници					✓	
Биомедицинска електроника				✓		
Индустриална и сградна автоматика			✓			
Медицинска електронна техника			✓			
Бытова електротехника			✓			

Професионално направление/специалност и специалности от регулираните професии		Срок на валидност на акредитацията	Оценка	Капацитет по образователно-квалификационни степени			
				професионален бакалавър	бакалавър	магистър	общо
5.3.	Комуникационна и компютърна техника	06.11.2015 г.	процедура в ход		1 390	320	1 710
	Комуникационна техника и технологии				√	√	
	Комуникационна техника и технологии (Мобилни и оптични комуникации)					√	
	Телекомуникации и мобилни технологии				√		
	Софтуерни и интернет технологии				√		
	Компютърни системи и технологии				√	√	
	Компютърни системи и технологии (Microsoft информационни технологии)					√	
	Компютърни системи и технологии (Компютърни мрежи и комуникации)					√	
	Компютърни системи и технологии (Компютърни системи и мрежи)					√	
	Компютърни системи и технологии (Компютърни технологии в бизнеса)					√	
	Компютърни системи и технологии (Софтуерно инженерство)					√	
	Компютърни системи и технологии (Компютърно инженерство)					√	
5.4.	Енергетика	24.04.2021	9.03		800	300	1 100
	Електроенергетика				√	√	
	Електроенергиен мениджмънт					√	
	Електроенергийни системи					√	
	Производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници					√	
	Електроснабдяване и електрообзавеждане				√	√	
	Електроснабдяване и електрообзавеждане на кораба					√	
	Електроснабдяване и електрообзавеждане на промишлеността					√	
	Топлотехника				√	√	
5.5.	Транспорт, корабоплаване и авиация	25.04.2019 г.	9,02	200	1 460	240	1 900
	Експлоатация на флота и пристанища				√	√	
	Корабостроене и морска техника				√	√	
	Техника и технологии за опазване на морето и околната среда				√	√	
	Транспортна техника и технологии			√	√	√	
	Ремонт и експлоатация на транспортна техника			√			
5.5.	Транспорт, корабоплаване и авиация						
	Корабоводене	20.05.2016 г.	процедура в ход		√	650	650
	Корабни машини и механизми	14.01.2016 г.			√	600	600
	Електрообзавеждане на кораба	09.06.2014 г.			√	450	450

Професионално направление/специалност и специалности от регулираните професии		Срок на валидност на акредитацията	Оценка	Капацитет по образователно-квалификационни степени			
				професионален бакалавър	бакалавър	магистър	общо
5.13.	Общо инженерство	10.12.2016 г.	процедура в ход		1 350	600	1 950
	Инженерен дизайн				√	√	
	Индустриален дизайн				√	√	
	Индустриален мениджмънт				√	√	
	Индустриален мениджмънт (Аграрен мениджмънт)					√	
	Индустриален мениджмънт (Корпоративен мениджмънт)					√	
	Индустриален мениджмънт (Управление на проекти)					√	
	Индустриален мениджмънт (Управление на фирмената конкурентоспособност)					√	
	Индустриален мениджмънт (Мениджмънт на високо-технологични предприятия)					√	
	Технологично предприемачество и иновации				√	√	
	Защита на населението при бедствия и аварии				√		
6.1.	Растениевъдство	18.07.2018 г.	7,21		240	40	280
	Агрономство				√		
	Производство на посевен и посадъчен материал					√	

Акредитирането на средата за дистанционно обучение в ТУ-Варна създава предпоставки за реализирането на практически стъпки към развитието на този нов за нашия Университет образователен продукт – обучението на студенти в дистанционна форма на обучение. За тази цел е необходимо да бъде завършена разработката на заявените лекционни курсове за дистанционно обучение, с оглед удовлетворяването на изискванията на Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища, подготовката на документи за акредитация и съответно откриване на процедури за акредитация на заявените магистърски програми от катедрите в няколко професионални направления – 5.3 Комуникационна и компютърна техника, 5.13 Общо инженерство, 3.4 Социални дейности.

През 2015 година са разкрити процедури за програмна акредитация на три професионални направления в Университета - 5.3 Комуникационна и компютърна техника, 3.4 Социални дейности и 5.13 Общо инженерство, като в последната е включена и програмна акредитация на докторска програма „Организация и управление на производството (индустрия)“. Също така са открити

процедури за програмна акредитация на две специалности от регулираните професии - „Корабни машини и механизми“ и „Корабоводене“ от професионално направление 5.5 Транспорт, корабоплаване и авиация. Очаква се посещенията на съответните Експертни групи и финализиране на процедурите през 2016 год.

В Таблица III.2.2 са представени данни за утвърдения капацитет на получилите акредитация професионални направления в ТУ-Варна, както и данни за действащи и завършили студенти към края на 2015 г. Както се вижда от таблицата в повечето професионални направления съществува достатъчен капацитет за обучение на студенти, като само в две от тях (3.4 Социални дейности и 6.1 Растениевъдство) запълването на капацитета е над 80 %. За професионално направление 3.4 Социални дейности са взети мерки за увеличаване на капацитета, като в откритата процедура е заявен по-висок капацитет, същото ще се направи при предстоящата акредитация на професионално направление 6.1 Растениевъдство. При разкриването на акредитационната процедура пред НАОА за програмната акредитация на професионално направление 5.3 Комуникационна и компютърна техника е заявено увеличение на капацитета на професионалното направление от 1710 на 2760 студента, което ще създаде възможност на изпълнение на приетата от МС на 16.12.2015 г. Концепция за насърчаване обучението на софтуерни специалисти в Република България, съгласно която на ТУ-Варна се възлага обучението на допълнително 400 студента за периода 2016-2019 година.

Както е известно с решението за институционална акредитация на ТУ-Варна (Решение на АС на НАОА от 24.07.2014 год./Протокол № 15) е определен капацитет на Университета от 11 000 студента. В тази връзка Акредитационният съвет на НАОА на свое заседание на 18.06.2015 год. след разглеждане на доклада на ПК по САНК е решил, че ТУ-Варна през учебната 2014/2015 год. не превишава, съгласно данните от Регистъра на МОН, определения от АС на НАОА капацитет за броя на обучаваните студенти и докторанти.

Таблица III.2.2

Образователен капацитет на ТУ-Варна																			
Код по ПН	Наименование на професионалното направление	Капацитет по НАОА към 11.12.2015 г.										Действащи и семестриално завършили студенти от РДГС на МОН към 09.12.2015 г.							
		ПБ		Б		М		Общо		ПБ		Б		М		Общо		Д-р ¹	
		р.о.	з.о	р.о.	з.о	р.о.	з.о	р.о.	з.о	р.о.	з.о	р.о.	з.о	р.о.	з.о	р.о.	з.о		
3.4	Социални дейности			360		65		425				0		165		318		44	380
5.1	Машинно инженерство	160		630		160		950		29	57	86		146		184		79	415
5.2	Електротехника, електроника и автоматика	150		920		180		1250		6	41	47		445		635		94	178
5.3	Компютърна и комуникационна техника			1390		320		1710				0		976		1217		41	1434
5.4	Енергетика			800		300		1100				0		229		400		121	588
	Транспорт, коработопане и авиация	200		1460		240		1900		16	40	56		339		526		27	650
5.5	регулирана специалност																		
	Корабни машини и механизми					350	250	600				0		17	18	35		95	238
	Корабоводене					650		650				0		30	12	42		203	272
	Електрообзавеждане на кораба					300	150	450				0		17	16	33		47	89
5.13	Общо инженерство			1350		600		1950				0		485		732		50	125
6.1	Растениевъдство			240		40		280				0		119		196		18	36
	Технически университет - Варна	510		7150		3205	400	11265		51	138	189		2868		4318		890	1618
	ИА на ТУ-Варна:	11000										6387							

Към момента в ТУ – Варна са акредитирани 28 докторски програми за обучение за придобиване на ОНС „Доктор“ в седем професионални направления – 3.4 Социални дейности, 5.1 Машинно инженерство, 5.2 Електротехника, електроника и

автоматика, 5.3 Комуникационна и компютърна техника, 5.4 Енергетика, 5.5 Транспорт, корабоплаване и авиация и 5.13 Общо инженерство. В повечето случаи оценките на докторските програми са над 9, а срокът на валидност на акредитацията е 5 и 6 години която изтича през 2018 и 2019 год. С акредитацията на професионално направление 5.2 Електротехника, електроника и автоматика беше получена и акредитация на докторска програма „Измервателна електротехника“ от същото професионално направление с обща оценка 9.20 и срок на валидност шест години (до 02.10. 2021 год.).

В Таблица III.2.3 са представени данни за акредитираните докторски програми в ТУ-Варна.

През 2015 год. в НАОА е открита процедура за оценяване на Проект за откриване на Филиал на ТУ-Варна в гр. Добрич на базата на съществуващия в момента ДТК. Основната цел на тази структура ще бъде обучение на студенти в няколко специалности, ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“ свързани с експлоатацията на съвременна техника насочена основно към земеделието и производството на селскостопанска продукция.

В заключение следва да се отбележи, че акредитационното състояние на ТУ-Варна е много добро. Едновременно с това трябва да констатираме, че съществува ресурс за акредитирането на още няколко професионални направления в Университета, което ще създаде възможност за привличане на студенти в желани и търсени специалности. Такова например е професионалното направление 4.6 Информатика и компютърни науки, което може да бъде подготвено съвместно от ДМФЕО и КНТ и което би могло да приобщи желаещите да изучават компютърното програмиране, а не толкова компютърна техника. По подобен начин стои проблема с професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки, което би могло да се разработи съвместно от катедрите СПН и КНТ. Независимо от това, че в момента политиката на МОН като, че ли не подкрепя откриването на нови професионални направления в Университета, в подходящ момент и след изпълнението на определени обективни условия, би било възможно да се представят в НАОА и документите за акредитиране на професионално направление 3.7 Администрация и управление. Всичко това би увеличило допълнително шансовете на Университета да привлече по-вече и по-качествени български и чуждестранни студенти.

Таблица III.2.3

Докторски програми, получили програмна акредитация за образователна и научна степен "доктор"				20.11.2015 г.				
Област на ВО	Професионално направление	Докторска програма						
шифър	наименование	шифър	наименование	Дата на програмна акредитация	Валидна до	катедра		
5	Социални, стопански и правни науки	3	Социални дейности	3.4	Социална работа, психологически изследвания и социална политика	СПН		
		5.1	Машинно инженерство		Динамика, якост и надеждност на машините, уредите, апаратите и системите	№1/10.01.2013	10.01.2019	ФДД
					Технология на машиностроителните материали	№4/31.01.2013	31.01.2019	МТМ
					Технология на машиностроенето	№4/31.01.2013	31.01.2019	ТМММ
					Двигатели с вътрешно горене	№4/31.01.2013	31.01.2019	ТТТ
					Машинознание и машинни елементи	№4/31.01.2013	31.01.2019	ТТТ
					Управление на кораби и корабовете	№1/10.01.2013	10.01.2019	КУТОЧ-В
		5.5	Транспорт, корабоплаване и авиация		Управление и организация на промишления транспорт (воден транспорт)	№1/10.01.2013	10.01.2019	КУТОЧ-В
					Корабостроене и кораборемонт	№1/10.01.2013	10.01.2019	К
					Корабни силови уредби, машини и механизми	№1/10.01.2013	10.01.2019	КММ
					Динамика, якост и надеждност на машините, уредите, апаратите и системите	№1/10.01.2013	10.01.2019	ФДД
					Системи и устройства за опазване на околната среда	№1/10.01.2013	10.01.2019	ЕОС
					Електронизация	№1/10.01.2013	10.01.2019	ЕТМ
Технически науки		5.2	Електротехника, електроника и автоматика		Електрически машини и апарати	№1/10.01.2013	10.01.2018	ЕТЕП
					Електротехнологии и нанотехнологии в електротехниката	№1/10.01.2013	10.01.2019	ЕТЕП
					Електроснабдяване и електрообзавеждане	№1/10.01.2013	10.01.2019	ЕЕСО
					Теория на автоматичното управление	№1/10.01.2013	10.01.2019	АП
					Автоматизация на производството	№1/10.01.2013	10.01.2019	АП
					Измервателна електротехника	№29/02.10.2015 (9.20)	02.10.2021	ТИЕ
		02.04.01			Теоретична електротехника	№44/16.12.2009	16.12.2015	ТИЕ
		5.4	Енергетика		Топлотехника	№4/31.01.2013	31.01.2019	Т
					Електроенергийни системи	№4/31.01.2013	31.01.2019	ЕЕ
					Теоретични основи на комуникационната техника	№1/10.01.2013	10.01.2019	КТТ
		5.3	Комуникационна и компютърна техника		Автоматизирани системи за обработка на информация и управление	№1/10.01.2013	10.01.2019	КНТ
					Системно програмиране	№1/10.01.2013	10.01.2019	КНТ
					Компютърни системи, комплекси и мрежи	№1/10.01.2013	10.01.2019	КНТ
		5.13	Общо инженерство		Комуникационни мрежи и системи	№1/10.01.2013	10.01.2019	КТТ
					Ергономия и промишлен дизайн	№1/10.01.2013	10.01.2019	ИД
Организация и управление на производството (индустрия)	№23/02.07.2010				02.07.2016	ИМ		

III.2.2 Изпълнение на препоръките от институционалната акредитация

На свое заседание, проведено на 27.07.2014 г. Акредитационният съвет на НАОА взе решение (Протокол № 15), с което дава институционална акредитация на ТУ-Варна с обща оценка 9.18 и срок на валидност шест години. В посоченото решение са формулирани следните препоръки за бъдещото подобряване на работата:

1. Да се интегрират новосъздадените модули към съществуващата информационна система за целите на управлението на ТУ–Варна.

Срок: юни 2016 г.

2. Да се увеличи мобилността на студентите и докторантите с цел провеждане на обучение, научни изследвания и практики в чуждестранни университети и институции.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

3. Да се създаде и поддържа база данни за реализацията на дипломираните студенти от ТУ–Варна по специалности и професионални направления.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Във тази връзка беше разработен, а след това и **приет от АС на ТУ-Варна на свое заседание от 29.02.2016 год. (Протокол № 8) Доклад – самооценка за отчитане изпълнението на препоръките с постоянен срок за изпълнение и ежегодно отчитане от Решението за институционална акредитация на ТУ-Варна за учебната 2014/2015 год.** Бяха приети и решения свързани с изпълнението на посочените препоръки:

- Възлага на катедра КНТ съвместно с отдел „ИО“ да внедри в профилиращите катедри системата „Асоциация на възпитаниците на катедра..../Алумни“ за проследяване реализацията на дипломираните студенти по специалности;

- Възлага на Кариерния център на популяризира възможностите на социалната мрежа LinkedIn и да активизира регистрацията в профила на ТУ-Варна на дипломираните студенти от всички специалности.

По изпълнение на първата препоръка - модули „Материално-техническа база“, „Учебни планове“, „Учебни програми“, „Студент“, „Преподавател (публикации)“ и „Докторант“ са интегрирани в информационната система на ТУ-Варна, с цел получаване на обективна информация за целите на управлението на ТУ-Варна, което ще бъде отчетено през месец юни на заседание на АС.

III.3 Социални дейности, решаване на социално-битови проблеми и управление на Фонд СБКМ

Социалните дейности извършвани от ТУ-Варна през отчетния период бяха насочени към оказване на обща подкрепа на работещите в ТУ-Варна и на конкретна помощ на членове на колектива изпаднали в ситуация на неотложна необходимост. В първия случай дейностите, които се извършват включват отпускане на средства за коледни подаръци на всички деца на работещи в Университета на до 10 годишна възраст и отпускане на средства за профилактични прегледи и ваксиниране на преподаватели и служители. Във втория случай се отпускат социални помощи на преподаватели и служители за подпомагане на живостоспасаващо лечение и на семействата на починали наши колеги. Всички решения за извършването на посочените дейности се вземат от Социалната комисия на преподаватели и служители към АС на ТУ-Варна в съответствие с Правилника за нейната дейността а в последствие се утвърждават от Стопанския съвет на Университета.

Таблица III.3.1

ФОНД СБКМ					
БЮДЖЕТ ЗА 2015г. и ОТЧЕТ КЪМ 31.12.2015г.					
№	Фонд	% от общия	Сума, лв	% от общия	Сума, лв
		План бюджет	План бюджет	Отчет	Отчет
		2015	2015	31.12.2015	31.12.2015
I.1	Разходи за коледни на деца до 10 години/103,децаХ60лв/	5%	7200	3.26%	5940
I.2	Разходи за социални помощи на преподаватели и служители	9%	14600	2.97%	5760
I.3	Разходи за противогрипни ваксини и профилактични прегледи	2%	3 200	0.05%	897
I.4	Разходи за държавни данъци	8%	13000	3.50%	6790
I.5	Други	12%	20000	12.46%	
I.	Общо:	36%	58000	22.24%	19387
II.	ПБ Чепеларе	48%	76000	66.91%	58333
III.	ПБ Камчия	6%	10000	10.85%	9456
IV.	Текущ ремонт	10%	16000		
	ВИЧКО РАЗХОДИ:		160000		87176

Финансирането на социалните дейности в ТУ-Варна става за сметка на създадения Фонд СБКМ, който е част от бюджета на Университета. За изтеклата 2015 год. данните за разходването на Фонд СБКМ са представени в Таблица III.3.1. Разходването на средствата от фонда става при спазването на принципите на икономичността и целесъобразността и е съобразено с наложените рестрикции в бюджета, както и със съществуващите обективни трудности във финансирането на Университета. Както се вижда от

данните в таблицата, от планираните 160 000 лв. във Фонд СБКМ през 2015 год. са изразходвани 87 176 лв., което прави 54.45 % или е реализирана икономия в размер на 45.55% от общия размер на планираните средства. Най-голяма част от средствата на фонда, 58 333 лв. или 66.7% от всички изразходвани средства през годината представлява издръжката на ПБ Чепеларе.

III.4 Библиотечно-информационна и издателска и дейност

1. Библиотечно-информационна дейност

Основната цел на библиотечно-информационната дейност в ТУ-Варна е създаването и поддържането на съвременен информационен масив от данни, който да подпомага обучението на студенти, докторанти и специализанти. Основен елемент от него е Университетската библиотека.

Към края на 2015 год. Университетската библиотека на ТУ-Варна разполага с общ фонд от **183 608** броя библиотечни единици /б.е./, включващ книги, периодика (без фонда на *IEEE-библиотека*) и дисертации на хартиен и електронен носител. Университетът полага системни грижи за обновяване на библиотечния фонд, както и за осигуряване на ежегоден абонамент за най-съвременни периодични научни списания, като наши така и чужди от всички области на техническите и други науки, за което ежегодно се изразходват сериозни финансови средства.

В Таблица III.4.1 са представени данни за изменението на библиотечния фонд на Университетската библиотека за периода 2011-2015 год. За 2015 година прирастът на библиотечни единици за 2015 г. по структура се разпределя както следва:

- книги – 456 броя, от които 64 броя дарения;
- периодика - 269 броя;
- CD – 0 броя;
- дисертации – 21 броя;
- стандарти - 5 бр.

От всички 622 броя новопостъпили за 2015 год. библиотечни единици, 344 броя са на български език, 123 броя са на английски език, 145 броя са на руски език и 5 броя са на немски език.

Таблица III.4.1. Библиотечен фонд на Университетска библиотека за периода **2011-2015г.** (в брой б.е.)

Година	Книги	Периодика	Дисертации и автореферати	Общо
2011	993	218	-	1211

2012	844	435	20	1299
2013	875	326	12	1213
2014*	1072	171	21	1264
2015	456	161	21	617

*Забележка: *Не са включени данните за библиотечните единици в читалнята на IEEE*

В Таблица III.4.2 са представени данни за извършени абонаменти на периодични издания от Университетската библиотека за периода 2011-2015 год. Както се вижда от данните съществува устойчива тенденция за осигуряването на сериозен брой периодични научни издания (над 70 на брой), която се запазва и през 2015 год., независимо от съществуващите рестрикции във финансирането на Университета. Също така се запазва и езиковия диапазон на абонираните периодични издания.

Таблица III.4.2 Извършен абонамент на периодични издания от Университетска библиотека за периода **2011-2015г.** (в брой заглавия)

Година	Българска периодика	Руска периодика	Западна периодика	Общо
2011	48	17	12	77
2012	48	17	11	76
2013	52	17	10	79
2014	53	10	7	70
2015	54	10	7	71
2016	54	8	5	67

Един от сериозните проблеми съществуващи не само в нашия Университет, е свързан с намалението на степента на използването на Университетската библиотека от страна основно на студентите, както и на останалите потребители. Като цяло това се дължи на разширяването на възможностите за достъп до различни информационни източници чрез Интернет, но и на отсъствието на навици за ползване на литературни източници от страна на студентите и на не проявена възискателност в това отношение от страна на преподавателите. Данните за използваемостта на Университетската библиотека и на библиотечния фонд за периода 2011-2015 год. са представени в Таблица III.4.3.

Таблица III.4.3 Посещения и ползвана литература в Университетска библиотека за периода **2011-2015г.** (бр.)

Година	Регистрирани читатели	Брой посещения	Ползвана литература
2011	2072	30641	84150
2012	1973	17432	84578
2013	1871	16387	80177
2014	1605	16548	82740
2015	1361	17343	79781

Забележка: Не са включени данните за библиотечните единици от читалнята на IEEE.

2. Издателска дейност

Издателската дейност в ТУ-Варна е насочена към осигуряването на учебния процес в ТУ-Варна с необходимите учебници и учебни пособия. Тя се организира и осъществява от Издателския съвет и Издателството на ТУ-Варна и се извършва в съответствие с изискванията на Наредбата за планиране, подготовка и издаване на учебна литература в ТУ-Варна. През последните години се забелязва известно активизиране на преподавателите от катедрите, които увеличават подаването както на нови учебници и учебни пособия, така и преиздаването на такива, чиито тираж се е изчерпал.

В Таблица III.4.4 са представени данни за издадените през 2015 година учебници и учебни пособия.

Таблица III.4.4 Издадени учебници и учебни пособия в Печатна база на ТУ-Варна през 2015 година

№	Заглавие	Автор	Тираж	Цена
1	Автоматизация на общопрмишлени механизми - РЛУ (преиздание)	Манасиев, Найденов, Тодоров	100	5,30
2	Теоретична механика - учебник записки на лекции за студенти от машинните специалности в ОКС „професионален бакалавър“ (преиздание)	Михайлов Р.	100	6,90
3	Техника на високите напрежения. Записки (преиздание)	Василева М.	100	6,30
4	Мобилни софтуерни технологии. Ръководство за лабораторни упражнения - 1 част	Митев М., Стоев И.	100	4,90
5	Комуникационни вериги РЛУ	Маркова В.	150	3,80

6	Ръководство за упражнения по теоретична електротехника - Първа част (второ издание)	Савов С., Лилянова И., Пенова Р., Иванова М., Донева М.	200	6,40
7	Справочник по висша математика (трето издание)	Маринов; Цветкова	1000	4,30
8	Електротехника и електроника РКР	Маринов М., Лилянова И.	200	2,90
9	Компютърно проектиране в електрониката РЛУ (преиздание)	Ковачев Д.	100	4,60
10	Устройство на пристанището (преиздание)	Койчев М., Цветанова Ц.	200	6,70
11	Цифрова схемотехника - ръководство за лабораторни упражнения (II издание)	Майналовски А., Йорданов А.	50	7,90
12	Applied electrodynamics - lectures	Савов С.	30	7,80
13	Природни бедствия - част 1	П. Пачев, В. Иванов, Ст. Атанасов, В. Горанов, М. Петрова	100	5,20
14	Експлоатационни материали в транспортната техника (преиздание)	Димитров А., Богданов К.	100	7,60
15	Машинни елементи - I и II част пособие за курсови проекти (преиздание)	Балтаджиев А., Атанасов Цв.	250	14,20
16	Олимпиада по теоретична електротехника	Пенова Р.	50	7,40
17	Операционни системи РЛУ (преиздание)	Русков Т., Вълчанов Х.	200	4,30
18	Ръководство за лабораторни упражнения по химия	Янева В.	300	5,30
19	Анализ и синтез на логически схеми. (преиздание)	Иванов С., Петкова Ю.	200	8,40
20	Взаимозаменяемост и технически измервания - РЛУ (преиздание)	Тотева П.	100	5,30
21	Програмни спецификации - РЛУ	Божикова В., Алексиева В.	200	5,20
22	Висша математика - първа и втора част.(Четвърто преработено издание)	Благоева С., Генов Д.	800	11,80
23	Извличане на информация в интернет РЛУ	Алексиева В., Вълчанов Х.	200	4,00
24	Мрежово администриране РЛУ	Алексиева В., Вълчанов Х.	200	4,00
25	Техническа безопасност РЛУ	Йорданова М., Филипов А.	300	4,70

26	Теоретична електротехника 2 част РКР	Лилянова И, Пенова Ф.	100	5,00
27	Замърсяване на въздуха	Чутуркова Р.	100	11,00
28	Електроснабдяване (преиздание)	Киров Р.	100	11,00
29	Висша математика - трета и четвърта част. (Преиздание)	Генев Д., Маринов Р.	200	9,70
30	Програмиране и използване на компютри 1 - РЛУ (второ преиздание)	Смърков В., Карова М., Ковачева Т., Божикова В., Антонова В.	300	5,80
31	Дискретни структури - учебно посobie	Антонов А., Николов В., Пенев И.	200	4,80
32	Дискретни структури - ръководство за семинарни упражнения	Антонов А., Николов В., Пенев И.	200	3,60
33	Горивна техника и технологии	Златева П.	100	8,60
34	Анени и микровълнова техника	Савов С.	100	10,00

Освен с издаването на учебна литература Печатната база на ТУ-Варна осигурява отпечатването на множество други материали, които се ползват в КСП и други дейности на Университета. През 2015 година са реализирани над 300 поръчки за отпечатване на различни материали – сборници от научни конференции, справочници, рекламни материали (брошури, дипляни, плакати и други материали за различни специалности и ОКС в университета), научни списания и др.

III.5 Система за управление на качеството (СУК)

III.5.1. Системна актуализация на документите от СУК

В тази част от отчета се дава статистика на броя и вида на актуализираните и новосъздадени документи от СУК.

Причините за актуализацията и съставянето на нови документи от СУК са няколко:

- промяна в условията на изпълнение на нормативните документи, поставени в основата на процедурите и документите на СУК, в т. ч. промяна на набора от обучавани специалности, студенти, промяна на нормативите за учебно натоварване, промяна на правилата за обучение на докторанти, промяна на статута на изследователските и общоуниверситетски лаборатории и т. н.

- промяна в нормативната база от закони и правилници за тяхното приложение в ТУ-Варна и Р. България.

- **конкретно**, в отчетния период бяха проведени избори и сменени ръководните екипи на ниво Ректорско ръководство, Деканско ръководство на Факултети, Колежи и Департамент и Ръководители на катедри.

- променена беше структурата на ТУ-Варна, в т. ч. бе направена редукция на броя и вътрешната структура на Факултетите и Департамента, както и структурата на връзките и управлението на академичните и административни звена в Университета.

- дадени бяха и указания за промени в структурата и обема на учебното натоварване в учебните планове за обучение в ОКС „Бакалавър”, като част от тях бяха включени в „Методическия стандарт за разработване на учебна документация” и в „Наредбата за определяне на академичната заетост на преподавателите...”.

Предвид горните предпоставки, проследяването на процесите на актуализацията на документите от СУК, както и въвеждането на нови е индикация за адаптивността на СУК към промените (изброени по-горе) и свидетелство за нейната активна роля в регламентирането и управлението на процесите, протичащи при обучението, научно-изследователската работа, управлението на квалификацията на персонала (преподавателски и административен), управлението и обновяването на материалната база и т. н. дейности на институцията ТУ-Варна.

Даденият по-долу статистически преглед на адаптивната промяна на документната база на СУК на ТУ-Варна показва, че тя се променя и развива, в синхрон с необходимостите от промяна и развитие на ТУ-Варна.

В Таблица III.5.1 са показани актуализациите на документите от СУК и въвеждането на нови такива в системата. През отчетния период (март 2015 – март 2016 год.) списъкът на актуализациите са общо **26**. Като новосъздаден отбелязваме само **1 документ**.

Таблица III.5.1. Актуализации на документи, отразяващи обновяването на СУК през периода март 2015 - март 2016 год.			
№	Наименование на документа	Исходна редакция на документа	Последна актуализация
1.	02-Декларация на ръководството на Техническият Университет – Варна за неговия мандат от 2015 до 2019 година	АС - протокол № 14 / 11.06.2012 год.	АС - протокол №3 / 14.09.2015 год.

2.	03-Мисия, визия и стратегически цели на ръководството на ТУ-Варна за мандата от 2015 до 2019 година	АС - протокол № 14 / 11.06.2012 год.	АС - протокол №3 / 14.09.2015 год.
3.	04-Политика по качеството и мандатна програма на ръководството на Техническия университет-Варна за мандата от 2015 до 2019 година	АС - протокол № 14 / 11.06.2012 год.	АС - протокол №3 / 14.09.2015 год.
4.	05-Структура на ТУ-Варна	АС - протокол № 08 / 23.01.2012 год.	АС - протокол № 41 / 06.04.2015 год.
5.	05-Структура на ТУ-Варна	АС - протокол № 08 / 23.01.2012 год.	АС - протокол № 4 / 19.10.2015 год.
6.	17-Процедура за управление на квалификацията	АС-протокол № 8 / 06.04.2009 год.	АС-протокол № 43 / 08.06.2015 год.
7.	17а-Формуляр към процедура за управление на квалификацията	АС-протокол № 8 / 06.04.2009 год.	АС-протокол № 43 / 08.06.2015 год.
8.	27-Вътрешни правила за дистанционна форма на обучение	АС-протокол № 7 / 25.02.2008 год.	АС-протокол № 37 / 10.11.2014 год.
9.	27а-Приложение към документ – 27 от СУК – „Вътрешни правила за дистанционна форма на обучение” - „Разработване на електронен модул за дистанционно обучение”	АС-протокол № 7 / 25.02.2008 год.	АС-протокол № 37 / 10.11.2014 год.
10.	28-Методически стандарт за разработване на учебна документация в ТУ – Варна	АС-протокол № 11 / 02.04.2007 год.	АС-протокол № 5 / 07.12.2015 год.
11.	30-Правилник за провеждане на изборни процедури в Техническия Университет-Варна	АС-протокол № 8 / 12.03.2007 г.	АС-протокол № 4 / 19.10.2015 год.
12.	33-Правилник за условията и реда за заемане на академични длъжности в ТУ - Варна	АС-протокол № 12 / 09.05.2011год.	АС-протокол № 39 / 02.02.2015 год.
13.	31-Правилник за атестиране на академичния състав в ТУ - Варна	АС-протокол № 29 / 02.12.2013 год.	АС-протокол № 3 / 14.09.2015 год.
14.	35-Правилник за приемане на студенти (ОКС – Бакалавър) в Техническия университет – Варна за учебната 2015/2016 година“	АС-протокол № 23 / 29.04.2013 год.	АС-протокол № 42 / 04.05.2015 год.

15.	35-Правилник за приемане на студенти (ОКС – Бакалавър) в Техническия университет – Варна за учебната 2016/2017 година“	АС-протокол № 23 / 29.04.2013 год.	АС-протокол № 5 / 07.12.2015 год.
16.	36-Правилник за приемане на студенти за обучение в ОКС „Магистър” в Техническия университет-Варна през учебната 2015/2016 година.	АС-протокол № 14 / 11.06.2012 год.	АС-протокол № 42 / 04.05.2015 год.
17.	36-Правилник за приемане на студенти за обучение в ОКС „Магистър” в Техническия университет-Варна през учебната 2015/2016 година.	АС-протокол № 14 / 11.06.2012 год.	АС-протокол № 3 / 14.09.2015 год.
18.	37-Правилник за правата и задълженията на студентите в ТУ - Варна.”	АС-протокол № 15 / 02.07.2012 год.	АС-протокол №43 / 08.06.2015 год.
19.	37-Правилник за правата и задълженията на студентите в ТУ - Варна.”	АС-протокол № 15 / 02.07.2012 год.	АС-протокол №3 / 14.09.2015 год.
20.	40-Правилник за приемане, обучение на докторанти и придобиване на образователна и научна степен „доктор” и научна степен „доктор на науките” в Техническия университет - Варна	АС-протокол № 25 / 08.07.2013 год.	АС-протокол № 39 / 02.02.2015 год.
21.	43-Правилник за устройството и дейността на студентския съвет на ТУ – Варна	АС-протокол № 04 / 24.01.2011 год.	АС-протокол № 40 / 09.03.2015 год.
22.	47-Наредба за определяне на академичната заетост на преподавателите от ТУ-Варна за учебната 2014/2015 г.	АС-протокол № 15 / 02.07.2012 год.	АС-протокол № 43 / 08.06.2015 год.
23.	47-Наредба за определяне на академичната заетост на преподавателите от ТУ-Варна за учебната 2015/2016 г.	АС-протокол № 15 / 02.07.2012 год.	АС-протокол № 4 / 19.10.2015 год.
24.	57-Процедура за управление и контрол на средствата за наблюдение и измерване	АС-протокол № 11 / 02.04.2007 год.	АС-протокол № 43 / 08.06.2015 год.
25.	63-Правилник за ползване на студентските общежития и столове в ТУ-Варна,	АС-протокол № 06 / 09.03.2009 год.	АС-протокол № 06 / 07.12.2015 год.
26	55-Наредба за планиране, подготовка и издаване на учебна литература в университетското издателство при ТУ-Варна”	АС-протокол № 8 / 23.01.2012 год.,	АС- протокол № 8 / 29.02.2016 год.
Новосъздадени документи			

1.	74-Правилник за атестиране на непреподавателския състав на ТУ-Варна	АС-протокол № 4 / 19.10.2015 год.
Пояснения към означенията в таблицата: - Изходната редакция на документа е тази, която документа приема след съществена преработка. Иначе, документ със същото заглавие и функция в СУК може да съществува в нейни предишни версии. - В рамките на отчетния период, документът, разположен в крайната дясна колона, е последно актуализиран в посочените дата и номер на протокола от АС. - За отчетния период, някои от документите са актуализирани повече от един път		

Обобщавайки изпълнените действия по **актуализацията на документите в СУК на ТУ-Варна (заедно с новосъздадените документи)**, могат да бъдат направени следните изводи:

- Сумарно за отчетния период (март 2015 – март 2016 год.) са променени **27 документа**, от които **26 са актуализации** и **1 е новоприет**.

Отнасяйки броя на актуализациите за отчетния период (новият документ се отнася към тях - **27**) към общия брой на документите от СУК (**75**), **получаваме достатъчен сумарен процент на обновяване – 36,00 %**.

- Показаните в **таблица 1 на отчета** статистически показатели за адаптивната актуализация на документите от СУК на ТУ-Варна, определят активната ѝ роля в регламентирането и управлението на процесите, протичащи при обучението, научно-изследователската работа, управлението на квалификацията на персонала (преподавателски и административен), управлението и обновяването на материалната база и т. н. присъщи дейности на институцията ТУ-Варна.

- Даденият статистически преглед на адаптивната промяна на документната база на СУК на ТУ-Варна показва, че тя се променя и развива, в синхрон с необходимостите от промяна и възходящо развитие на ТУ-Варна.

Сравнението с данните за актуализациите в предходни периоди показва, че темпът им за последния отчетен период е значително по-интензивен, което е индикация за адекватната реакция на СУК към периода на промени в системата, наложили се по повод смяната на ръководните екипи на всички нива и звена на Университета и обновяването на структурата и на връзките и управлението на академичните и административни му звена.

- Ако проследим процентното съотношение на общият брой на документите от СУК – **75**, то регистрираните **27 промени**, показват високата степен на адаптивност на СУК към текущите

промени в условията на организацията и провеждането на присъщите за ТУ-Варна дейности, както и на непрекъснатия стремеж на Университета към възходящо развитие.

Актуализираната структура на документите от СУК на ТУ-Варна, въведена през 2012 год., както и структурираният алгоритъм за движение и управление на документите от СУК на ТУ-Варна, базиран на концепцията за „електронно“ движение и актуализация на документите от СУК и поддържан от групата отговорници по СУК, работещи във всяко от звената на Университета, доказва своята ефективност.

Изминалите три години и половина на апробация на новата структура и алгоритъм за „електронно“ движение и актуализация на документите от СУК, доказва ефективността на изискването за „електронно“ управление и адаптация на документите от СУК на ТУ-Варна. Това легитимира СУК на ТУ-Варна като отговаряща на изискванията на ISO както по състав, структура, комплектност на документите, техния вид и съдържание, така и като системно решение за разпространението на измененията на документите от СУК до всички звена на ТУ-Варна.

Новата структура и алгоритъм на действие на СУК осигурява съществени предимства на ТУ-Варна при бъдещи акредитации, външни и вътрешни одити и проверки от финансови и административни институции.

III.5.2. Провеждане на вътрешни и външни одити

Планирането, подготовката и провеждането на периодични одити са основен функционален елемент от действието на СУК и са организационен приоритет на Центъра по качеството.

Целта на всеки одит (вътрешен или външен) е да определи степента на съответствие между документите по качеството, практическото им използване за конкретни процеси в Университета, съответствие със стандартите, вътрешната нормативна уредба в Университета и законите в Р. България, регламентиращи структурата и композицията на тези документи, както и оценка на работата на всички негови структурни звена по спазването на регламентите в тях.

Констатираните разлики (несъответствия) са повод и насока за подобряване на съответния процес или друг одитиран елемент от СУК.

III.5.2.1. Вътрешни одити

В Техническият университет - Варна вътрешните одити се разглеждат като механизъм за системно и независимо изследване на вътрешно университетската система за оценяване и поддържане качеството на обучение и на академичния състав, както и като източници на данни, които насочват към проекти за развитие на системата.

Вътрешните одити проследяват динамиката на системата, т.е. даден одит се планира и провежда, като се отчитат дадени резултати от предходни одити в същата област, а след приключване на одита се проследява и отчита ефектът от приложените коригиращи и други мерки.

Вътрешните одити се провеждат в съответствие с процедура "Одити", първоначално приета с решение на АС на Технически университет - Варна от 02.04.2007 год. (протокол № 11 / 02.04.2007 г.), в последствие актуализирана с протокол на АС № 14 от 11.06.2012 год. Те се планират, осигуряват се ресурсно и методически, а технически се изпълняват и отчитат по определен ред (регламентиран в процедурата „Одити“).

Планът за конкретните вътрешни одити се разработва от Центъра по качеството, съвместно с ръководителите на одиторските екипи на базата на случайна и репрезентативна извадка от звена на територията на ТУ-Варна и на ДТК.

В изпълнение на процедурата, дадена в документа от СУК „Одити“, за отчетния период беше разработен и приет от АС на ТУ-Варна план за провеждане на два вътрешни одита – през м. юни 2014 год. (със заповед на Ректора № 213 / 22.05.2015 год..) и през м. Януари 2016 – Февруари 2016 год. (със заповед на Ректора № 628 / 18.12.2015 год.

Вътрешните одити са проведени, като задачите, поставени пред тях са регламентирани в съответни заповеди, подписани от Ректора на ТУ-Варна (**Таблица III.5.2**).

Анализът на общите и специфични цели, поставени в горесцитираните заповеди на Ректора при организацията и провеждането на двата вътрешни одита, позволява да бъдат определени основните задачи, които те трябва да изпълнят.

Таблица III.5.2.			
Проведени вътрешни одити през периода: май 2015 – март 2016 год.			
1	Юни 2015 год.	Представителна извадка от всички факултети, колежи и департамент, първични и административни звена	Планиран със заповед № 213 / 22.05.2015 год.

2	Януари 2016 – Февруари 2016 год.	Представителна извадка от всички факултети, колежи и департамент, първични и административни звена	Планиран със заповед №628 / 18.12.2015 год.
---	--	--	---

Основната задача на първия одит бе да провери готовността на СУК за успешно провеждане на ресертификационния одит от РИНА през м. Юли 2015 год., като признание за валидността на вече на издадения сертификат и се провери дали препоръките и несъответствията, констатирани при ресертификационния и двата надзорни и одити са закрити.

Въз основа на горното, стратегията на първия одит бе RINA Services S.p.A. – Bulgaria да установи, че СУК на ТУ-Варна отговаря на изискванията на БДС EN ISO 9001:2008 и валидността на получения сертификат да бъде продължен още за 3 години.

Тази задача бе изпълнена на 100 %.

Вторият одит, проведен в началото на 2016 година показва определена специфика в поставените за изпълнение цели. Имаше се предвид, че всички структурни промени вече са приключили и **една от целите на одита** бе да се провери степента на тяхното изпълнение и документно оформяне. Обект на проведените одити основно бе да се провери коректността на актуализацията на документацията на новосформираните основни и първични звена, наличността и проследимостта на процедурите и записите за реструктуриране, в това число – протоколи за всички проведени изборни процедури, както и движението на информацията за отчитане и рецензиране на научните проекти, водени от тях. Бе обърнато внимание на изискващата се окомплектованост на новосформираните спомагателни звена с необходимата за дейността им документация, техния статут и позиция в новата академична и административна структура.

Втората специфична цел на този одит се определи от установеното от ресертификационния одит на „РИНА“ (м. юли 2015 год.) несъответствие, отнасящо се до „ревизиране на регламентите на процедура 029 „Управление на доставчиците“.

В посока на закриване на това несъответствие бе направено следното:

- с уведомително писмо на Пом. Ректора, изх. № 780 от 27.01.2016 год. до всички звена на ТУ-Варна е разпратено приложение „1. ТУ 09.18“, което след неговото попълване се оформя като списък на доставчиците на продукти и услуги, с оценка за качеството на доставките и на тази база се оформя становище за запазване или промяна на статута на съответния доставчик.

- анализът на попълнените и постъпили приложения регламентира статута на ползваните доставчици, което е основание те да продължат да бъдат партньори на ТУ-Варна за определените в статута им доставки на продукти и услуги.

Анализът и предложението са оформени от финансовия контролор при ТУ-Варна като доклад до Пом. Ректора (вх. № 1277 от 12.02.2016 год.), който да бъде база за стартиране на процедури за обществени поръчки с посочените в „Приложението...” доставчици на продукти и услуги.

- цялостното закриване на несъответствието в процедурата от СУК на ТУ-Варна - 29 „Управление на доставчиците” е направено на база позоваването на съответстващите текстове от „Закона за финансово управление и контрол”, или по-конкретно – в „Системата за финансово управление и контрол в ТУ-Варна” и „Вътрешните правила за осъществяване на предварителен контрол в ТУ-Варна”.

Поставените във втория одит задачи бяха изпълнени на 100 %.

III.5.2.2. Външни одити.

Този тип проверки се изпълняват от външни за ТУ-Варна организации. Съществуват точни регламенти за изпълнението на тези проверки, което предполага предварителната подготовка на документацията и обработката на данните в нея. Тези регламенти се предоставят на проверяваната организация (в случая ТУ-Варна) за своевременна подготовка за одита.

Последният ресертификационен одит – през м. юли 2012 година, проведен от RINA Services S.p.A. – Bulgaria установи, че СУК на ТУ-Варна отговаря на изискванията на БДС EN ISO 9001:2008, поради което на СУК на ТУ-Варна бе даден сертификат по ISO 9001:2008 № 25966/12/S, валиден от 28.08.2012 год. до 07.06.2015 год.

Този сертификат, издаден от международната сертифицираща организация RINA Services S.p.A. – Bulgaria, член и на Европейско сертифициращо обединение, легитимира СУК на ТУ-Варна като отговаряща на изискванията на ISO по състав, структура, комплектност на документите, техния вид и съдържание.

Проведените два надзорни одита – през м. юли 2013 „Първи надзорен одит” (заповед на Ректора № 275 / 04.07.2013 год.) и през м. юли 2014 год. „Втори надзорен одит” (заповед на Ректора № 322 / 09.07.2014 год.) на случайна и репрезентативна извадка от звена на ТУ-Варна и на ДТК, потвърди валидността на издадения сертификат, като се отчете, че препоръките и несъответствията,

констатирани при първия надзорен и ресертификационния одити са закрити.

През м. юли 2015 год. бе проведен втори ресертификационен одит, (по заповед на Ректора № 279 / 02.07.2015 год.), също от RINA Services S.p.A. – Bulgaria. Одитът препотвърди, че СУК на ТУ-Варна отговаря на изискванията на БДС EN ISO 9001:2008, поради което валидността на сертификата по ISO 9001:2008 № 25966/12/S на СУК на ТУ-Варна бе превалидиран от 31.07.2015 год. до 29.07.2018 год.

Този сертификат легитимира СУК на ТУ-Варна като отговаряща на изискванията на ISO по състав, структура, комплектност на документите, техния вид и съдържание и поставя ТУ-Варна в престижна позиция по отношение на изискванията на критериалната система за институционална акредитация на висшите училища, акредитацията на професионалните направления и регулираните професии, приета от НАОА през 2011 год.

Можем да отчетем, че задачите, поставени за изпълнение в проведения външен одит са изпълнени на 100%.

III.5.3. Изводи:

3.1. Сумарно за отчетния период (март 2015 – март 2016 год.) са променени **27 документа**, от които **26 са актуализации** и **1 е новоприет**.

Отнасяйки броя на актуализациите за отчетния период (новият документ се отнася към тях - **27**) към общия брой на документите от СУК (**75**), **получаваме достатъчен сумарен процент на обновяване – 36,00 %.**

Ако проследим процентното съотношение на общият брой на документите от СУК – **75**, то регистрираните **27 промени**, показват високата степен на адаптивност на СУК към текущите промени в условията на организацията и при провеждането на присъщите за ТУ-Варна дейности, както и на непрекъснатия стремеж на Университета към възходящо развитие.

3.2. Показаните в **таблица 1 на отчета** статистически показатели за адаптивната актуализация на документите от СУК на ТУ-Варна, определят активната ѝ роля в регламентирането и управлението на процесите, протичащи при обучението, научно-изследователската работа, управлението на квалификацията на персонала (преподавателски и административен), управлението и обновяването на материалната база и т. н. присъщи дейности на институцията ТУ-Варна, и че СУК на ТУ-Варна се променя и развива

в синхрон с необходимостите от промяна и възходящо развитие на ТУ-Варна.

3.3. Актуализираната структура на документите от СУК на ТУ-Варна, както и структурираният алгоритъм за движение и управление на документите от СУК на ТУ-Варна, базиран на концепцията за „електронно“ движение и актуализация на документите от СУК, въведени през 2012 год., доказва своята ефективност.

3.4. Провеждането на вътрешни и външни одити на СУК се разглежда като механизъм за системно и независимо изследване и оценка на актуалността и ефективността на вътрешно университетската система за оценяване и поддържане качеството на обучение и на академичния състав, както и като източник на данни, които насочват към проекти за развитие на системата.

3.5. Проведените през отчетния период одити – (2 вътрешни и един външен), гарантира спазването на изискванията на законовата и нормативна база, регламентирана от актуалността на съдържанието на документите на СУК в ТУ-Варна, съответствието им с ЗВО и ЗРАС, като едновременно с това се осигурява механизъм за отстраняване на пропуски както от формален, така и от системен характер.

Анализът на докладите от вътрешните одити показва, че в проверяваните звена регламентираните действия се изпълняват в съответствие със съществуващата нормативна база (в т. ч. и документите от СУК), наборът от необходими документи от СУК се поддържа в актуалната му версия, записите по всички дейности (в т. ч. и по качеството) се поддържат в рамките на установените предписания.

Вторият одит, проведен след ресертификационният на RINA, освен горната констатация отчете, че актуализацията на документацията на новосформираните основни и първични звена, наличността и проследимостта на процедурите и записите за реструктуриране е направена коректно. Едновременно с това бяха приведени данни за закриване на отбелязаното в одита на RINA несъответствие, отнасящо се до „ревизиране на регламентите на процедура 029 „Управление на доставчиците“..

Можем да отчетем, че задачите, поставени за изпълнение в проведените двата вътрешни и един външен одит са изпълнени на 100%.

IV. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Международната дейност на Технически университет-Варна през разглеждания отчетен период е насочена към поддържане на установените контакти, подновяване на отношенията с университети и разширяване на географския обхват на взаимодействието с чуждестранни университети и в Западна и Централна Европа, Балканския полуостров, Русия и Украйна.

ТУ-Варна има установени отношения с университети от 30 държави, като най-голям е броят на подписаните споразумения с Русия (39), Украйна (29) и Република Турция (17). Сред държавите, с които са сключени преки договори за сътрудничество са Азербайджан, Германия, Франция, Румъния, Полша, Словакия, Словения, Чехия, Холандия.

В изпълнение на дейностите по международни проекти са осъществени посещения на представители на академичното ръководство в Норвегия и Република Чехия. Постигнати са нови договорености с Технически университет-Брно и Технически университет-Острава в Република Чехия, в съвместната работа с които ТУ-Варна има дългогодишни традиции.

Обстоятелството, че през предишни периоди по част от сключените международни договори с Университети от Западна Европа не е осъществявана активна дейност налага изпълнение на цялостна стратегия за възобновяване и разширяване на отношенията с тях, първите стъпки към което са вече успешно предприети.

Важна насока на новата политика в областта на международната дейност е възстановяването на отношенията с университети от Великобритания, които през предходни периоди са били на практика прекратени-Middlesex University London, University of Southampton, Abertay University, Westminster University.

Наред с това, стремежът е към установяване на взаимоотношения с други университети във Великобритания. За целта е осъществено посещение в Queen Mary University of London и е договорено да бъде подписан меморандум за сътрудничество, както и договор за академична мобилност по линия на програма ЕРАЗЪМ + за студенти и преподаватели. Обсъдени са и възможностите за съвместно научно ръководство на докторанти. Проведени са предварителни разговори с Birmingham City University във връзка с осъществяването на съвместно обучение за студенти от двата университета.

С Queen's University Belfast са постигнати договорености за мобилност на студенти и преподаватели по програма "ERASMUS +", обмен на информация във връзка с разработването на учебни планове и програми, съвместна работа и осигуряване на финансиране за международни проекти, обучение на докторанти, съвместно осъществяване на мобилност в институции и фирми, с които Queen's University Belfast има установени взаимоотношения.

Важно постижение е установяването на взаимоотношения с индустрията във Великобритания. Установени са контакти с представители на висшия мениджмънт на корпорацията Norman Nau- мултинационална компания, която има водещи позиции в световен мащаб в производството на части в областта на самолетостроенето, нефтената промишленост и автомобилостроенето. Договорено е през 2016 година ръководителите на корпорацията да посетят Технически университет-Варна, за да бъдат обсъдени възможностите за изпълнение на съвместни проекти и бъде подписан договор за провеждане на мобилност на студенти и докторанти по програма ЕРАЗЪМ +. Наред с това е договорено да се сформира съвместна група за изследване на нови материали и покрития.

Важна роля в международните отношения на Технически университет - Варна имат университетите от Русия. Те имат най-голям относителен дял в общия брой договори, подписани с университети от чужбина. Предприето е активизиране на вече съществуващите и създаване на нови контакти, като стремежът е да се привлекат граждани от Руската Федерация за обучение в ТУ-Варна, чрез предоставяне на „образователен франчайз“ и чрез фирми-посредници за набор на студенти.

През разглеждания период в ТУ-Варна са посрещнати представители на Волоградски държавен университет и Института за държавно администриране в гр.Москва, от който е отправено предложение за създаване на програма за съвместно обучение на студенти, при което студенти, завършили колеж в Руската Федерация да продължат обучението си в ТУ-Варна. Подновени договорните отношения с Петербургски енергетически институт.

В отговор на отправено предложение за сътрудничество са предприети стъпки за установяване на взаимоотношения с Казански национален изследователски технически университет, Република Татарстан, като стремежът към разширяване на сътрудничеството в това направление може да се обоснове и с потенциалната възможност да се привличат студенти от Република Татарстан за обучение в Технически университет-Варна.

През разглеждания период са установени взаимоотношения с три университета в БРЮ Македония. С университет „Гоце Делчев“ в гр. Шип е осъществен академичен обмен на преподаватели и е поставено началото на успешна дейност по международен проект, включващ представители на университети и изследователски звена от Западните Балкани и Централна Европа. Постигнати са договорености с Университет „Св. Климент Охридски“, гр. Битоля. Към ТУ-Варна е отправено предложение за сътрудничество от страна на Университета за информационни науки и технологии „Свети апостол Павел“ в гр. Охрид.

Друго основно направление на географския обхват, в който се осъществява сътрудничеството на ТУ-Варна са университетите от Украйна и Република Казахстан. Обстоятелството, че част от университетите-партньори на ТУ-Варна от тези държави проявяват интерес към съвместното обучение на студенти в ОКС „бакалавър“ и „магистър“, от една страна, и приетите законодателни промени в областта на висшето образование в България, показват, че съществува потенциална възможност да бъде установено сътрудничество с тях в областта на образователния франчайз.

Сътрудничество в тази насока би могло да бъде установено с Донецкия национален университет по икономика и търговия „М.И.Туган-Барановски“, от страна на който е отправено предложение за създаване на програма за обучение на студенти от Украйна за придобиване на двойна диплома и организиране на стажове в Технически университет-Варна.

На следващо място, образователен франчайз би могъл да бъде установен с университети от Република Казахстан, отношенията с които бележат развитие през разглеждания отчетен период.

За трета поредна учебна година, на основата на договор между ТУ-Варна и КазАТК, в ТУ-Варна бяха приети за обучение за един семестър студенти от Казахската академия по транспорт и комуникации „М. Тынышпаев“. Наред с това, от Казахската академия по транспорт и комуникации „М. Тынышпаев“ отправено предложение за разработване на съвместна програма за обучение на студенти в ОКС „бакалавър“ и „магистър“, съвместна работа по линия на програма ERASMUS + и международни проекти. От страна на два университета от Казахстан, „Евразийски технологически университет“ и Казахски национален изследователски технически университет „К.И. Сатпаев“ е проявен сериозен интерес към ТУ-Варна и са отправени предложения за сътрудничество.

В унисон с политиката за разширяване на сътрудничеството с представители на чуждестранни компании за осигуряване на възможности за студенти от ТУ-Варна да провеждат практическо обучение, академичното ръководство поднови контактите с фирмите „Стандарт Профил“ и „Тракия Глас“-крупни компании от Република Турция, които осъществяват дейност България.

Наред с предприетата политика за разширяване на международните контакти на ТУ-Варна, в административен план са направени нововъведения от ръководството на международния отдел за усъвършенстване на административното обслужване и във връзка с поддържането на архива за международните договори. Въведена е практиката да се водят паметни записки при посещенията на делегации от чужбина, информацията от които да се използва за разработване на споразумения, работни планове и програми и за осигуряване на по-добра отчетност за целите на международната дейност. Отправено е предложение подобна практика да бъде въведена на ниво факултети и катедри, като представители на международния отдел участват в провежданите срещи във връзка с международната дейност и при посрещането на чуждестранни делегации.

Въпреки положителните тенденции, анализът на договорите с университети в чужбина, показва наличието на отрицателни последици в областта на международните отношения на ТУ-Варна вследствие на провежданата политика през предходни периоди. Независимо от големия брой подписвани споразумения, значителна част са формални и по тях не се осъществява реална дейност. Повечето от тях включват клаузи, които са много общи и дейностите, които се предвижда да се осъществяват не са достатъчно конкретизирани. В повечето случаи не са изготвяни работни програми и планове за дейностите по договорите.

Позициите на ТУ-Варна в международен план са застрашени поради обстоятелството, че съществена част (52 от общо 146 броя, или приблизително 1/3) от договорите са с изтекъл срок на валидност. Това налага предприемането на действия за възобновяване на отношенията с университети, взаимодействието с които има важно значение за по-нататъшното развитие на научната и учебна дейност на ТУ-Варна и утвърждаването му като изследователски и учебен център в България и чужбина. Същевременно, във връзка с валидните към момента споразумения е необходимо да бъдат изготвени програми и работни планове, съдържащи конкретните дейности, които ще бъдат осъществявани на ниво университет, факултети и катедри.

С тази цел, отдел „Международно сътрудничество“ се обърна към факултетите на ТУ-Варна, с предложение от тяхна страна да бъде предоставяна информация за дейностите във връзка с международното сътрудничество, като по този начин бъде поставено началото на изграждане на цялостна, координирана система за осъществяване на международното сътрудничество на университета. За съжаление, въпреки старанието на международния отдел, няма адекватна реакция от страна на факултетите и до настоящия момент от тяхна страна не е получен отговор.

ПРОГРАМА ЕРАЗЪМ+ ЗА ТУ ВАРНА ЗА ПЕРИОДА ОТ СЕПТЕМВРИ 2014г. ДО МАРТ 2016г.

Новата европейска програма за образование, обучение и спорт „Еразъм+“ стартира през 2014г., като настоящият отчет обхваща периода от септември 2014г. до март 2016г.

Програма „Еразъм+“ е с период на действие до 2020г. Тя се базира на интегриран подход, който гарантира ефективно взаимодействие между всички сектори в областта на образованието, обучението, младежта и спорта.

Образователна мобилност на обучаеми и обучители в сферата на висшето образование е насочена основно в две направления:

- образователна мобилност с цел обучение и преподаване;
- образователната мобилност с цел практика.

Образователната мобилност с цел обучение в сферата на висшето образование е насочена към:

• студенти и докторанти, и дава възможност за реализиране на мобилност по специалността в друго висше училище в чужбина;

• преподавателски и преподавателски състав, и дава възможност за професионално развитие на участниците в друго висше училище в чужбина.

Образователната мобилност с цел преподаване е насочена към преподавателския състав на висшите училища и дава възможност за преподаване във висши училища в чужбина.

Образователната мобилност с цел практика в сферата на висшето образование е насочена към студенти и докторанти, както и наскоро дипломирали се и дава възможност за стаж в друго висше училище или фирма в чужбина.

Съгласно мандатната програмата на академичното ръководство, свързана с повишаване качеството на обучение, практическата квалификацията на студентите, както и повишаване квалификацията на преподавателите в ТУ Варна целите, които отдел Международно сътрудничество си постави при реализирането на програма „Еразъм+“ бяха:

- подобряване на качеството и увеличаване броят на Студентската мобилност в сравнение с предходните години;
- насърчаване на многостранното сътрудничество с други европейски ВУЗ и с европейски компании;
- разработване и трансфер на иновативни практики, програми и методи на преподаване, включване в съвместни проекти ЕРАЗЪМ-партньори от други университети и институции.

През отчетния период, съгласно изискванията на програма ЕРАЗЪМ+, от страна на ТУ Варна продължи подписването на между-институционални споразумения, както с досегашните ни партньори по програма LLP/Erasmus, така и с нови партньори. Към настоящия момент ТУ-Варна има подписани споразумения за обмен по ЕРАЗЪМ+ с 63 европейски университета. Задължително условие е преди реализиране на студентска мобилност или мобилност на преподавателите, изпращащата и посрещащата организация да подпишат Споразумение за обучение (Learning Agreement)/Споразумение за мобилност (Mobility Agreement), а с непреподавателския състав – Споразумение за мобилност (Mobility Agreement).

През 2016г. предстои подписването на нови договори с университети от Швейцария, Англия и Северна Ирландия, като част от университетите с които сме договорили подписване на мобилности са в първите 500 от световната ранглиста - „Queen Mary University of London“ -109; “Queen’s University of Belfast” – 182; “Birmingham City University” – 368 и др..

Въпреки, че ТУ-Варна има подписани споразумения за обмен по ЕРАЗЪМ+ с 63 европейски университети, това не означава, че извършваме постоянен обмен на студенти (СМ) и преподаватели (ПМ) по всички тези споразумения. Обикновено повечето от студентите и преподавателите пребивават еднократно в съответните университети т.е. не всички споразуменията са активни през отчетния период като например тези с University of Nicosia (Кипър), Polytechnic Institute of Beja (Португалия), University of Zilina (Словакия) др.. Активни споразумения, по които се работи не само през отчетния период, но постоянно са тези с университетите: University of Ghent, Белгия (кат. Е); Brno University of Technology,

Чехия (кат. АП); University of Rostock, Германия (кат. К); Wroclaw University of Technology, Полша (кат. КНТ и кат. ТТТ); University of Ljubljana, Словения (кат. СПН). Направеният анализ показва, че активно се работи по около 25% от подписаните споразумения за обмен по ЕРАЗЪМ+ - т.е. с тези университети имаме не само преподавателска, но и студентска мобилност, а сътрудничеството по програмата е прераснало в разработване на съвместни проекти и учебни програми, в издаване на учебници и публикации. Добър пример за това е 16-годишното сътрудничество по програма ЕРАЗЪМ на кат. ЕТМ с Университета в Гент, Белгия. Катедрата ежегодно изпраща в Гент студенти, които освен че подготвят дипломните си работи в рамките на програмата, но и придобиват специфичните умения за работа в екип. Мнозинството от тях след като се завърнат продължават научната си кариера като докторанти и асистенти в ТУ-Варна.

Усвоените средства от ТУ-Варна по програма ЕРАЗЪМ за последните четири години е показано в таблица 1:

Таблица 1. Усвоени средства в евро от ТУ-Варна по програма ЕРАЗЪМ по години за периода 2011-2015г.

Програма	Показател	2011-2012 уч.година	2012-2013 уч.година	2013-2014 уч.година	2014-2015 уч.година
ЕРАЗЪМ	Усвоени средства в евро	118316,30	140082,23	128609,00	135061,00

Параметри на студентската мобилност за периода септември 2014г. март 2016 г.

През отчетния период по програма ЕРАЗЪМ+ бяха изпратени общо 46 студенти и докторанти (7 за обучение и 39 за практика за общо 149,5 месеци) спрямо 42 студенти (16 за обучение и 26 за практика по програма ЕРАЗЪМ за общо 150 месеци) през 2013/2014 учебна година – таблица 2.

Анализът на получените резултати показва, че многократно е нараснал интересът към студентската мобилност с цел практика (СМП). През отчетната година броят на СМП е 5,5 пъти по-голям от СМО - таблица 1. Основната причина е, че една проведена ЕРАЗЪМ практика в чужда фирма или университет дава предимство на завършващите студенти при кандидатстване за работа.

Таблица 2. Брой изходящи студентски мобилности на ТУ-Варна по програма ЕРАЗЪМ по години за периода 2011-2015 година.

Програма	Цел на мобилността	2011-2012 уч.година	2012-2013 уч.година	2013-2014 уч.година	2014-2015 уч.година
ERASMUS	СМ обучение	16	19	16	7
	СМ практика	33	29	26	39
	Общ брой мобилности	49	48	42	46

Нашите ЕРАЗЪМ+ студенти бяха обучавани в университетите в Дъблин (Ирландия), Бремен и Роцок (Германия), Патра (Гърция) и Любляна (Словения).

Наши студенти и докторанти бяха на практика, финансирана от програма ЕРАЗЪМ+ в университетите в Гент (Белгия), Роцок (Германия), Патра (Гърция), Вроцлав (Полша) и Букурещ (Румъния), както и в малтийски, немски и турски фирми. От общо 39 стажанти, 17 студенти от специалностите КММ, КВ и ЕСЕОК реализираха своя плавателен стаж с финансовата подкрепа на ЕРАЗЪМ+.

От изпратените по програма ЕРАЗЪМ+ общо 46 студенти, 16 са чуждестранни студенти.

Разпределение на изпратените по образователно-квалификационна степен студенти по програма ЕРАЗЪМ+ са:

- Бакалаври – 14 (към 18 през 2013/2014 учебна г.)
- Магистри – 29 (към 24 през 2013/2014 учебна г.)
- Докторанти – 3 (към 0 през 2013/2014 учебна г.)

Причини за недостатъчната студентска активност при реализацията на мобилност по програма ЕРАЗЪМ+:

- недостатъчно добра англоезикова подготовка;
- неувереност в собствените знания и нежелание за допълнителна квалификация и усъвършенстване от страна на студентите. Голяма част от тях предпочитат да отидат на студентска бригада в САЩ или Великобритания, както по финансови причини, така и защото за тази цел не се изисква добро владение на английски езика;
- друга причина за отказ от участие в програмата е, че днес повечето от студентите работят и учат едновременно, при което едно няколкомесечно отсъствие може да стане причина да загубят работата си, особено ако тя е по специалността.

През 2014/2015 учебна година в ТУ-Варна приехме 10 чуждестранни ЕРАЗЪМ+ студенти: 6 за обучение (2 от

Университета в Картахена, Испания и 4 от Политехниката в Коимбра, Португалия) и 4 за практика (1 от Политехниката във Вроцлав, Полша и 3 от Университета в Гьор (Унгария) спрямо 3 чуждестранни ЕРАЗЪМ студенти, приети през 2013/2014 уч.г.(1 за обучение от Политехниката във Вроцлав, Полша и 2 за практика (от Рига, Латвия и от Перигор, Франция).

За съжаление от началото на 2015/2016 сме приели само двама чуждестранни ЕРАЗЪМ+ студенти (1 от Университета в Картахена, Испания и 1 от Политехниката във Вроцлав, Полша) при първоначално кандидатствали 10 студенти.

Основните причини за ниската входяща студентска мобилност са:

- чести промени в учебните планове – студентите са избрали нужните им дисциплини 6 или 9 месеца преди пристигането си в ТУ-Варна, подписали са Споразумение за обучение (Learning Agreement), но междувременно са направени промени в учебните ни планове, като понякога се налага промяна на над 50% от избраните дисциплини - което демотивира студентите;

- липса на АЕО по съответните специалности – например, за периода 2015/2016г. има засилен интерес от студенти, обучаващи се по машинни специалности, но по тези специалности все още няма стартирало АЕО.

На база на изложените факти и анализ, за периода от юли 2015г. до март 2016г. бяха предприети следните мерки:

- подготовката и подписването на нови между-институционални споразумения с University Aldo Moro, Bari и University of Florence, Италия; University “Constantin Brâncuși” Târgu-Jiu, Румъния; University of Alba Iulia, Румъния; Gdansk University of Technology, Полша; “St Kliment Ohridski” University, Македония; Obuda University, Унгария.; Technical University of Ostrava (2 договора) и Tomas Bata University in Zlin, Чехия; Eastern Macedonia and Thrace Institute of Technology, Kavala и Aristotle University of Thessaloniki, Гърция; University of Lisbon, I.S.T., Португалия; University of Deusto, Испания; Bayburt University, Турция.

- организирани са информационни дни по програма „ЕРАЗЪМ+“ в които бяха направени презентации на СМ, ПМ на фирма Algoos Study Work and Travel LTD., предлагаща стажове по специалността в Малта, Испания, Великобритания или Ирландия по програма ЕРАЗЪМ+);

- консултирането на заминаващите ЕРАЗЪМ-студенти относно избора на дисциплини, които да изучават в приемащия университет или темите на дипломните работи;

- мониторинг на участниците в мобилността;

- С финансовата подкрепа на програма ЕРАЗЪМ+ беше издаден новия

ECTS Guide 2015-2016 на Технически университет – Варна с всички учебни планове предлагани от ТУ Варна за учебната 2015/2016г.

В резултат от предприетите мерки за повишаване на СМ, от месец юли 2015 до месец март 2016 сме изпратили 11 студенти за обучение (т.е. интересът към СМО е нараснал почти двойно в сравнение с 2014/2015) и 27 студенти за практика по ЕРАЗЪМ+. Отделно сме договорили да изпратим студенти на практика през Консорциум АПАО, чийто член е и ТУ-Варна, при което възнамеряваме да надвишим не само финансираните от ЦРЧР студентски мобилности, но и реализираните през 2014/2015 уч. г.

Преподавателска мобилност (ПМ) 2014/2015 г.

За отчетния период в ТУ Варна са реализирани са 24 преподавателски мобилности (14 с цел преподаване и 10 с цел обучение) за общо 33 седмици. За сравнение през 2013/2014 учебна година сме имали 32 преподавателски мобилности (24 с цел преподаване и 8 с цел обучение) за общо 32 седмици – таблица 3.

Таблица 3. Брой изходящи преподавателски мобилности на ТУ-Варна по програма ЕРАЗЪМ по години за периода 2011-2015г.

Програма	Цел на мобилността	2011-2012 уч.година	2012-2013 уч.година	2013-2014 уч.година	2014-2015 уч.година
ERASMUS	ПМ преподаване	27	28	24	14
	ПМ обучение	1	6	8	10
	Общ брой мобилности	28	34	32	24

По-малкият брой реализирани ПМ основно се дължи на факта, че за периода 2014/ 2015 г. получихме финансиране само за 20 ПМ вместо за 37 ПМ, за колкото бяхме кандидатствали.

Наши преподаватели реализираха ЕРАЗЪМ-мобилност в университетите във Вилнюс, (Литва), Щип (Македония)), Гент

(Белгия), CENTRIA (Финландия), Флоренция (Италия), Морска академия Щечин, Вроцлав и Кошалин (Полша), Лисабон (Португалия), Истанбул (Турция), Дюнкерк и Перигор (Франция), Оломоуц и Бърно (Чехия), Брашов и Констанца (Румъния).

Като добри практики в резултат на реализирана ПМ по ЕРАЗЪМ+ през отчетния период можем да посочим издаването на учебници и публикации от наши преподаватели - доц. Хр. Вълчанов и д-р В. Алексиева от кат. КНТ съвместно с техни колеги от Ирландия и Полша, участието на кат. „Растениевъдство” в проект AGRIBASE, като резултат от ЕРАЗЪМ-партньорството с Университет „Гоце Делчев” в Щип, Македония и др..

Участие на преподаватели и служители по факултети:

▪ Факултет по изчислителна техника и автоматизация	-5
▪ Електротехнически факултет	-5
▪ Корабостроителен факултет	-5
▪ Машинно – технологичен факултет	-7
▪ ДТК	-1
▪ ДОМЕО	-1

За отчетния период бяха приети 22 чуждестранни преподаватели от университетите в Каунас и Вилнюс, (Литва), Вроцлав (Полша), Рощок (Германия), Атина (Гърция), Бърно (Чехия), Констанца и Търгу Жиу (Румъния) спрямо 8 чуждестранни преподаватели и служители, приети през 2013/2014 учебна година.

Към месец март 2016 са запланувани за реализиране до края на 2015/2016 учебна година 34 броя ПМ, които е с 30% повече в сравнение с реализираните през 2014/2015 учебна година 24 броя преподавателска мобилност.

В резултат на подобрената дейност от отдел „Международно сътрудничество“ през отчетния период, предварителната информация от МОН сочи за почти два пъти увеличение на предвидените средства за академичната 2016/2017г. (214 796 лв) в сравнение с тези през 2015/2016г. (112 970 лв).

V. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Организацията на научноизследователската дейност, която осъществява ръководството на университета е насочена към развитие на научните направления, съответстващи на стратегическите приоритети за постигане на крайната цел - Превръщане на ТУ-Варна в притегателен център за обучение и научни изследвания за младите хора, с висок авторитет сред обществото и бизнеса, пълноценно интегриран в европейското образователно и изследователско пространство.

Научноизследователската дейност в ТУ-Варна организационно, в съответствие с назначението и формата на финансиране, се осъществява в три звена: Научноизследователски сектор (НИС), Център за национални и международни проекти (ЦНМП) и „Високотехнологичен парк – Технически университет – Варна” (ВТП – ТУВ) ЕООД. Чрез НИС се организира присъщата научноизследователска дейност, финансирана целево от държавния бюджет. ЦНМП е специализирано звено, координиращо участието в национални и международни конкурси. ВТП-ТУВ ЕООД е регистрирано по Търговския закон еднолично дружество с ограничена отговорност 100% собственост на Технически университет Варна и отразява възможностите на университета и неговия Академичен състав за решаване на научни и научно-приложни задачи в реалната сфера.

Съществена роля в цялостната дейност на университета играе, координираната от НИС, финансирана целево от държавния бюджет научноизследователска дейност. Субсидията за наука, макар и на ниско ниво, е стабилизирана през последните години (Табл. V.1)

Бюджетна субсидия за НИД

Таблица V.1

Година	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011г.	2012 г.	2013г.	2014г.	2015г.
Съгласно планирания бюджет	286 500 лв.	890 456 лв.	283 015 лв.	246 929 лв.	246 929 лв.	246 929 лв.	253 253 лв.	243 330 лв.
След корекцията на бюджета	286 500 лв.	533 361 лв.	229 213 лв.	246 929 лв.	246 929 лв.	247 342 лв.	253 624 лв.	243 330 лв.

Съгласно приетия от АС план за разпределение на средствата от субсидията за присъщата на ТУ-Варна научноизследователска дейност и за издаване на сборници с научни трудове през 2015 основен дял имат научноизследователските проекти.

Като цяло конкурсната процедура за новите проекти започна навреме. Бяха обявени конкурси за:

1. Научни проекти в областите, в които ТУ-Варна подготвя студенти и докторанти;
2. Научни проекти в помощ на докторанти;
3. Съфинансиране на проекти по национални научни програми;
4. Инфраструктурни проекти;
5. Стартови научноизследователски проекти в ТУ-Варна за участие в национални и международни конкурси
6. Частично финансиране на научни форуми;
7. Частично финансиране на индивидуални участия в научни форуми;
8. Частично финансиране за издаване на сборници и научни трудове.

Вътрешно-институционалните приоритери за научна дейност

1. Подадени проекти в съответствие с утвърдените приоритети

Предложенията бяха съставени и оценени по предварително разработените и утвърдени от Ректора указания за подготовка и оценка на всяка група проекти. Основен акцент в указанията е изискването тематиката на научните проекти да бъде в съответствие със стратегията за развитие на научните изследвания в ТУ-Варна. В съответствие с промените в Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ДВ. 98/13.12.2011г., влизащо в сила от 01.01.2012г.) при оценяването и класирането на научните проекти беше осъществена и комплексна оценка на риска.

Конкурсната процедура протече в съответствие с утвърдения календарен план. В резултат в Централната конкурсна комисия (ЦКК), постъпиха 54 проекта, чиито оценки удовлетворяваха праговете изисквания за участие в конкурса.

2. Класирани проекти по съответните приоритети

Съобразявайки се с окончателните количествени оценки и с параметрите на утвърденото от Академичния съвет разпределение на целевите средства за наука от субсидията на университета,

Централната конкурсна комисия класира 50 проекта. От които 22 научни, 21 в помощ на докторанти, 2 инфраструктурни проекта съответно за създаване на нова и дооборудване на съществуваща научноизследователска лаборатория (НИЛ) и 5 стартови научноизследователски проекта.

Със Заповед на Ректора (№140/08.04.2015г.) беше оповестен списъкът на класираните от ЦКК проекти и се пристъпи към сключване на договорите за тяхното финансиране и разработка.

В процеса на разработката един от проектите в помощна докторанти беше прекратен поради смяна на ръководителя и темата на дисертацията. Закупените материални активи бяха предоставени на първичното обучаващо звено(катедрата).

Поради предприетото от МОН усъвършенстване на правилата за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от ВУЗ и въвеждане на модерни стандарти за оценка, основани на количествено измерими наукометрични показатели, вторият транш от субсидията за наука беше задържан и преведен едва на 10.12.2015г., за което бяхме предупредени с писмо на министерството от 27.10.2015г.

Възникна реална опасност да провалим кампанията на конкурсните проекти, които бяха финансирани наполовина. ЦКК реагира своевременно и предложи:

1) да бъдат спрени двата инфраструктурни проекта, по които нямаше направени разходи, т.к. се очакваше и втория транш за да могат да бъдат закупени планираните материални активи;

2) към средствата предвидени за инфраструктурните проекти да бъдат добавени авансово собствени (университетски) средства и всички останали проекти да се дофинансират на 100%.

Ръководството на университета откликна на предложението и така се създаде възможност за успешно приключване на планираните научни разработки. Двата спрени инфраструктурни проекта ще бъдат включени приоритетно в новата конкурсна кампания 2016.

Така, окончателно, в ТУ-Варна през 2015 година бяха реализирани успешно общо 47 проекта: 22 научни, 20 в помощ на докторанти и 5 стартови научноизследователски проекта.

Всички разработени проекти са в съответствие с приоритетите залегнали в стратегията за развитие на научните изследвания в ТУ-Варна. Разпределението на проектите по приоритети е както следва:

- Иновативно използване на специфичните ресурси, уникални дадености и възможности на региона - **3 бр.**

➤ Развитие на дейности, свързани с морето – морски науки и технологии корабостроене, корабоплаване, кораборемонт, пристанища, изследване и добив на енергия и суровини от морето и др.

➤ Развитие на дейности, свързани с местоположението на региона като транспортно средище и граница на ЕС – транспорт, логистика, риск и сигурност.

➤ Развитие на дейности, свързани с характерните за региона почвено-климатични условия – земеделие.

➤ Коопериране с университетите и изследователските центрове в региона за технологично подпомагане развитието на други специфични за региона индустрии и дейности, като здравеопазване, туризъм и т.н.

- Опазване на околната среда. Енергийна и ресурсна ефективност - **10 бр.**

- Информационно общество. Развитие и разпространение на информационните и комуникационни технологии. Автоматизация - **21 бр.**

- Разработване на нови материали, машини и технологии. Повишаване на производителност, надеждност, бързодействие, управление на качеството - **6 бр.**

- Развитие на човешките ресурси. Нови методи и средства за обучение. Дистанционно обучение. Непрекъснато обучение. Обучение през целия живот - **2 бр.**

- Повишаване на конкурентоспособността на българската икономика. Интелигентен и устойчив растеж на регионите, малките и средните предприятия (МСП) - **3 бр.**

- Развитие и усъвършенстване на социалната работа, защитните социални мрежи и отношения - **2 бр.**

Общата стойност на финансиране, от субсидията през 2015 г., за изпълнението на проектите е както следва: едногодишни проекти за научни изследвания – 198 163 лв., от които 120 963 лв. за основните (традиционни) проекти, 39 667 лв. за стартовите и 37 533 лв. за проектите в помощ на докторанти. Реализирани са още 12 проекта за частично финансиране на научни форуми и 22 индивидуални участия в научни форуми на обща стойност 20 843 лв., от които 2 722 лв. за организиране и провеждане на „Месец на науката 2015“ лв. Издадени са три сборника с научни трудове на обща стойност 6 273 лв. По чл. 2а от наредба №9 “Текущо финансиране и подпомагане”, в съответствие с ал. 1 т.6 и т. 7 е направен утвърдения от Академичен съвет разход в размер на 2 670 лв. за заплащане на членски внос за членството на

Университета в Българска национална асоциация по корабостроене и кораборемонт в размер на 750 лв., в «Морски клъстер България» - 240лв., в «Български комитет по стандартизация» - 400 лв., в Международна федерация по автоматично управление (IFAC) - 500 лв., държавна такса 780лв. за регистриране и публикуване на патент, разработен по научен проект, финансиран от субсидията за наука през 2010г.

Новото през 2015 година е обявения и реализиран конкурс за стартови научноизследователски проекти. Идеята е да се поставят основите на перспективни мащабни разработки с потенциал за участие в конкурси на национални и международни фондове и програми. На този етап проектите приключиха с постигане на заявените научни резултати и разработено проектно предложение за участие в бъдещи конкурси. Към идеята беше проявен голям интерес и в конкурса участваха 8 проекта, които бяха оценявани само от външни рецензенти (от БАН, ТУ-София и ТУ-Габрово). Бяха класирани 5 от проектите, които надхвърлиха поставения „бариерен“ резултат – 80% от максималната оценка.

За изпълнението на всички проекти са представени отчети, които са приети на съответните катедрени и факултетни съвети. В отчетите и протоколите на съветите на основните звена се изтъква, че извършеното съответства на план-програмите.

Следва да се отбележи, че при разработката на научните проекти някои колективи успяха да привлечат средства от други източници, в това число и натурални дарения, на обща стойност 56 637лв.

Научни резултати

1. Характер на разработките

В таблица V.2 е направен опит за класифициране на разработките и характера на проведените изследвания:

Таблица V.2.

Характер на разработките			Характер на проведените изследвания		
Научни (бр.)	Научно- приложни (бр.)	Приложни (бр.)	Теоретични (бр.)	Теоретико – експериментални (бр.)	Експериментални (бр.)
4	33	10	5	30	12

От таблицата се вижда, че разработките са основно научно-приложни и изследванията преобладаващо имат теоретико-

експериментален характер. Този резултат не е неочакван, т.к. той съответства на профила, характера и назначението на университета.

В потвърждение на многоплановото и сериозно развитие на научните изследвания в Университета могат да бъдат посочени и редица постижения с чисто научен характер:

➤ Адаптирани са програми и програмни продукти за моделиране и анализ на топлинни и електромагнитни процеси във високо- и среднотемпературни съпротивителни електропещи, чрез които може да се осигури равномерно температурно поле на база неравномерно разпределение на мощността на нагревателните елементи;

➤ Създадени са нови методики за анализ и оценка на електроенергийната ефективност в елек-троснабдителни системи в контекста на качеството на електроснабдяването. Те осигуряват нови подходи за изследване, анализ и оценка и са практически приложими в реално действащи системи за интелигентно децентрализирано наблюдение, управление и изследване на електроснабдяването;

➤ Чрез изследване в областта на поведенческите науки е показано, че:

- има обратнопропорционална зависимост между наличието на конкуренция и съревнование между участниците в една група, чиято основна цел на формиране е да разработи общ проект и резултатите от изпълнението. Т.е. вътрегруповата конкуренция в малката група води до нисък общ резултат за групата като цяло. Премахването на вътрешната конкуренция дава по-висок общо групов резултат, от което печелят всички участници в групата;

- високото равнище на самокритика и ниска самооценка на поне един от участниците в целевата група (малка група с обучителна стойност) води до ниски резултати за цялата група;

➤ Експериментално, чрез конструираната опитна постановка е установена възможност за доказване на високата степен на коагулация при преминаване на ток през сместа (сурово масло – вода) и конкретизиране на съотношението на компонентите. В допълнение възможността за промяна на честотата на въздействащо електрическо поле допълва наблюденията върху процеса на утаяване (хидратация и отделяне на утайките);

➤ Разработена е методика за анализ и оценка на електроенергийната ефективност и експлоатационен мениджмънт

на трафопостове, чрез използването на някои нови показатели за качеството на електрическата енергия. Разработеният подход акцентира основно върху трафопостовите в градски електроснабдителни системи и в частност учебни заведения, като елемент от нея са нормативните изисквания за енергийна ефективност в сгради;

➤ Чрез сравнителна оценка между три еволюционни метода за обучение на ВМ са показани приемливи компромиси между точност и изчислително време и памет, в зависимост от размера на популацията;

➤ Описани са времевите процеси при отражение на радиолокационни сигнали от земна повърхност, с цел изследване възможността статистическите и спектрални характеристики на моделираните процеси максимално да се доближат до характеристиките на реалните отражения от земна повърхност. Показана е функционалната взаимовръзка на параметрите и влиянието на отнемването във времето при анализа на свойствата на инвариантни във времето системи.

➤ В областта на архитектурното, инфраструктурното, алгоритмичното и методологично осигуряване на Cloud базирана среда за провеждане на учебен процес е извършено:

- изследване на отделните мрежови параметри, които влияят върху качеството и конфигурацията на облаково базирани мрежови инфраструктури, и е представен модел за автоматично динамично конфигуриране и преконфигуриране на тези структури;

- изследване на параметрите, влияещи на качеството на облаково базирани услуги и построяването на симулационни модели за изследване на някои аспекти на качеството на образователни облаково базирани услуги;

- доказване на хипотезата че може да се генерира синтактичнострог редактор по формално описание на език. Синтактичнострог редактор - позволяващ да се редактират изразите само по начини, позволяващи им да останат изрази от зададения език.

➤ Създаден е генетичен алгоритъм за намиране на най-краткия път в лабиринт, с използване на различни генетични схеми. Предложени са нови оператори за селекция, кросовър и мутация; и нови начини за генериране на начална популация. Фитнес-функцията се изчислява за всяка конфигурация на лабиринта различно, в зависимост от разположението на обектите и препяствията в него.

Разработен е алгоритъм, при който робот с помощта на следяща система следи движението на друго мобилно устройство.

Предложени са четири алгоритъма от изкуствения интелект за намиране на най-кратък път в лабиринт: „А*“ (A-star), алгоритъм с използване на рекурсивен метод: „Търсене с връщане назад“ и алгоритъм базиращ се на теорията на графите;

➤ Предложен е единен подход при разглеждане на пространствените характеристики на кръгъл акустичен преобразувател. Подходът е обоснован теоретично, а работоспособността му е изследвана и потвърдена експериментално;

➤ Създадени и оценени са хардуерни и софтуерни модели на невронни мрежи за класифициране на биомедицински данни. Съпоставени са техните характеристики и разликите между тях, класификационна точност и изчислително време;

➤ Синтезирани са закони за управление на задвижванията на двуставен планарен робот, базирани на класически и модифицирани ПД и ПИД алгоритми и чрез въвеждане на линеаризираща обратна връзка.

Към отчета е приложен сборника на резюметата на разработените проекти. От съдържанието на сборника се добива представа за широкия спектър на приложимост на получените резултати:

• За разширяване на достигнати по-рано научни резултати на колективите, което създава условия за приемственост в звената, за повишаване на техния изследователски капацитет и развитие на устойчиви научни направления;

Не е възможно да се опише изчерпателно и детайлно постигнатото в това направление на приложимост, което е застъпено практически във всички проекти. Ето няколко примера:

➤ В резултат на работата по проекта в кат. ЕТЕТ се предвижда развитие на направление Електротехнологии в неговата експериментална част. Колективът ще разшири научните резултати от областта на изследване на електротехнологични и електротермични устройства и системи.

➤ Екипът на проекта от кат. ЕЕ и ТИЕ е реализирал редица дейности в посока на изследванията и измерванията с приложение на специализирани програмни продукти и измервателни системи. Изпълнението на проекта е поредна крачка в това направление. Закупуването на новата техника и реализацията на изследванията

са добра база за по-нататъчно развитие. Направените по проекта научни изследвания са представени на международни и национални форуми и издания, с което е дадена гласност на извършената научноизследователска работа;

➤ При работата по проекта с участието на специалисти от кат. ЕСЕО, ТИЕ и ТМММ се осъществяват изследвания, свързани с електроенергийната ефективност, надеждността и експлоатацията на електрооборудване и осветление, интегрирано в интелигентна ЕСС; разработване и експериментална проверка на нови подходи за анализ и оценка на енергийната ефективност, менажирането и управлението на децентрализирани интелигентни ЕСС. Резултатите могат да послужат за основа на бъдещи изследвания, касаещи интелигентни електроснабдителни системи. Реализираната техническа система е елемент от цялостна система за мониторинг и енергиен мениджмънт в ЕСС на ТУ-Варна;

➤ Постигнатието на колектива от кат. СПН се състои в разработката на секторни компетентности модели (СКМ) за 12 професии в направление „Социални дейности“. СКМ ще спомогнат за детайлно подобрене на учебните програми по социална работа в специалност „Социален мениджмънт“;

➤ Реализацията на проекта „Изследване въздействието на атмосферни пренапрежения в електрическите подстанции“ води до разширяване на областта на научни изследвания на колектива от кат. ЕЕ в насока задълбочаване на познанията за поведението на изолационните системи при въздействие на атмосферни пренапрежения, зависимостта на защитните характеристики на устройствата за ограничаване на пренапрежения от вида на самите пренапрежения и прецизиране на избора на защитни устройства.

➤ Докторантурата и проектът „Анализ и моделиране на устройства за полева обработка на растителни масла“ са продължение на дългогодишни изследвания на колектива на кат. ЕТЕТ по темата и успешно реализирани редица научно-производствени задачи, поръчани и внедрени в ДФ „Слънчеви лъчи“, гр. Провадия. Разработването и приложението на електротехнологично устройство за обработка на растителни масла е направление свързано с премахване на химическото третиране на суровините. В резултат се получава екологично чисти продукти и технологични процеси, при които отпада замърсяването на околната среда;

➤ Реализираното сътрудничество (при разработването на проекта) между утвърдените научни работници, и докторанти от кат. ЕТМ, от една страна, и представители на високотехнологични

фирми (ASIC Depot) създава условия за подобрена креативност и иновации, които са основа за разширяване на достигнатите научни резултати и капацитет на колектива;

➤ Научната работа по проекта е продължение на изследователската работа на колектива в областта на проектиране и изследване на комуникационни системи. Тя надгражда и разширява постигнатите резултати от успешно разработените от катедра «Комуникационна техника и технологии» два проекта.

➤ Дейностите по проекта в кат. КТТ и получените научни резултати позволяват:

- Развиване на бъдещи изследвания на нови стандарти за видео компресия на изображения с висока разделителна способност, използвайки за база постигнатите в проекта резултати.

- Увеличаване на потенциала на материалната база, с което се увеличават възможностите за развитие на сродни предходни изследвания на колектива в областта на обработката на изображение.

➤ Проведените изследвания при разработването на проекта в кат. КНТ са естествено продължение и следващ етап от научната работа на участниците в областта на разпределените системи и облаково базираната обработка на различна информация. Предложените подходи са естествено развитие на по-ранни научни изследвания;

➤ Получените резултати по проекта в кат. АП са следствие от развитието на научните проблеми, разгледани в три дисертационни работи на колектива (на доц. д-р Н. Атанасов, доц. д-р М. Тодорова и ас. д-р Мариела Александрова) и способстват за разширяване и доразвитие на достигнатите по-рано научни резултати;

➤ Изследванията, извършени при изпълнението на проекта „Разработка и усъвършенстване на методи за автоматизиран анализ на ЕЕГ сигнали с цел откриване на негативни емоционални състояния и неврологични нарушения“, се базират на резултатите получени от предходни изследвания по тематиката в кат. ЕТМ. Като такива, те представляват допълване и надграждане на вече съществуващите изследвания в областта на анализа на ЕЕГ сигнали, проведени от екипа;

➤ Резултатите от изследването при разработване на проекта в кат. ЕООС на състоянието на приоритетните природни местообитания – дюни местообитания по Българското Черноморие и антропогенното въздействие върху тях представляват

своеобразно надграждане над резултатите, получени в хода на предходни изследователски проекти;

➤ Реализацията на проекта в кат. ЕООС дава възможност да се допълни базата данни за индустриалния район Девня, който е една „гореща точка“ с голям брой промишлени производства и горивни инсталации. Тази информационна база данни може да се използва при изготвяне на различни модели за разпространение на замърсители в приземния слой на атмосферата;

➤ При разработването на научния проект „Методи и средства за изследване на енергийната ефективност на транспортните кораби“ се разширяват научните познания и квалификация на колектива от кат. КММ, в съответствие с последните нововъдения, произтичащи от изискванията на IMO MEPC;

➤ Разработката на проекта в кат. МТМ е продължение на работата на колектива по изследването на технологии за получаване на наварени слоеве на различни видове покрития;

➤ Проектът „Изработване и усъвършенстване на автомобили за участие в Shell Eco Marathon 2015“ е продължение на дейността на колектива по подобряване на разработвания автомобил в продължение на повече от 6 години;

➤ В кат. ТМММ има натрупан изследователски опит в областта на виброизолаторите и демпфиращите еластични елементи. Направените изследвания по проекта дават възможност за усъвършенстване на наличната изследователска методика

➤ Проектът разработен в ДТК разширява достигнатите научни резултати от предходните няколко проекта, които се изразяват в: продължаване изследванията по посока изследване на технологични процеси с приложение в земеделската техника и технологиите; изследване и оптимизиране параметрите на съоръжения и технологии, които се прилагат в земеделската практика; приложение на електронизацията, моделирането, софтуерните технологии в практиката и съоръженията за земеделие; изследване инструментариума и състоянието на прецизното земеделие; иновативни практики, свързани със сензориката, логистиката и енергийната ефективност в условията на прецизното земеделие и разширяване приложението в земеделската практика на технологии, техники и съоръжения за прецизно земеделие.

**• За подготовка на проекти за научни изследвания – национални и международни конкурси, договори с фирми;
Няколко примера:**

➤ Успешното разработване на проекта “Изследване на електротехнологичната обработка на неорганични изолационни материали” в кат. ЕТЕТ осигурява възможност за кандидатстване по предложените от Фонд “Научни изследвания” на MOMH програми, както и по други национални и международни програми. Осъществено е сътрудничество с Русенски университет «А.Кънчев» за анализи и съвместни проекти.

Наложително е разработването на предложение за инфраструктурен проект по Оперативните програми за новия програмен период 2015 - 2020 г. за изграждане на университетска научна Лаборатория по Електротехнологии;

➤ Попълването на базата на кат. ЕЕ, в резултат на разработването на проекта, със съвременни компютърно-базирани системи за сбор на данни, заедно с практическия опит и публикационна дейност на екипа по тяхната хардуерна и софтуерна експлоатация, създава условия за участие екипа в следващи научни проекти по ЕОП и ФНИ;

➤ Проектът разработен в кат. ЕСЕО създава предпоставки за обучение на експерти по енергийна ефективност от държавната и местната администрация и обучение на фирми изграждащи SCADA и интелигентни електроснабдителни системи;

➤ В резултат от успешното завършване на проекта в кат. ЕТМ и активното участие на ASIC Depot в сътрудничеството с ТУ-Варна се подобри значително практическата насоченост на съвместната научна дейност при проектиране на цифрови устройства и цифровата обработка на сигнали с FPGA

➤ Работата по проекта на кат. КТТ „Изследване и анализ на видео и фотографски изображения с висока резолюция“ е актуална, тъй като обработката на видео с висока резолюция се развива бързо имайки предвид ускорените темпове на повишаване на разделителната способност на телевизионните и мултимедийни видео стандарти. Тази тенденция се очаква да се задържи нарастваща и през следващите години поради навлизането на стандарта 4K;

➤ Постигнатите резултати при разработването на проекта в кат. КНТ и натрупаният опит в изграждането и анализирането на клъстерна система за предоставяне на образователни услуги безусловно подобряват базата на катедра “Компютърни науки и технологии” и се явяват основа за подготовка на следващи проекти, национални или с международно участие

➤ Въз основа на получените резултати колективът на проекта разработен в кат. ЕООС може да участва в научни проекти

и разработки, свързани с оценка качеството на атмосферния въздух в екологично застрашени райони и мерки за борба със замърсяването му на национално и международно ниво.

➤ Колективът от кат. КММ, разработил проект „Методи и средства за изследване на енергийната ефективност на транспортните кораби“ планира участие в международни проекти в едно от трите главни направления на рамковата програма за научни изследвания и иновации Хоризонти 2020.

➤ С извършената по проекта на ДТК изследователска работа за моделиране на процеси и за усъвършенстването им, научният колектив има възможност да подготви проектни предложения за извършване на научни изследвания, финансирани по национални и международни конкурси, както и да предложи договори със земеделски фирми от региона за консултиране и внедряване на GPS-технологията, сензорика, мелиорации и поливна дейност, както и за оползотворяване на отпадна растителна маса от житни култури.

Обогатяването и прецизирането на симулационните сушилни модели води до по-пълно и качествено разбиране хода на естествените явления в сушилната камера, освен това опитът от симулационното им моделиране е приложим и в други научни области.

• ***За разширяване и подобряване на базата на звената за научни изследвания и обучение – нова апаратура, стендове, нови лаборатории;***

В резултат на разработените проекти значително е обогатена материалната база на катедрите.

Невъзможно е да се изброят всички придобивки в това направление, няколко примера:

➤ Успешното разработване на проекта в кат. ЕТЕТ разшири материалната база на научноизследователския лабораторен комплекс по Електротехнологии, ситуиран засега в лаборатории 102УПБ и 240УПБ. Разработването на проекта ще позволи извършването на реални експерименти от докторанти в това научно направление, както и ще позволи разработването на лабораторни упражнения за обучение в ОКС Бакалавър и Магистър. Успешното разработване на проекта позволява да бъде изпълнена препоръка на НАОА при акредитирането на докторската програма по Електротехнологии и нанотехнологии в електротехниката, изискваща разширяване и обогатяване на материалната база за обучение на докторанти по тази докторска програма;

➤ С реализацията на проекта в кат. ЕЕ е обновена материалната база, с което се осъвременяват лабораторните упражнения по дисциплините „Електрически измервания“, „Измервания в електрониката“, „Електронни системи за събиране и обработка на информация“, „Дистанционно управление в електроенергийните системи“, „Автоматизация на електроенергийните системи“ и „Системи за управление и защита“ изучавани в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“;

➤ В резултат на разработката на колектива от кат. ЕСЕО се постигна подобряване на техническата осигуреност и енергийната ефективност на Университета, чрез уникална пилотна система за интелигентно децентрализирано наблюдение, управление и изследване на електроснабдяването, обединяваща: преобразуваните електроснабдителна и осветителната уредби на малък цех за металорежещи машини в учебно-изследователска лаборатория, вътрешната електроснабдителна система на ТУ-Варна, състояща се от 4 трафопоста, мултиплициране на система за интелигентно децентрализирано наблюдение, управление и изследване на електроснабдяването на територията на целия кампус, след осигуряване на целево финансиране от фондове на ЕС и други източници;

➤ Разработеното в кат. ЕТЕТ устройство за полева обработка на растителни масла допълва материалната база в лабораторията по Електротехнологии за изследване в тази област. Проектираната постановка е с мащаби приложими за лабораторни изследвания при минимални разходи за консумативи и първоначални времеви интервали за установяване на параметрите: количество и температура на компонентите. Разработването на отделни кръгове на потоците на компонентите на манипулираната смес позволява използването на минимален брой помпи и съдържатели с цел минимизиране на вложените средства. Предоставя се възможност за конфигуриране на различни типове схемно-технологични задания и наблюдаване на промените в получените резултати за времената и степента на коагулация и характеристиките на резултатните продукти;

➤ Разработената техническа система за РМС, предназначени за монтаж на трансформаторна подстанция в ТУ-Варна, разположена в сградата на ЕФ осигурява по-добри условия за научни изследвания и по-добра техническа осигуреност на кат. ЕСЕО. По същество съоръженията са предназначени за реално действаща трансформаторна подстанция и съответно ще влязват веднага и в експлоатация

➤ Успешното изпълнение на проекта в кат. ЕТМ подобрява нейната материална база като се доокомплектоват компютърни работни места в две лаборатории: лаборатория по обектноориентирано FPGA-базирано проектиране, лаборатория за управление и оценка на параметрите на преобразователни устройства.

➤ Закупеното по проекта в кат. КТТ оборудване, разработените устройства, предложените алгоритми за обработка на радиолокационна информация, заедно с програмната среда LabView, която интегрира приложените технологии доведе до създаването на високотехнологична база за научни изследвания, която ще допринесе за значително повишаване на компетентността и конкурентоспособността на преподаватели, докторанти и студенти;

➤ Закупеното по проекта на студентския фотоклуб оборудване, използването на подходяща програмна среда, позволяваща интегрирането на приложените технологии, допринася за създаването на качествена база за научни изследвания в областта на обработката на видео и фотографски изображения с висока разделителна способност и благоприятства повишаването на компетентността и конкурентоспособността на млади учени, докторанти и студенти.

➤ В рамките на проекта разработен в кат. КНТ е дооборудван робот LEGO EV3 с камера, с допълнителни сензори и модули, които осигуряват възможности за ефективно изпълнение на различни алгоритми както и за управление чрез безжична връзка

➤ Закупената компютъризирана система за диагностика - MIP калкулатор "CATS", основана на измерване и анализ на индикаторните параметри на дизелови корабни двигатели разширява възможностите на лабораторната база на кат. КММ за научни изследвания и усъвършенстване на учебни програми;

➤ Закупената измервателна техника - Сонда за скорост и температура към TESTO 445 обогатява материалната база на кат. Топлотехника за научни изследвания и обучение;

➤ Придобитата апаратура и разработения динамичен модел на стенд за вибрационно изпитване на умора, както и LabView базиран софтуер за определяне на уморното повреждане по различни методики, разширява възможностите на лабораторната база на кат. ТМ;

➤ Чрез закупения 3D принтер се допълва материалната база на кат. ИД, която осигурява обучението по редица дисциплини: „Компютърно 3D проектиране“, „Формообразуване“, „Инд. Дизайн“,

„Художествен дизайн“, Художествено леене на металите“, „Компютърно моделиране на промишлени форми“ и др., със студентите от спец. ИД;

➤ Създадените стендове за изпитване на износоустойчивост, умора и пълзене при изпълнението на проекта на кат. МТМ разширяват възможностите на лабораториите: „Механични изпитания“ и „Пластична деформация“; НПЛ „Термични и ремонтно-възстановителни технологии“;

➤ Чрез проекта на автоклуба е обогатена базата на катедра ТТТ с усъвършенстван автомобил градски тип и ново задвижване с ДВГ. Автомобилът се използва и в учебния процес.

• За подпомагане на научното израстване на научно-преподавателския състав – разработване на докторски дисертации, хабилитации; Развитие на нови научни направления, въвеждане и усвояване на нови учебни дисциплини; издателска дейност – издаване или подготовка за издаване на учебници и учебни помагала.

Освен проектите в помощ на докторанти (20 на брой) разработката на останалите 27 проекта е свързана с работата на още 45 редовни и задочни докторанти. По предмета на разработките е осъществена 1 хабилитация. Защитена е 1 докторска дисертация, зачислен е 1 нов докторант и 1 е отчислен с право на защита. Това може да се оцени като един от най-важните ефекти от субсидираните проекти, тъй като е пряко свързано с кадровото развитие на преподавателите и подмладяването на състава – фактори, от които зависи развитието на Университета.

Чрез разработените проекти в ТУ-Варна се задълбочава развитието на новите за нас научни направления:

- Нови енергийни източници – изследване и преобразуване на енергията;

- Роботика и мехатроника;
- Софтуерни и интернет технологии;
- Нови материали и нанотехнологии;
- Изследване на елементен състав на материалите чрез рентгенов флуорисцентен спектрален анализ;

- Технологично предприемачество;
- Биофизика;
- Опазване на околната среда от замърсители, свързани с експлоатацията на корабите.

Работата върху проектите е дала възможност за усъвършенстване на учебното съдържание на редица дисциплини,

въведени са много нови лабораторни упражнения и е издадено 1 ново учебно пособие.

Като цяло считаме, че поставените пред разработките изследователски цели са постигнати, получени са и планираните приложни резултати.

2. Публикации

2.1 Брой научни публикации, които са реферирани и индексирани в световни вторични литературни източници - 87 публикации.

Общо публикациите, произлезли от научните проекти за 2015г. са 157.

В сравнение с 2014 г. (158 публикации) броят на публикациите, практически се запазва, но не може да се каже, че адекватно отразява публикационната активност на колективите, тъй като има подадени в известни международни списания още значителен брой научни статии, за които се очаква да бъдат приети за печат през 2016г.

2.2 Брой научни публикации, (част от общия брой реферирани), публикувани в издания с импакт фактор (Web of science) и импакт ранг (Scopus) – 16 публикации със сумарен индекс 10,331

3. Монографии – 0.

4. Брой цитирания – 2.

5. Брой патенти:

а) подадени заявки за български и международни патенти - 0.

б) издадени национални и международни патенти – 1.

6. Брой полезни модели:

а) подадени заявки в България и чужбина – 1.

б) издадени национални и международни защитни документи – 0.

Участие в научни прояви с цел разпространение на постигнатите резултати

1. Брой форуми (конференции, симпозиуми, конгреси – български и международни) - 29 броя, за 14 от тях ТУ-Варна е основен организатор или съорганизатор

2. Брой участия в научни форуми – 144, от които:

а) доклади - 92

б) научни съобщения - 0

в) постери – 52.

Персонал участвал в изпълнението на проектите

1 Брой преподаватели и изследователи – 153.

2 Възрастов профил по научни степени и научни звания.

Броят на всички категории участници и техният възрастов профил е показан в таблица V.3.

3 Брой преподаватели и изследователи на основен трудов договор в ТУ-Варна – 152.

4 Брой привлечени преподаватели и изследователи извън структурата на ТУ-Варна – 1.

Брой докторанти участвали в изпълнението на проектите

1 Докторанти от състава на ТУ-Варна – 65;

2 Привлечени докторанти извън структурата на ТУ-Варна – няма;

В разработката на проектите са участвали и 129 студенти, основно дипломанти, което е добра форма за изграждане на афинитет към научните изследвания.

Възрастовият профил на участниците показва, че хабилитирания състав застарява, но се увеличава относителният брой на младите асистенти, което е естествен процес на кадровото обновяване на Университета.

Профил на участниците за 2015 г. по възраст, научни степени и звания

Таблица V.3

Участници в проектите	Общ брой	Разпределение по научни степени и звания		Разпределение по възрасти до:				Над 65 год.
		д.н.	д-р	35 г.	45 г.	55 г.	65 г.	
професори	2	0	2	0	0	0	1	1
доценти	75	1	73	1	6	32	36	0
асистенти	75	0	36	23	29	15	8	0
докторанти	65	0	0	46	15	3	1	0
инженери	6	0	1	5	1	0	0	0
студенти	129	0	0	129	0	0	0	0
техници	1	0	0	0	0	1	0	0
Всичко:	353	1	112	204	51	51	46	1

Средства за научна дейност

1 Общ трансфер от държавния бюджет за отчетната година

Предоставената бюджетната субсидия за присъщата на Университета научна дейност и издаване на учебници и научни трудове е 243 330 лв. и 55 006лв. остатък от субсидията от предходната година (2014г.), т.е. разполагаемите средства през 2015г. са 298 336 лв.

2 Привлечени средства, резултат от сътрудничеството с български и чуждестранни висши училища, научни институции и др.

При разработката на научните проекти са привлечени допълнителни активи (финансови средства и натурални дарения) от други източници на обща стойност 56 637 лв.

Резултатите от реализираните проекти са предпоставка и основа за нови разработки по национални и международни програми и договори за сътрудничество с други ВУЗ за продължаване на изследванията.

3 Приходи от реализация на научни продукти получени въз основа на изпълнението на научните проекти.

От реализацията на научни продукти, получени от изпълнението на инфраструктурния проект от 2010 г. „Създаване на научно-приложна лаборатория за рязане и заваряване на корабни корпусни конструкции и морски съоръжения” са получени през 2015 г. приходи от договори с фирми на обща стойност 5 000 лв.

Констатираните проблеми при изпълнението на финансираните проекти и мерки за тяхното преодоляване

Основният проблем при осъществяването на конкурсната процедура за организиране на присъщата за Университета научноизследователска дейност, финансирана целево от държавния бюджет, си остава късното начало на финансирането, при което за изпълнението на проектите има малко време (6-7 месеца). Допълнителна трудност представлява етапното, при това обикновено със закъснение финансиране, което не дава възможност своевременно да се осигури доставката на необходимата апаратура и материали. Това води до нарушаване на програмата и ритъма на изпълнение на проектите. Показателен е случаят през отчетната година, когато вторият транш беше

преведен на 10.12.2015 г., а съгласно чл. 16 (1) от наредбата, точно до тази дата проектите трябваше да са приключили.

Това, разбира се, трябва да се възприема като изключение възникнало в процеса на внедряване на промените в подхода за разпределение на средствата на базата на влезлият в сила от 18.09.2015г. Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и съответната наредба (№3/27.11.2015г.), регламентираща механизма на реализацията на присъщата на ВУЗ научна дейност, финансирана целево от държавния бюджет.

Във връзка с новата наредба възникват въпроси свързани с хронологията на финансиране и изпълнение на едногодишните научни проекти, основаващи се на следната фактология:

До 30 април на държавните висши училища се привежда авансово 50% от субсидията за наука. В началото на м. май започва изпълнението на проектите. След по-малко от два месеца, през м. юли се съставят междинни „шестмесечни“ отчети. На базата на анализа на тези отчети и годишните от предходната година МОН извършва компенсирана промяна на средствата за присъщата научна дейност и изплащане на полагаемия остатък на ДВУ до 25 ноември (чл. 4 от наредбата). След максимум 15 дни – до 10 декември, се представят годишните отчети на проектите по сключените договори (чл. 16 (1)). В същото време съгласно чл. 13 (5) висшето училище се задължава да предостави на колективите допълнително до 40% от средствата по проектите след представяне на междинния отчет (м. юли). Въпросът е откъде ще се взимат тези средства. Явно е необходимо да се направят разяснения по практическото приложение на Наредба №3/27.11.2015г.

В Университета е създаден «финансов буфер» за временно финансиране със собствени средства, което позволява в известна степен да се стабилизира началото на процеса на изпълнението на проектите. Опитът от няколко години показва, че този подход дава добри резултати. Случаят от последната година сочи, че този буфер понякога е необходим и за осигуряване завършването на проектите.

Отчет за дейността на Център за национални и международни проекти

Центъра за национални и международни проекти е отдел в ТУ Варна, отговарящ за организацията и подпомагането на колективите при разработване на проектни предложения и осигуряване административното управление на проектите.

През изтеклия период основен акцент в работата на центъра е подготовка за кандидатстване по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, Приоритетна ос I „Научни изследвания и технологично развитие“, Процедури:

- Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения – общ бюджет 200 000 000 лв.

- Изграждане и развитие на центрове за компетентност – общ бюджет 150 000 000 лв.

В центъра за национални и международни проекти се работи по три проектни предложения, за които са създадени партньорски мрежи и работни групи между партньорите:

- Център за върхови постижения по Мехатроника – консорциум с Технически университет София, Технически университет Габрово, Българска академия на науките;

- Център по компетентност по технологии за здраве – консорциум с Медицински университет Варна;

- Център по компетентност по Морски науки и чисти технологии – консорциум с Морски клъстер, Институт по океанология БАН, Център по хидро- и аеродинамика;

Наред с това се подготвя кандидатстването по Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот“, процедура „Подкрепа на развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени“ с бюджет 6 000 000 лв.

Основни проблеми при подготовката по изброените процедури са непрекъснатите актуализации и неспазване на Годишната индикативна работна програма по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“. Това налага подготовката за кандидатстване по проектите да става при все още неизвестни насоки за кандидатстване с цел да се осигури максимална подготвеност на екипа при стартиране на програмата.

Друг приоритет в работата на Центъра за национални и международни проекти е работата по инфраструктурни проекти за подобряване на инфраструктурата на университета.

Разработен е проект за саниране и подобряване на енергийната ефективност на 5 сгради – Нов учебен корпус, Учен корпус, Учебно-производствена база, РСС, Студентско общежитие Блок 15. Подбора на сградите е извършен въз основа на наличието на енергийно обследване, на което да се базират мерките в проекта. За изброените сгради са налични енергийни обследвания и сертификати на сградите. Разработения проект е на обща стойност 11,7 мил. лв. Поради необходимостта от поемане на 15% съфинансиране от страна на университета, изпълнението на проекта

на един етап не е възможно, затова е даден приоритет на сградата на Нов учебен корпус, която е отделена в отделен проект. Финансирането е от Национален доверителен екофонд, инвестиционна програма за климата.

Основен успех в проектната дейност през периода е спечеленият проект по Хоризонт 2020 **MaXIMA - Three dimensional breast cancer Models for X-ray IMAGING research** с общ бюджет 998 050 евро, с ръководител д-р инж. Кристина Близнакова, на който ТУ Варна е координатор. Основни цели на проекта са Повишаване на научния и иновативен капацитет на Технически Университет - Варна в областта на компютърното моделиране на тумори на гърдата и тяхното използване за целите на изследвания на съвременни техники за ранно откриване и диагностициране на рак на гърдата.

Справка за изпълняваните през периода проекти и усвоените по тях средства са приведени в табл. V.7 Международни проекти и образователни програми, табл. V.8 Проекти по ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“, табл. V.9 Проекти по ОП „Развитие на човешките ресурси“.

Друг акцент в работата на Центъра за национални и международни проекти е идентифицирането и организирането на колективите за разработване на научни проекти. Проведено бе анкетно проучване за готовността на членовете на академичния състав да участват в екипи на проекти, тяхните научни интереси, идеи и опит в разработването на проекти. В резултат на това бяха формирани екипи за подготовка на проектни предложения по програмата Еразъм + и ОП „Морско дело и рибарство“.

Международни проекти и образователни програми през 2015 г.

Таблица V.7

	Наименование на проекта	Тема	Научен ръководител	Срок за изпълнение	Обща стойност	Усвоени средства през 2015 г.
1.	ARGOS	Магистърска програма за мениджмънт на БЕИ на Университетите от черноморския регион	проф.д-р инж. Овид А.Фархи	2011 - 2013	93 446 лв.	59 лв.

2.	Phasetomo PCI09- GA- 2011- 293846	Подкрепа за обучение и развитие на кариерата на изследователите (Разработка на алгоритъм за триизмерна реконструкция за фазово-контрастна томосинтеза на гърдата.)	доц.д-р инж. Йордан Н.Колев	2012 - 2016	195 583 лв.	44 914 лв.
3.	BME-ENA TEMPUS- 1- 12013-GR- JRCR №534904	Инициатива за обучение по биомедицинска техника в съседни източни страни	доц.д-р инж. Иван Г.Булиев	2013 - 2016	92 323 лв.	11 243 лв.
4.	EUTEMPE- RX	Европейско обучение и образование за експерти по медицинска физика в радиологията	доц.д-р инж. Иван Г.Булиев	2013 - 2016	266 774 лв.	78 052 лв.
5.	2014-1- BG01- KA103- 000279 ЕРАЗЪМ 2014/2015	Сътрудничество и обмен с европейски университети в областта на висшето образование	проф.д-р инж. Овид А.Фархи	2014 - 2015	273 372 лв.	228 853 лв.
6.	№539461- LLP-1- 2013-1- BG- ERASMUS- ENW	Образование и обучение по компютинг: как да подпомагаме обучение по всяко време и на всяко място	доц.д-р инж. Надежда Рускова	2013 - 2016	9 877 лв.	2 710 лв.
7.	PEPLASER - 223243	PEPLASER - Combinatorial synthesis of peptide arrays with a laser printer (по 7РП)	доц.д-р инж. Йордан Н.Колев	2009 - 2011	293 375 лв	0 лв.
8.	AGRI BASE №2015-1- MK01- KA204- 002857	Boosting Adult System Education In Agriculture - AGRI BASE	доц. Драгомир Пл.Димитров	2015 - 2017	27 556 лв.	3 374 лв.
9.	MAXIMA H2020- TWINN- 2015	Триизмерни модели на карциноми на гърда, предназначени за изследване в областта на рентгенологията	Кристина Ст.Близнакова	2016 - 2018	999 723 лв.	0 лв.
10.	№2015-1- BG01- KA103- 014005 ЕРАЗЪМ 2015/2016	Сътрудничество и обмен с европейски университети в областта на висшето образование	доц.д-р инж. Росен.Н.Василев	2015 - 2016	267 499 лв.	74 318 лв.

Общо: 443 523 лв.

**Проекти, финансирани от Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР)
ОП „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика“**

Таблица V.8

	Наименование на проекта	Тема	Научен Ръководител	Срок на изпълнение	Обща стойност	Усвоени средства през 2015 г.
1.	BG161PO003-1.2.04-0044	Доставка на оборудване за център за приложни технологии, свързани със здравето	доц. д-р инж. Розалина Димова	2013 – 2015	468 151.20	0
2.	BG151PO003-1.2.04-0045	Доставка и монтаж на оборудване с цел модернизиране на общофакултетна агроекологична лаборатория за анализ качеството на растителни продукти и храни и оценка на компонентите на околната среда	доц. д-р Драгомир Пламенов	2013 – 2015	665 744.40	0
3.	BG151PO003-1.2.04-0046	Доставка и монтаж на Лабораторен комплекс за научно приложни изследвания за корабите в българските териториални води за оптимизиране на трафика, намаляване на вредните емисии във въздуха и отпадните води в морската среда с лаборатории за изследване, развитие на еко и енергоспестяващи технологии и процеси и оптимизиране на: 1. кораби с динамично позициониращи системи и подобряване на енергитичните им комплекси с цел оптимизиране на вредните емисии изпускани във въздуха и намаляване на разходите за гориво; 2 трафика на товарни кораби в подходите на Черноморските и Дунавските пристанища на Република България	проф. д.н. инж. Николай Ников	2013 – 2014	823 842.72	369 213.58
						369 213.58

**Проекти, финансирани от Европейски социален фонд (ЕСФ) през 2015г.
ОП „Развитие на човешките ресурси“**

Таблица V.9

	Наименование на проекта	Тема	Научен ръководител	Срок за изпълнение	Обща стойност	Усвоени средства през 2015г.
1	BG051PO001-3.3.06-0005	"Развитие потенциала на докторанти, постдокторанти, млади учени и специализанти от инженерните науки в ТУ - Варна и техния принос за развитие на икономика базирана на знанието"	доц.д-р инж. Венцислав Цеков Вълчев	19.03.2012 - 19.09.2014	574 683,00 лв.	47114.29
2	BG051PO001/4.2.06	Студентски стипендии	проф. д-р инж. Овид Азаря Фархи	2013 - 2013	759 184,00 лв.	533236.64
3	BG051PO001-3.3.07-0002	Студентски практики	Проф. д-р инж. Овид Азаря Фархи	2013 – 2014	1 087 798,32 лв.	159722.61
4	BG051PO001-3.1.-8-0014	Развитие и усъвършенстване на системата за управление в ТУ-Варна	доц. д-р инж. Кирил Янков Киров	2013 – 2015	399 391,36 лв.	23204.87
						763278.41

Предмет на дейността на **Високотехнологичен Парк – Технически университет Варна ЕООД** е научно-изследователска, проектанска и внедрителска дейност; консултанска дейност; контролиране и сертифициране на материали, съоръжения, както и други дейности и услуги, незабранени със закон.

Дружеството е една от формите на организация на научно-изследователска дейност и е в синхрон с цялостното развитие на Университета. Тя се осъществява от научно-производствени лаборатории и динамични катедрени звена, обособени лаборатории, научни колективи за работа по конкретни договори.

Дейността на дружеството е неразделна част от дейността на ТУ-Варна и не може да противоречи на ЗВО и ПУД на ТУ-Варна. Тя се осъществява на територията на ТУ-Варна от неговия академичен и помощно-технически персонал. Материално-техническата база и инфраструктурата на ТУ-Варна се използва в съответствие с ПНД на ТУ-Варна.

Дружеството притежава следните сертификати:

1. Сертификат по стандарт ISO 9001:2008, издаден от Бюро Веритас

2. Сертификат за обследване за енергийна ефективност на сгради, издаден от АУЕР

3. Сертификат за обследване за енергийна ефективност на промишлени системи, издаден от АУЕР

4. Сертификат за провеждане на вибрационни и якостни измервания на корабите, издаден от Руския морски регистър

Основните направления в дейността на дружеството през 2015 г. и съответните приходи от тях са:

- Обследване на енергийна ефективност на сгради с обем 30 700 лв. Възложители: ОУ "Добри Войников", Параходство БМФ, Абин Вест ООД и др.

- Металографски и структурен анализ с обем 55700 лв., Възложители: Стийлимпекс, Балканско ехо, Градски транспорт-Варна и др.

- Производство и ремонт на машини и съоръжения за промишлеността с обем 36700 лв., Възложител: Агрополихим-Девня

- Проектиране, изработване и доставка на детайли за химическата промишленост с обем 50200 лв., Възложител: Солвей Соди-Девня

- Ходови изпитания на кораби, виброконтрол и диагностика на машини и съоръжения, иновативни методи за намаляване вибрациите и шума на корабите с обем 151000 лв.

- Фрактодиагностика и съдебна техника с обем 9000 лв., Възложители: Окръжни и районни съдилища във Варна, Шумен, Добрич; ОД на МВР във Варна, Шумен, Разград, Русе

- Механични и неконвенционални термични технологии с обем

- 55600 лв., Възложители: Римакем, НОРД, Дива инженеринг и др.

- Агрохимични анализи с обем 15800 лв.

- Инженерни и консултантски услуги в областта на корабостроенето, конвенционални и възобновяеми енергийни източници и съоръжения на море и в шелфа с „Кепел Фелс Балтек“ на стойност 156600 лв. Бяха обучени над 25 студенти, които в продължение на 3 години работят по този проект.

Основните възложители при осъществяване дейността на ВТП-ТУВ ЕООД са:

1. Солвей Соди-Девня - договори на стойност 57000 лв.
2. Агрополихим-Девня – договори на стойност 37400 лв.
3. Вибрапласт ЕООД – договори на стойност 41400 лв.
4. Лукойл Нефтохим Бургас – договор на стойност 34000 лв.
5. ТЕЦ Марица Изток 2 – договор на стойност 11200
6. Алифос ЕООД - договор на стойност 9600 лв.
7. ПМУ-Бургас АД – догоор на стойност 21200 лв.
8. Кепел Фелс Балтек – договор на стойност 156600 лв.

За отчетния период **средно-списъчния състав на дружеството** на лицата по трудов договор е 20 човека, а тези, работещи по извънтрудови правоотношения е 71 човека. На трудов договор работят основно обслужващия и техническия персонал, докато ръководителите на договори работят по извънтрудови правоотношения.

Научната и научно-приложната дейност се осъществява чрез договори, сключени с партньори от реалния сектор чрез пряко договаряне, чрез конкурс или обществена поръчка. Ръководителите на договори са хабилитирани лица от Университета, а приложната дейност и услугите се осъществява чрез т.н. производствени групи.

Финансовите обеми от дейността на ВТП-ТУВ ЕООД през последните девет години са показани в долната таблица.

ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ВТП-ТУВ ЕООД

Година	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Обем (хил.лв.)	649	517	485	616	538	660

Една от целите на дружеството за 2015 г. беше **привличане на повече докторанти и студенти** за работа по научни и научно-приложни проекти чрез включването им в такива, използвайки опита

и знанията на преподавателите, работещи чрез ВТП. През 2015 г. по такива проекти са работили над 20 студенти и докторанти.

Друга дейност, която дружеството осъществява през 2015 г. е **провеждане на курсове за повишаване на квалификацията**. За тази цел е оборудвана лаборатория с 18 работни места. Подписан е договор с „Морски клъстер България“ по създаване и функциониране на тренажор за отработване на търговските операции по транспортната верига на море, предназначен за провеждане на обучение за придобиване на квалификация от студенти и персонал на „Морски клъстер България“.

ВТП -ТУВ ЕООД е провел следните курсове за обучение по:

1. Вибрационен контрол на състоянието и диагностика на машини, Възложител: ТЕЦ Марица Изток 2
2. Базови методи за управление на качеството.Статистически и специални методи, Възложител: ЕМКА АД гр.Севлиево
3. Корабни валопроводи.Проектиране, методи за центроване, работа с програмна система” SHAFT”, Възложител: Терем – КРЗ Флотски арсенал.

Мерки за осигуряване публичност на резултатите

През отчетния период са проведени 14 научни форума, от които 4 международни и 3 с международно участие. Издадени са 2 научни списания «Компютърни науки и технологии» (ISSN:1312-3335), «Машиностроителна техника и технологии» (ISSN:1312-0859). Подготвен е Годишник на университета в два тома. Първият е под печат и е рецензирано издание с научни статии на наши и чужди автори. Вторият е реферативен сборник, съдържащ резюметата на разработените през годината проекти, който излиза след тяхното приключване. Този сборник се разпраща по линия на междубиблиотечния обмен и търпи повторно реферирание в COBISS (WorldCat), като том от годишника (ISSN: 1311-896X). Към реферативния сборник, който получава широка публичност, се издават като приложение в няколко тома пълните отчети на разработените проекти. Издават се два комплекта от приложенията, единият от които се предава в университетската библиотека, а другият се съхранява в архива на НИС.

Ежегодно в Университета се провежда месец на науката, който е част от инициативата на Съюза на учените-Варна: „Месец на науката-Варна“. Това мероприятие започва в края на месец септември и продължава до края на месец октомври – интервал от

време наситен с научни инициативи. През месеца на науката в ТУ-Варна са проведени 6 научни конференции. Едно от основните мероприятия е организирането на традиционната изложба-конкурс „Научни постижения на звената в ТУ-Варна“, на която чрез постери и експонати факултетите демонстрират своите научни постижения през отчетния едногодишен период. От проектите от „вътрешния“ конкурс в изложбата участват завършените след месец октомври предходната година. На изложбата се представя и дейността на Студентските клубове, които разработват проекти свързани със спецификата на тяхната работа. Към тази традиционна изложба се проявява значителен интерес от страна на медиите, потребителите на кадри и институциите, с които си сътрудничим в областта на научната и приложната дейност

Дейността на звената и представянето им на изложбата-конкурс се оценява по утвърдени критерии и се класира от специална комисия. При отчитането на резултатите на класираните на първите три места факултети се връчват паметни плакети и грамоти, а на факултета първенец и преходната награда: статуетка „Криле на науката“. За 2015г. с тази награда беше удостоен факултет „Електроника“. С грамота се удостоява и по един колектив от всеки факултет излъчен за най-високи научни постижения, а с грамота и преходен приз се награждава и най-добре представилия се студентски клуб. За 2015г. наградата получи Студентския автоклуб с ръководител проф. д-р инж. А. Димитров. Постерите от изложбата се поместват в специален албум, който се издава всяка година.

През 2015 г. е отбелязана добра публикационна активност на колективите – 157 публикации по изпълнените договори.

Считаме, че тенденцията за увеличаване на публикационната активност с цел разпространение и популяризиране на резултатите от нашата научна дейност ще се запази и в бъдеще.

Ръководството на ТУ-Варна, оценявайки важната роля в цялостната дейност на университета на целево предоставените бюджетни средства за присъщата научна дейност, и занапред ще се старее да създава необходимите условия за още по-добра организация на работата и контрола за ефективното им използване.

Център по предприемачество и индустриална собственост (ЦПИС) и Студентския Бизнес-инкубатор

Центърът по Предприемачество и индустриална собственост към ТУ-Варна бе създаден в резултат на спечелено финансиране по проект на МИ през 2006 г.

Негова основна задача е демонстриране на значението и възможностите за развиване на нови технологии, продукти и услуги, както и поощряване на предприемачеството чрез примери, участие в състезания и др. сред студентите и докторантите в ТУ-Варна. Към този център през 2009-2010 в резултат на инфраструктурен проект финансиран от субсидията за наука на ТУ-Варна, бе създадена общоинститутска лаборатория „Студентски бизнес-инкубатор“, помещаваща се в НУК 216А. Тя бе използвана за подготовка/действие на учебни студентски предприемачески „фирми“, за участие в различни състезания – най-вече в Националното състезание на Джуниър Ачийвмънт –България.

Благодарение на подкрепата на Ръководството на ТУ-Варна, Студентския Съвет, Центърът за Кариерно Развитие и др. органи на ТУ-Варна през периода 2010- 2015 в ТУ-Варна бяха проведени много мероприятия, вкл.състезания/обучения като **Работилница за иновации** на Солвей-Соди и др. а също бяха създадени множество **студентски клубове** като този по Роботика към катедра АП, по Екология към катедра ЕООС през 2013, по Предприемачество и иновации към катедра ИМ и по ИТ към катедра КНТ през 2014, които със своята дейност спомогнаха за подкрепа и проява на студентската инициатива в различни области, включително в областта на предприемачеството- особено при създаване и успешно реализиране на студентските предприемачески фирми в състезанията на Джуниър Ачийвмънт –България. През 2013 една студентска предприемаческа фирма, съставена от студенти II курс КСТ с ръководител доц. Слава Йорданова спечели **националното състезание** за млади предприемачи и представи България на общоевропейското състезание в Брюксел.

През 2014 Студентския клуб по предприемачество и иновации бе подкрепен със средства от целевото финансиране за наука и от студентския съвет за извършване на едно (анкетно и статистическо) проучване на възможностите за интелигентна иновативна специализация на СИР в областта на морските дейности.

През периода 2013-2015 помещението на Студентски бизнес-инкубатор бе използвано за обучение на студенти от специалност

Корабостроене за работа с високотехнологичните продукти за проектиране на морски съоръжения на фирма Кепел Фелс Балтек.

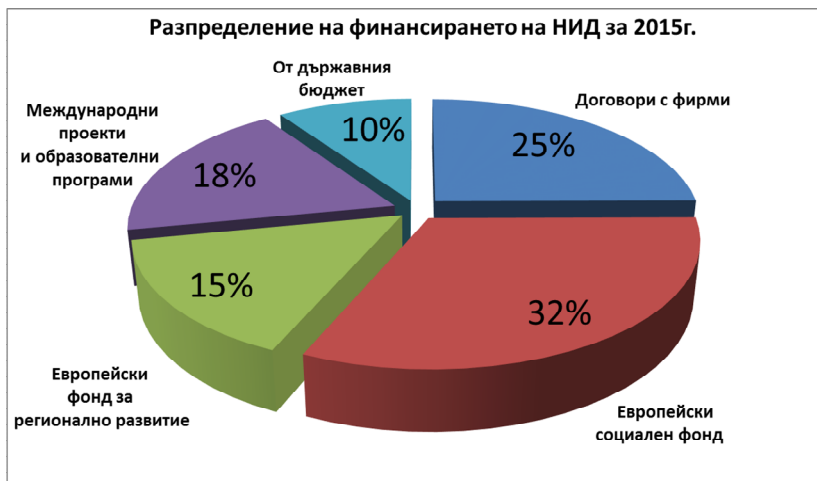
През 2015 г. второкурсниците от специалност „Компютърни системи и технологии“ Кристиан Тодоров Костадинов, Диана Николаева Бобева, Теодор Тихомиров Димов и Десислава Пламенова Локмаджиева, ръководени от доц. д-р инж. Слава Йорданова, се завърнаха от Младежкия бизнес форум „Изгряващи звезди“ (5 юни 2015) със специална грамота и плакет – отличия за “Най-добра студентска учебна компания на България” за иновативен бизнес. Националното състезание се организира за седми пореден път от Джуниър Ачийвмънт, България.

В края на 2015 г. няколко нови студентски предприемачески колектива, съставени от студенти от специалности като КСТ и ТПИ, се регистрираха като учебни фирми в портала на Джуниър Ачийвмънт за участие в състезанието през 2016 г.

Табл. V.11

Усвоени средства от НИД и образователни програми

Договори с фирми	ЕСФ	ЕФРР	Международни проекти и образователни програми	От държавния бюджет	Общо
660 000	763 278,41	369 213,58	443 523	233 349	2 469 363,99
26,7%	30,9%	15%	18%	9,4%	-

фиг. V.1

В табл. V.11 и на фиг. V.1 е показано разпределението на усвоените през 2015г. средства между различните форми на НИД. През тази година като източник на финансиране на присъства Националният фонд за научни изследвания, който поради вътрешни проблеми във фонда не е финансирал проекти през отчетния период. Значителен е дела на проектите финансирани от Европейския социален фонд. Следва да се отбележи, че е налице нарастване на дела на приходите от научно-приложни и приложни разработки по заявка на фирми – от 9,38% през 2014г. на 26,7% през 2015г.

В таблица V.12 е показана динамиката на изменението на общите приходи от НИД, бюджетната субсидия и тяхното съотношение в % през последните години.

Съотношение между общите приходи от НИД и годишната бюджетна субсидия

Табл. V.12

Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Общи приходи от НИД, лв.	3 164 069	2 585 152	2 019 417	2 342 022	3 491 366	5 737 142	2 469 364
Годишна бюджетна субсидия, лв.	10 022 785	8 774 057	9 491 456	10 053 604	10 552 329	11 060 281	11 259 470
Съотношение, %	31,57	29,46	21,28	23,30	33,09	51,87	21,93

След моментния скок във финансирането на НИД, в резултат на изпълнението на проекти по ОП Конкурентоспособност, дела на финансирането на НИД е на обичайните си нива от предходните години, при това на фона на нарастналата годишна бюджетна субсидия на ТУ Варна.

Естественят завършек на научните изследвания и разработки и показател за тяхната значимост е широкото публично представяне на резултатите на изложби, в списания и на научни форуми.

На форумите и на изложбата през месеца на науката бяха широко представени разработените научни проекти.

Студентската научна сесия е традиция на Технически университет – Варна и се организира от Студентски съвет с подкрепата и съдействието на Академичното ръководство. В дейността по сесията взеха участие 160 студенти, в това число гости от 16 наши университети. Бяха изнесени 105 доклада, разпределени в 14 секции.

Студентска научна сесия се превръща с всяка изминала година във все по – популярно и успешно събитие. Ясно се очертава тенденция за увеличаване на популярността и нивото на мероприятиято. Забелязва се известен спад в броя на изнесените доклади (през 2014г. – 178), но може да се твърди, че се подобрява качеството им, тъй като докладите предварително се разглеждат и „отсяват“ от авторитетна комисия.

Списък на университетите, чиито представители са участвали в Студентска научна сесия на ТУ – Варна през 2015 г.

1. Национален военен университет „Васил Левски“, гр. Велико Търново
2. Университет „Проф. д-р Асен Златаров“- Бургас
3. Технически университет – София, филиал Пловдив, гр. Пловдив
4. Технически университет – София, гр. София, филиал гр. Пловдив
5. Технически университет – Габрово, гр. Габрово
6. Академия на Министерство на вътрешните работи, гр. София
7. Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна
8. Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, гр. В. Търново
9. Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, гр. Шумен
10. Висше военноморско училище „Н.Й. Вапцаров“, гр. Варна
11. Икономически университет – Варна, гр. Варна
12. Университет за национално и световно стопанство, гр. София
13. Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, гр. Пловдив
14. Медицински университет, гр. Пловдив
15. Лесотехнически Университет – София, гр. София
16. Аграрен университет – Пловдив, гр. Пловдив

За приобщаване на студентите към изследователската дейност съществена роля играят специализираните студентски клубове. През 2015 в университета функционираха 7 студентски клуба:

1. Авто клуб „Shell Eco Marathon“
2. Клуб „ТУ IT++“

3. Клуб по „Предприемачество и иновации“
4. Клуб „Роботика и мехатроника“
5. Клуб „ЕкоЛогично“
6. Студентски Морски клуб
7. Фото клуб

Три от клубовете (Автоклуб, „ЕкоЛогично“, Фотоклуб) участваха във вътрешния конкурс за научни проекти. Проектите бяха класирани и разработени успешно. Общата стойност на тези проекти е 15 000лв.

Освен коментираните в раздел международно сътрудничество конференции, в които са участвали наши колеги, следва да бъдат специално отбелязани националните и международни форуми, за които ТУ-Варна е организатор или съорганизатор :

- Научно-практическа конференция с международно участие „Транспорт, екология – устойчиво развитие“, „Еко Варна - 2015“, 14-16 май, к.к. „Златни пясъци“;
- Дни на безразрушителния контрол „Дефектоскопия – 2015“, 15-19 юни 2015 г., гр. Созопол;
- Научен форум 20 години специалност „Земеделска техника и технологии“, 08.05.2015г., гр. Добрич
- Научен форум „Европейски ден на морето“ – 20 май, 20 май 2015г., гр. Варна;
- XI^{та} Международна научна конференция „Стратегия на качеството в промишлеността и образованието“, 01-05 юни 2015, гр. Варна
- VI^{та} Международная научно-техническая конференция молодых ученых, аспирантов и студентов «Интеллектуальные системы, управление и мехатроника – 2015» 13-15 май, Севастопол, Русия;
- XIV^{та} международна конференция по електрически машини, задвижвания и енергийни системи – ЕЛМА 2015, 1-3 октомври, Варна
- Научен форум „Иновации и бизнес“, 9-10 октомври 2015, Варна
- Първа научно-практическа конференция с международно участие „Социална работа, мениджмънт и социално развитие: съвременни предизвикателства, перспективи и иновативни практики“ 2015, 8-9 октомври, 2015, Варна
- Научна конференция „Компютърни науки и технологии“, 25-26 октомври 2015г., Варна

- Научна конференция „Дни на механиката“, 8-10 септември 2015г., Варна

- Десета юбилейна научно-приложна конференция с международно участие „Инвестиции в бъдещето – 2015“, 24-26 септември 2015г., Варна

- Заключителна конференция „Науката в служба на обществото“, 30 октомври 2015г., Варна

- Месец на науката на Технически университет – Варна, 25 септември – 30 октомври, Варна

- Международна научна конференция „Материалознание“, 14-16 септември 2015, Варна

- Национална научно-техническа конференция „Акустика“ 2015, ноември 2015г., Варна, декември, София.

Публикационната дейност на университета се състои в издаване – самостоятелно или в съучастие с други институции на сборници с доклади на Научни конференции, сборници с трудове – годишници и научни списания. За 2015 г. това са :

- Сборник с трудове на еднидесета международна конференция “Стратегия на качеството в промишлеността и образованието” съвместно с ГИПОпром, Днепропетровск, Украйна, ISBN -978-966-2637-11-3, ISBN -1312-7551;

- Сборник с трудове на научно-техническата конференция с международно участие ЕКО-Варна 2015 “Транспорт, екология – устойчиво развитие, ISBN -954-20-00030;

- Сборник доклади “Известия” на Съюза на учените Варна секция “Технически науки” 2015, ISSN -1310-5833;

- Сборник доклади „XXX международна конференция „Дефектоскопия – 2015“, ISSN 1310 – 3946;

- Сборник доклади от Научна конференция “Дни на механиката”;

- International journal “Materials science. Non-equilibrium phase transformations”, ISSN 2367-749X, Year 1, Issue 1/2015

- Списание “Машиностроителна техника и технологии”, издава се съвместно с НТС-Варна, ISSN -1312-0859;

- Списание „Акустика“, ISSN 1312-4897;

- Списание “Компютърни науки и технологии”, ISSN -1312-3335;

- Списание “Механика на машините”, ISSN -0861-9727;

- Списание „Топлотехника“, ISSN 1314-2550;

- Годишник на ТУ-Варна 2015, ISSN -1311-896X:

- Том I Сборник научни статии;

– Том II Сборник резюмета на научните проекти, финансирани от държавния бюджет за 2015г.

- Собствена WEB страница за наука www.zone4science.com.

Общо през отчетния период, от академичния състав на Университета са направени 696 публикации – доклади на научни сесии и статии в научни списания. В табл. V.13 е показано разпределението на публикациите по основни звена. Прави впечатление различната творческа активност на отделните звена. Общият обем на публикационната продукция на академичния състав е намален спрямо 2014 г. (874 публикации) с 20.4 %. Наблюдава се известно намаляване на относителният дял на преподавателите без публикации (табл. V.14).

Разпределение на публикациите по основни звена и катедри

Таблица V.13

Катедра / Факултет	Брой преподаватели /2015г./	Общ брой публикации	Брой преподаватели с публикации	Брой преподаватели без публикации	преподаватели без публикации, %	публикации на 1 преподавател	брой публикации с импакт фактор
МТМ	10	21	9	1	10,00%	2,10	1
ТМММ	10	10	7	3	30,00%	1,00	0
ИД	16	30	6	10	62,50%	1,88	0
ТТТ	8	18	8	0	0,00%	2,25	0
ТМ	11	15	11	0	0,00%	1,36	0
ИМ	12	29	12	0	0,00%	2,42	2
МТФ	67	123	53	14	20,90%	1,84	3
К	8	11	3	5	62,50%	1,38	0
КММ	7	16	7	0	0,00%	2,29	0
КУТОЧВП	23	17	13	10	43,48%	0,74	0
ЕООС	9	23	9	0	0,00%	2,56	6
Р	9	33	9	0	0,00%	3,67	1
Т	10	18	10	0	0,00%	1,80	1
КФ	66	118	51	15	22,73%	1,79	8
ЕСЕО	7	31	7	0	0,00%	4,43	0
ЕТЕТ	9	45	9	0	0,00%	5,00	1

Разпределение на публикациите по основни звена и катедри

Таблица V.13

Катедра / Факултет	Брой преподаватели /2015г./	Общ брой публикации	Брой преподаватели с публикации	Брой преподаватели без публикации	преподаватели без публикации, %	публикации на 1 преподавател	брой публикации с импакт фактор
ЕЕ	12	22	9	3	25,00%	1,83	0
ТИЕ	13	40	13	0	0,00%	3,08	3
ФВС	7	2	2	5	71,43%	0,29	0
СПН	13	20	7	6	46,15%	1,54	0
ЕФ	61	160	47	14	22,95%	2,62	4
АП	12	44	12	0	0,00%	3,67	0
КНТ	34	133	30	4	11,76%	3,91	2
ЕТМ	13	29	13	0	0,00%	2,23	7
КТТ	15	46	14	1	6,67%	3,07	6
ФИТА	74	252	69	5	6,76%	3,41	15
ДМФЕО	31	19	17	14	45,16%	0,61	3
КСТУ	9	13	6	3	33,33%	1,44	0
ДТК	9	11	5	4	44,44%	1,22	0
ТУ-Варна	317	696	248	69	21,77%	2,20	33

Относителен дял на преподаватели без публикации

Таблица V.14

2005г	2006г	2007г	2008г	2009г	2010г	2011г	2012г	2013г	2014г	2015г
27,00%	25,30%	22,99%	34,45%	28,93%	21,41%	22,83%	30,30%	37,28%	27,19%	21,77%

В табл. V.15 се съдържа информация за средния брой публикации на един преподавател по катедри. От таблицата се вижда, че разпределението по катедри е много неравномерно: от 5,00 публикации на човек за катедра „ЕТЕТ” до 0,29 за катедра „ФВС”. Ако се анализира първичната информация се вижда, че и този показател не дава реална представа за публикационния процес в отделните катедри: има катедри, в които някои преподаватели имат голям брой публикации, а други нито една.

Вероятно един от адекватните критерии за творческата активност на катедрите е относителният дял на преподавателите, които нямат публикации през отчетния период (табл. V.13). Най-зле в това отношение са катедрите: ФВС – 71,43%, ИД,К – 62,50%, СПН – 46,15%, КУТОЧВП – 43,48%; Голям е делът на преподавателите без публикации в ДОМЕО – 45,16% и КТУ – 33,33%.

В каквато и светлина да се разглежда наличната информация изводът е, че творческа активност има там, където се разработват дисертации, предстоят хабилитации, атестиране, т.е. където има мотивация за кадрово и научно развитие.

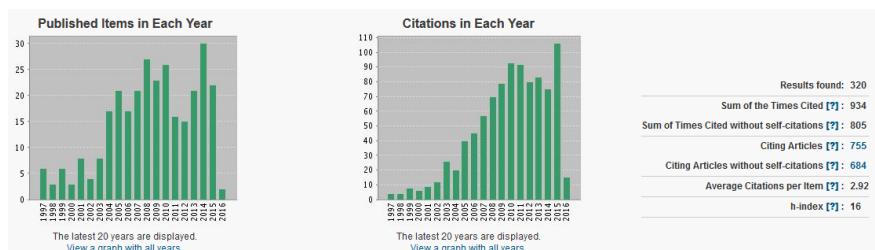
Публикационна активност на катедрите, Брой публикации на един преподавател

Таблица V.15

Катедри с коефициент над средната стойност за Университета - 2.20		Катедри с коефициент под средната стойност за Университета - 2.20	
ЕТЕТ	5,00	МТМ	2,10
ЕСЕО	4,43	ИД	1,88
КНТ	3,91	ЕЕ	1,83
Р	3,67	Т	1,80
АП	3,67	СПН	1,54
ТИЕ	3,08	КТУ	1,44
КТТ	3,07	К	1,38
ЕООС	2,56	ТМ	1,36
ИМ	2,42	ДТК	1,22
КММ	2,29	ТМММ	1,00
ТТТ	2,25	КУТОЧВП	0,74
ЕТМ	2,23	ДМФЕО	0,61
		ФВС	0,29

В таблица V.16 са поместени публикациите с импакт фактор за 2015 г. Броят на публикациите през 2015г. се е увеличил (от 13 на 33) спрямо предходната година. По-значително е нарастнал сумарният импакт фактор: 56,67 за 2015г. срещу 19,39 за 2014г. Необходимо е да се преоцени нашата система за отчитане и стимулиране на публикационната дейност като се синхронизират критериите, с правилника на МОН от 18.09.2015г. за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от

висшите училища и научните организации. При оценяване на публикациите трябва да се даде необходимата тежест и на броя на цитиранията от независими автори. Необходимо е да се въведат стимули за колегите да следят за цитиранията на техните публикации. Например, броят на цитиранията да има съществена тежест при атестирането и в критериите при хабилизация и получаване на научна степен. За 2015г. са отбелязани 258 цитирания според базите данни Scopus и Thomson Reuters (Фиг. V.2) на трудове на академичния състав на Университета, срещу 152 за 2014г.

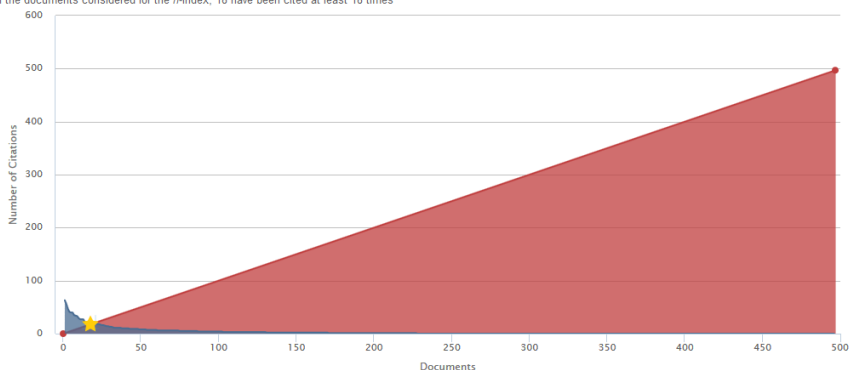

Фиг. V.2. Данни за публикациите на ТУ-Варна от базата Thomson Reuters

За 2015г. h-индексът на Технически университет – Варна, съгласно система Scopus е 18 (Фиг. V.3), а по Thomson Reuters – 16.

The *h*-index for these documents is 18

Of the documents considered for the *h*-index, 18 have been cited at least 18 times

Фиг. V.3. Индекс на Хирш на ТУ-Варна за 2015 г., по данни на базата Scopus

Публикации с импакт фактор на академичният състав на ТУ-Варна през 2015г.

Таблица V.16

№	Автор	Заглавие	Издание	ISSN / ISBN	Издателство	Д-ва	Година	IF
1.	Daskalova, N., S. Doneva, P. Spetsov	Production and characterization of hybrids from Triticum x Triticum crosses in stressed environment	Bulgarian Journal of Agricultural Science	ISSN 1310-0351	СЕЛСКОСТ ОПАНСКА АКАДЕМИЯ -СОФИЯ	България	2015	0.136
2.	Lazarovski, N., P. Novakov, A. Yangyozov	Mass Transfer Modeling into Disk Spaces of Heat Turbomachines	Defect and Diffusion Forum	ISSN 1662-9507	Trans Tech Publications	Switzerland	2016	0.31
3.	Y. Iliev	On the Fresnel zones of a circular transducer	Electronic Journal "Technical Acoustics"	ISSN 1819-2408	http://www.ejta.org	Русия	2015	0.673
4.	Simeonova A., R. Chuturkova	The Impact of Shokarski Stormwater Canal on the Bathing Waters in the Area of Discharge	Water Resources.	0097-8078	Springer	Russia	2015	0.361
5.	Atanasov I, E.pencheva, R.Dimova	Toward open service access to policy and charging control in evolving packet systems	telecommunication Systems	1018-4864	Springer	USA	2015	1.163
6.	A. G. de Oliveira, T. M. Ventura, T. D. Ganchev, J. M. de Figueiredo, O. Jahn, M. I. Marques, K.-L. Schuchmann	Bird acoustic activity detection based on morphological filtering of the spectrogram	Applied Acoustics, vol. 98	0003-682X	Elsevier	The Netherlands	2015	1.024
7.	Doseva, N., Nikolova, N., Chakyrova, D.	Profitability Evaluation of Investments in CHP Technologies: a Case Study of Varna Wastewater Treatment Facility, Bulgaria	International Journal of Research Studies in Science, Engineering and Technology, Volume 2, Issue 6	ISSN 2349-4751 (Print) & ISSN 2349-476X (Online)	International Journal of Research Studies in Science, Engineering and Technology	Hyderabad, India	2015	1.063

№	Автор	Заглавие	Издание	ISSN / ISBN	Издательство	Д-ва	Година	IF
8.	Nikolova Nedka, Mariana Murzova	Opportunities for Increasing Brand Equity by Applying the Concept of Product Differentiation	International Journal of Research Studies in Science, Engineering and Technology, Volume 2, Issue 6	2349-4751 (Print) & 2349-476X (Online)	IJRSET	Индия	2015	1,063
9.	Панайотова Таня Пенчева, Светла Добрева	SELECTION OF CRITERIA FOR THE REALIZATION OF THE VALUE APPROACH IN ANTI-CRISIS MANAGEMENT OF THE COMPANY	International Journal of Research Studies in Science, Engineering and Technology, Volume 2, Issue 7, Version 2	ISSN 2349-4751	IJRSET	Индия	2015	1,063
10.	A. Marinov, D. Ivanov, Z. Bliznakov, H. Bosman, I. Buliev and K. Bliznakova	Application of Computational Phantoms and their 3D Print-outs for Educational Purposes	IFMBE Proceedings Volume 55 2016	ISBN: 978-981-287-735-2 (Print) 978-981-287-736-9 (Online)	Springer International Publishing AG	Германия	2015	1,173
11.	Bliznakova K, Requardt H, and Buliev I	Phase Contrast Breast Tomosynthesis at ESRF: A Phantom study	International Symposium on BioMedical Applications of X-Ray Phase Contrast Imaging			Германия	2015	1,19
12.	Bliznakova K, Kolev N, Buliev I, Tonev A, Encheva E, Bliznakov Z, and Ivanov K	Computer-aided pre-operative evaluation of the residual liver volume using Computed Tomography images	Journal of Digital Imaging, 28 (2)	ISSN: 0897-1889 (Print) 1618-727X (Online)	Springer International Publishing AG	Германия	2015	1,24
13.	Vsevolod I. Ivanov	Second-order optimality conditions with arbitrary nondifferentiable function in scalar and vector optimization	Nonlinear Analysis, vol. 125	0362-546X (print version)	Elsevier	USA	2015	1,327
14.	Vsevolod I. Ivanov	Second- and first-order optimality conditions in vector optimization	International Journal of Information Technology & Decision Making, vol. 14, No 4	0219-6220 (print version)	World Scientific	Singapore	2015	1,89

№	Автор	Заглавие	Издание	ISSN / ISBN	Издателство	Д-ва	Година	IF
15	Vsevolod I. Ivanov	Second-order optimality conditions for vector problems with continuously Frechet differentiable data and second-order constraint qualifications	Journal of Optimization Theory and Applications, vol. 166	0022-3239 (print version)	Springer	Germany, USA	2015	1,509
16	Malcheva, B., P. Naskova, P. Yankoova, D. Plamenov	Some changes in the chemical indexes and enzymatic activity of flooded soils from the region of Varna.	International Journal of Research Studies in Science, Engineering and Technology, vol.2, Issue 10	ISSN234 9-4751		Индия	2015	1,063
17	Naskova, P., B. Malcheva, P. Yankoova, D. Plamenov	Some chemical and microbiological indexes at soils after a flood in the region of Varna	International Journal of Research Studies in Science, Engineering and Technology, vol.2, Issue 10	ISSN 2349-4751		Индия	2015	1,063
18	Kalinin Y., E. Velikov, V. Markova	Design of indoor environment monitoring system using Arduino"	Intern. Journal of Innovative Science and Modern Engineering(IJISME),	ISSN 2319-6386	IJISME		2015	1,071
19	Radeva S., R. Chuturkova, M. Stefanova	Assessment of Measure for Reduction Harmful Emissions in Air from Soda Ash Production Plant in Devnya, Bulgaria	International Journal of Engineering and Advance Technology™, vol. 4, No 5.	ISSN 2249-8958	Blue Eyes Intelligence Engineering & Science Publications Pvt. Ltd.	India	2015	1,121
20	T. Ganchev, O. Jahn, M. I. Marques, J. M. de Figueiredo, K.-L. Schuchmann	Automated acoustic detection of Vanellus chilensis lampronotus	Expert Systems with Applications, vol. 42, no. 15–16	ISSN 0957-4174	Elsevier	The Netherlands	2015	2,24
21	T. M. Ventura, A. G. de Oliveira, T. D. Ganchev, J. M. de Figueiredo, O. Jahn, M. I. Marques, K.-L. Schuchmann	Audio parameterization with robust frame selection for improved bird identification	Expert Systems with Applications, vol. 42, no. 22	ISSN 0957-4174	Elsevier	The Netherlands	2015	2,24

№	Автор	Заглавие	Издание	ISSN / ISBN	Издательство	Д-ва	Година	IF
22	Rozalina Chuturkova, Maya Stefanova, Anna Simeonova, Veselina Bojilova	Environmental noise pollution from road transport and other sources in Varna, Bulgaria	International Journal of Research in Engineering and Technology, Vol. 4, 9,	ISSN 2319 - 1163	Esat Publishing House, Bangalore, India	Индия	2015	3,127
23	Raychev, N.	Logical sets of quantum operators, part 2	International Journal of Scientific and Engineering Research, 6 (4)	ISSN 2229-5518			2015	3,2
24	Raychev, N.	Functional composition of quantum functions	International Journal of Scientific and Engineering Research 6 (4)	ISSN 2229-5518			2015	3,2
25	Raychev, N.	Logical sets of quantum operators, part 1	International Journal of Scientific and Engineering Research 6 (4)	ISSN 2229-5518			2015	3,2
26	Raychev, N.	Conflicts resolving by symmetry breaking	International Journal of Scientific and Engineering Research 6 (5)	ISSN 2229-5518			2015	3,2
27	Chuturkova R., M. Stefanova, A. Simeonova, V. Bojilova	Environmental Noise Pollution from Road Transport and Other Sources in Varna, Bulgaria	International Journal of Research in Engineering and Technology, vol. 4, No 9.	ISSN 2319-1163	Sun Publications , Bangalore	India	2015	3.127
28	Alex Van den Bossche, R. Stoyanov, V. Valchev	A thyristor- and PTC thermistor-based inrush current limiter for DC-link start-up	IEEE Transactions on Power Electronics	ISSN 0885-8994	IEEE	USA	2015	6.008
29	Bliznakova K, Russo P, Mettiev G, Requardt H, Popov P, Bravin A, and Buliev I	A software platform for phase contrast breast imaging research	Computers in Biology and Medicine, Vol. 61	ISSN: 0010-4825	Elsevier B.V.	Холандия	2015	1.063

№	Автор	Заглавие	Издание	ISSN / ISBN	Издателство	Д-ва	Година	IF
30	K Bliznakova, A Dermizakis, Z Bliznakov, Z Kamarianakis, I Buliev and N Pallikarakis	Modeling of small carbon fiber-reinforced polymers for X-ray imaging simulation	Journal of Composite Materials, August 2015, Vol. 49(20)	eISSN: 1530-793X ISSN: 00219983	SAGE Publications	USA	2015	1,257
31	Raychev, N.	Bilaterally symmetrical transformation between independent operators and rotations	Journal of Quantum Information Science (5)	ISSN 2162-5751				1,82
32	B. Aprahamian, Nikolova M., Zaharieva V.	. Protective TiN Coatings Deposited on Copper and Aluminum Medium Voltage Busbars of Electrical Distribution Boards	Nanoscience and Nanotechnology – Nanostructured Materials, Application and Innovation Transfer	ISSN 1313-8995		Bulgaria	2015	1,574
33	Димитър С. Тянев, Юлка П. Петкова	Logic Scheme for Determining the Number of Leftmost Insignificant Digits in a Bit-Set of any Length	SciTechnol: Journal of Computer Engineering & Information Technology, Vol. 4, Issue 1. doi: 10.4172/2324-9307.1000123	ISSN: 2324-9307		САЩ	2015	1,91
Общо:				56.669				

През отчетния период за участие в различни прояви бяха наградени наши колеги и студенти, с което спомогнаха за утвърждаване имиджа на университета като авторитетна академична и научна институция:

- за своите научни постижения и във връзка с кръгла годишнина проф. д-р инж. Н. Минчев е удостоен със званието Доктор хонорис кауза на ТУ-София;
- през 2015г. бе издадена на английски език от германското издателство „LAP LAMBERT Publishing“ монографията на доц. д-р инж. Емил Панов „Ротационна теория на магнитното поле“. Предоставената монография е с големи научни претенции за нова теория в областта на електромагнитното поле и очаква реакцията и оценката на международната гилдия в тази област на научното познание;

- гл. ас д-р. Венета Алексиева получава Кристален приз и диплома "The beset paper" от научна конференция PY&CY'15 за доклад „Контролен механизъм за приемане на заявки в планировчика за разпределение на ресурсите в LTE мрежи“;

- В традиционния конкурс на Община Варна и ТО на НТС – Варна за най-добра дипломна работа 2015 за номинирани:

- Деница Караиванова, спец. КСТ, с ръководител доц. д-р. П. Антонов – 1-во място, област „Технически науки“;

- Андрей Андреев, спец. СИТ, с ръководител доц. д-р М. Митев - 2-ро място, област „Технически науки“;

- Николай Господинов, спец. Автоматика, информационна и управляваща техника – SIEMENS PLC технологии за управление“, ОКС „Магистър“ – 3-то място, област „Технически науки“.

- Отборите по предприемачество с ръководител доц. д-р инж. Сл. Йорданова участваха в Младежкия бизнес форум „Изгряващи звезди“ с две студентски учебни компании:

- Първа учебна компания „WoodJ company“, студенти от спец. КСТ, 2 курс: Ивелин Петков, Никола Баев, Виктор Миовски, Иван Петров, Стефан Димов, беше удостоена със специална грамота на медиите за млади предприемачи „Малки стъпки към успеха“;

- Втора учебна компания „Prosperity Technologies“, студенти от спец. КСТ, 2 курс: Кристиян Костадинов, Диана Бобева, Теодор Димов, Десислава Локмаджиева, беше удостоена със специална грамота и плакет отличия за „Най-добра студентска учебна компания за България“ за иновативен бизнес.

- Студентите Иво Даскалов, спец. СИТ, 3 курс и Симона Стоянова, спец. СИТ, 4 курс, под ръководството на д-р Милена Карова, участваха в Полско-британската работна среща 18-21 юни 2015г., Вротслав, Полша, където им бяха връчени грамоти за най-млади участници;

- през месец май 2015г. кат. ТИЕ от ЕФ на ТУ-Варна бе домакин на Националната Олимпиада по Теоретична Електротехника, в която участваха представителни отбори на водещите висши технически учебни заведения от страната. Студентът Иван Тонев 3 курс спец. "Електроенергетика", спечели второ място в индивидуалното класиране;

- В 27-та студентска олимпиада по програмиране 8-9 май 2015г. в Югозападен университет „Неофит Рилски“ в Благоевград, в която са участвали 30 отбора от 11 университета, ТУ-Варна се представя с 3 отбора и в комплексното крайно класиране заема 6-то място. Първи отбор "CyberTech": Сиво Даскалов, спец. СИТ, 3 курс

(капитан), Емануил Главчев, спец. СИТ, 4 курс, Данислав Желязков, спец. КСТ, 3 курс. Втори отбор "Debuggers": Симона Стоянова, спец. СИТ, 3 курс (капитан), Красимир Димитров, спец. СИТ, 3 курс, Арадий Шеврикуко, спец. КСТ, 2 курс. Трети отбор "NULL": Стефан Стефанов, спец. АИУКС, 2 курс (капитан), станислав Железов, спец. КСТ, 1 курс, Иван Богданов, спец. СИТ, 1 курс;

- Членовете на студентския клуб по роботика на различни състезания през 2015г. и 2016г., заемат следните призови места:

- „Дни на роботиката 2015“ в ТУ-София, 30-31.03.2015г.:

- Дисциплина "Сумо с роботи 15x15" - Дилян Станков, спец.

РМ, 3 курс – трето място;

- „Роболига 2015“ – Интер Експо Център, 14.11.2015г.;

- Дисциплина „Сумо с роботи“ – Дилян Станков, спец. РМ, 4 курс; Тони Маринов, спец. Е, 4 курс; Кънчо в Кънчев, спец. РМ, 3 курс; Деян Славов, докторант кат. АП – Второ място;

- „Ден на роботиката 2015“ в ТУ-Варна, 11.12.2015г.:

- Дисциплина „Сумо с роботи“ - Дилян Станков, спец. РМ, 4 курс; - първо място;

- Дисциплина „Линия лабиринт“ - Тони Маринов, спец. Е, 4 курс; - първо място;

- Дисциплина „Сумо 15x15“ - Дилян Станков, спец. РМ, 4 курс; - второ място;

- Дисциплина „3D лабиринт“ - Кънчо Кънчев, спец. РМ, 3 курс; - трето място;

- Дисциплина „Линия лабиринт“ - Дилян Станков, спец. РМ, 4 курс; - трето място;

- „Аз, инженерът 2016“ в Интер Експо Център, София, 11.03.2016г.:

- Дисциплина "Следене на линия" - Дилян Станков, спец. РМ, 4 курс и Кънчо Кънчев, спец. РМ, 3 курс; - първо място;

- „Дни на роботиката“ ТУ-София, 05.04.2016 г.

- Проведено е състезание по сглобяване и борба с роботи.

Участват 11 отбора от университети, математически гимназии, професионални гимназии и любителски клубове. Отборът на студентския клуб „Роботика и мехатроника“ в състав: Дилян Станков, спец. РМ, 4 курс, Кънчо Кънчев, спец. РМ, 3 курс, Тони Маринов, спец. Е, 4 курс се включва в надпреварата по сглобяване и програмиране на робот за следене на „линия в лабиринт“ и се класира на 3-то място.

- Нашите студенти спортуват активно и под ръководството на преподавателите от кат. ФВС участват успешно в авторитетни спортни мероприятия:

➤ Участие в XVI-та Варненска универсиада пролет 2015 година:

- Волейбол мъже – 2-ро място от общо участвали 5 отбора;
- Лекоатлетически крос – 3-то място, участвали 54 студенти от 5 университета;
- Мини футбол – 4-то място от 10 отбора;
- Тенис на маса отборно – 3-то място от 5 университета;
- Плуване – 1-во място в дисциплината 50 м бруст мъже – Теодор Воцинаров.

➤ Участие в Национална универсиада 2015 г. гр. Пловдив:

- Кик бокс – 19-20 май 2015 г., Николай Христов до 69 кг 3-то място в дисциплина киклайт контакт и 5-то място в дисциплина лайт контакт.

➤ Участие в Национално университетско първенство по крос – есен 2015 г. гр. София. 6000 метра мъже – Отборно класиране – 5-то място от участвали девет университета и тридесет и шест състезатели. Отбор на ТУ-Варна - Светлин Николов, спец. ТКМТ, Александър Хади, спец. КТМ, Атанас Кателиев, спец. АИУКС, Христо Маринов, спец. ЗНБА;

➤ Участие в Състезания за „Купа 8 декември” организирани от Община Варна и студентските съвети: Волейбол. Класиране: 2-ро място от участвали пет университета;

➤ Турнир по мини-футбол. Класиране: 2-ро място отбор ТУ1. Участвали десет отбора от пет университета. Всеки университет участва с по два отбора.

➤ Плуване:

- Дисциплина 50 метра бъртерфлай мъже. Класиране: 2-ро място – Мартин Вълев;

- Дисциплина 50 метра бруст мъже. Класиране: 1-во място - Теодор Воцинаров;

- Дисциплина 50 метра свободен стил (3 мъже и 2 жени). Класиране: 3-то място – Вълев, Григорова, Димитров, Йосева, Димитров;

- Крайно комплексно класиране – 3-то място от участвали пет университета.

➤ Лекоатлетически крос. Състезанието се проведе в Морската градина. Участвали около 30 студента от петте варненски университета:

- Мъже – 2000 метра. Класиране: 1-во място Светлин Николов, спец. ТКМТ;

- Комплексно класиране – 1-во място;

- Бойлинг. Класиране: 2-ро място за ТУ-Варна от участвали три отбора.

➤ Участие в щафетна обиколка на Радио Варна по случай 3-ти март. Класиране: мъже – 1-во и 3-то място, жени – 1-во и 2-ро място;

➤ Участие в Национален университетски шампионат по лекоатлетически крос в гр. В. Търново – 27.03.2016 г. Отбора на ТУ-Варна – Светлин Николов, Атанас Кателиев, Александър Хади, Христо Маринов е класиран на 4-то място от общо участвали 7 университета;

➤ Студентът от спец. „Корабоводене“, 3 курс, Анджел Димитров за 5-ти път е извадил кръста от морето на Богоявление (06.01.2016г.) и е награден за смелостта да се хвърли в ледените води на Черно море.

Редица наши колеги: проф. д-н инж. Н. Минчев, проф. д-н инж. Крум Герасимов, проф. д-р инж. В. Вълчев, доц. д-н инж. Д. Тянев, доц. д-р инж. Р. Василев, доц. д-р инж. Т. Ганчев, доц. д-р инж. Й. Каменов, доц. д-р инж. М. Василева, доц. д-р инж. С. Савов, доц. д-р инж. Б. Апрахамян, доц. д-р инж. М. Маринова, доц. д-р инж. Е. Маринов, доц. д-р инж. Е. Панов, доц. д-р инж. Н. Минчев, доц. д-р инж. П. Антонов, доц. д-р инж. М. Маринов, доц. д-р инж. М. Йорданова, доц. д-р инж. Ю. Стафунски, доц. д-р инж. М. Хамза, доц. д-р инж. А. Антонов, доц. д-р инж. Н. Рускова, доц. д-р инж. Сл. Йорданова, доц. д-р инж. В. Божикова, доц. д-р инж. М. Стоева, доц. д-р инж. Е. Рачева, доц. д-р инж. М. Митев, доц. д-р инж. Тр. Русков, доц. д-р инж. Е. Лефтеров, доц. д-р инж. Б. Лалев, доц. д-р инж. Н. Куртев, доц. д-р инж. И. Хаджидимов, доц. д-р инж. С. Атанасова, доц. д-р инж. А. Янгозов, доц. д-р Хр. Вълчанов, доц. д-р М. Карова, гл. ас. д-р Хр. Ненов, гл. ас. д-р В. Алексиева, гл. ас. Ю. Петкова, ас. д-р И. Пенев, и др. са членове на ръководствата на различни научни и професионални организации и институции, на редакционни колегии на научни списания, програмни и организационни комитети на престижни национални и международни форуми, представяйки достойно Университета в средите на международната научна общност.

В заключение следва да се отбележи, че независимо от срещаните трудности, ТУ-Варна успява да развива своя научен и кадрови потенциал, да обогатява материално-техническата база, да осъществява значителна научноизследователска дейност и поддържайки установените международни контакти, да защитава своя имидж на авторитетна образователна и научна институция.

VI. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

Бюджетът на ТУ – Варна е годишен финансов план, който се съставя, приема, променя, изпълнява и отчита съгласно Закона за публичните финанси.

Бюджетът на Университета включва субсидия и всички постъпления и плащания за дейността му за съответната финансова година с изключение на постъпленията и плащанията за които се прилагат сметки за средства от Европейския съюз и на операциите с чужди средства, за които са обособени сметки за чужди средства съгласно изискванията на Закона за публичните финанси.

Таблица VI.1

Основни показатели	Отчет 2011 г.	Отчет 2012 г.	2012 г. 2011 г. %	Отчет 2013 г.	2013 г. 2012 г. %	Отчет 2014 г.	2014 г. 2013 г. %	Отчет 2015 г.	2015 г. 2014 г. %	План 2016 г.	2016 г. 2015 г. %
Бюджетна субсидия	9491956	10053604	8,18	10552329	4,96	11060281	4,81	11259470	1,8	10675520	-5,19
% спрямо общия бюджет	54,46	57,77		60,94		63,31		65,12		66,58	
Собствени приходи	7938636	7348898	-11,41	6 762 921	-7,97	6409208	-5,23	6030754	-5,9	5357000	-11,17
Общ бюджет	17430592	17402502	-0,16	17315250	-0,5	17469489	0,89	17290224	-1,03	16032520	-7,28

За 2016 г. субсидията е в размер на 11 303 400 лв. С писмо на МОН 0414-112/15.03.2016 г. същата е намалена на 10 675 520.

През 2016 г. бройките на студентите намаляват в сравнение с 2015 г. с 275.

Таблица VI.2

№	Основни показатели	Отчет 2011 г.	Отчет 2012 г.	Отчет 2013 г.	Отчет 2014 г.	Отчет 2015 г.	План 2016 г.
1	Средно приравнен брой студенти – държавна поръчка	4 678	5 022	5 301	5 490	5 435	5160
2	Веществена издръжка на 1 студент в лева, субсидирани от държавата	1 617	1 613	1 660	1 664	1806	1663 и съответния коефициент по проф. направление

Собствените приходи на Университета са предимно от такси обучение на студенти - български и чуждестранни, научно-изследователска дейност, курсове, приходи от почивни бази, студ.хранене и общежития.

Основен източник на приходи в Университета си остават студентските такси на студенти. Приходът от такси на български и чуждестранни студенти намалява.

Структурата на собствените приходи в годините се променя както следва:

Таблица VI.3

№	Основни показатели	Отчет 2011 г.	Отчет 2012 г.	Отчет 2013 г.	Отчет 2014 г.	Отчет 2015 г.
1	Приходи от такси обучение в т.ч. чуждестранни студенти	6 370 381 3 380 623	5 757 458 2 619 442	5 114 902 1 836 152	4 797 978 1 335 942	4 530 304 1 129 339
2	Приходи от наеми	660 067	602 034	763 510	760 021	773 739
3	Други приходи (поч. бази, размножителни бюра, НИД, курсове, лихви по банкови сметки и срочни депозити)	641 573	943 761	850 624	851 209	842 765

Независимо от финансовата криза постигаме добра събираемост на наемите от наематели. Този приход е изцяло предназначен за подобряване на материално - техническата база.

Приходите, които постъпват в Университета се изразходват законосъобразно и цесъобразно предимно за учебен процес, развитие на науката, за социално - битови разходи на студентите и за поддръжка на материалната база.

Приоритет в разходите на Технически университет – Варна са доходите на преподавателите и служителите, социалните плащания на студентите и някои основни плащания от издръжката - ел.енергия, вода, топлофикация и прочие, които гарантират условия за качествено обучение и наука.

Заплатите на работещите се изплащат своевременно.

Таблица VI. 4

№	Основни показатели	Отчет 2011 г.	Отчет 2012 г.	Отчет 2013 г.	Отчет 2014 г.	Отчет 2015 г.
1	Субсидия за издръжка на обучението	7 564 326	8 100 486	8 799 660	9 135 360	9 815 610
2	% на РЗ спрямо субсидията за издръжка на обучението	117.28	107.86	100.77	93.39	94.48
3	Фактическа РЗ	8 871 603	8 737 428	8 867 427	8 531 244	8 657 106
4	Средно списъчен състав	670	655	649	604	609
5	Средна месечна РЗ	1 103	1 112	1 139	1 177	1 185

Във връзка с Великденските празници и Коледните празници се дадоха добавки към работните заплати на работещите на основен трудов договор.

През 2016 г. доходите на работещите в ТУ – Варна отново ще бъдат разход с приоритет.

Извършват се разходи за Наука съгласно Наредба № 9 като с предимство се утвърждават темите на докторантите. Средствата по темите се усвояват по предназначението им.

Някои по - съществени разходи от веществената издръжка на Университета се променят по следния начин:

Таблица VI.5

№	Вид	Отчет 2011 г.	Отчет 2012 г.	Отчет 2013 г.	Отчет 2014 г.	Отчет 2015 г.
1	Ел. енергия	365 727	472 450	452 548	428 191	499 751
2	Вода	74 080	96 150	53 823	69 093	109 560
3	Гориво за отопление (газ)	621 593	702 262	517 648	548 454	544 365
	в т.ч. гориво автотранспорт	24 982	34 943	31 751	28 408	10 000
4	Командировки	190 793	181 569	210 179	112 061	89 892

	в т.ч. в чужбина	133 193	107 778	143 796	47 114	29 757
5	Телефони	110 327	114 082	103 443	102 088	84 750
6	Цена на ел. енергия промишлена – дневна	0.2088 лв/квтч	0.22698 лв/квтч	0.263448 лв/квтч	0.25236 лв/квтч	0,288324 лв/квтч
		0.22698 лв/квтч	0.261048 лв/квтч	0.255684 лв/квтч	0.288324 лв/квтч	0,215672 лв/квтч
	Цена на ел. енергия промишлена – нощна	0.112 лв/квтч	0.12 лв/квтч	0.142128 лв/квтч	0.1247 лв/квтч	0,143112 лв/квтч
		0.120 лв/квтч	0.139728 лв/квтч	0.138408 лв/квтч	0.143112 лв/квтч	
7	Цена на водата	2.24 лв	2.24 лв	2.39 лв	2.39 лв	2,39 лв

От 2015 г. като задължения на Университета останаха:

1. По изпълнителен лист от 22.01.2015 г. на Окръжен съд – Варна имаме задължение в размер на 874 389,05 лв към фирма „Инвестек” ЕООД.

2. По изпълнителен лист по дело от 2010 г. на Окръжен съд – Варна имаме задължение в размер на 229 492 лв към фирма ЕТ ”АНОНС 91”.

Не на последно място продължиха основните и текущи ремонти в основните сгради, като целта да се създадат условия за качествен учебен процес и научна дейност беше постигната.

За 2016 г. по настояване на Ръководството на ТУ-Варна,след продължителни срещи и разговори в МОН се получиха допълнителни средства в размер на 500 000 лв за основни ремонти.

Таблица VI.6

№	Основни показатели	Отчет 2011 г.	Отчет 2012 г.	Отчет 2013 г.	Отчет 2014 г.	Отчет 2015 г.	План 2016 г.
1	Основни ремонти	1 313 429	534 315	696 006	99 541	166 501	605 172
2	Текущи ремонти	524 626	1 417 542	1 153 834	893338	892457	463 100

Заделени бяха средства за закупуване на дълготрайни материални активи – компютри, оборудване и стопански инвентар.

Средствата за придобиване на ДМА през годините са както следва:

Таблица VI.7

№	Основни показатели	Отчет 2011 г.	Отчет 2012 г.	Отчет 2013 г.	Отчет 2014 г.	Отчет 2015 г.	План 2016 г.
1	Придобиване ДМА	911 848	971 929	421 169	1 332 387	241 401	330 000
	В т.ч. компютри	27 358	125 472	80 382	89 767	58 965	100 000

Покупките на ДМА се анализират и се купува най – необходимото.

Социалните разходи на студентите – стипендии, студентски хранодни и леглодни бяха разходи с приоритет. Същите се изплащаха своевременно.

През 2015 г. бюджетът бе разблокиран на ниво факултет. Това се отразява благоприятно при осъществяване на разходите, както по икономическа същност така и по целесъобразност. Факултетите и катедрите сами определяха своите приоритети.

През 2016 г. разходите ще продължат да се извършват по приоритети.

Очакваме с бюджет 2016 г. ТУ - Варна да се справи с основните си плащания.

VII. СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ И МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

През 2015 год. административно-стопанската дейност в ТУ – Варна се е ръководила при спазване на принципа за стриктното разходване на публичните държавни средства съобразно действащата нормативна база и решенията на ръководните органи на ТУ – Варна, и търсене на допълнително финансиране от различни източници. За капиталови разходи в държавната субсидия са предвидени само 105 000,00 лв.

За нормалното функциониране на учебния процес и цялостната административно-стопанска дейност на университета през 2015г. са извършени следните видове дейности по проведени **процедури по Закона за обществените поръчки, както и по договори за услуги, по-важните от които са:**

- Ремонтни и строително-монтажни дейности и изграждане на ОВК инсталации за нуждите на ТУ-Варна – **906 861,55 лв. и 76 493,21 лв.** за ремонт на ССО.

- Извършване на охранителна дейност на сгради и площи, стопанисвани от ТУ - Варна – **244 800,00 лв.**

- Абонаментно обслужване на ОВК инсталации за нуждите на ТУ - Варна - **243 216,00 лв.**

- Доставка на газ за нуждите на ОЦ – **364 557,88 лв.**

- Доставка на материали и консумативи – **70 155,96 лв.**

- Доставка на оборудване за информационните технологии – **52 498,37 лв.**

- Поддържане на тревни площи, дървета и храсти – **10 476,60 лв.**

- Доставка и монтаж на мебелно обзавеждане – **17 343,63 лв. и 5 000,00 лв.** за бели дъски

- Почистване и профилактика на дъждовни и фекални канализации, находящи се на територията на ТУ – Варна – **78 720,00 лв.**

- Извозване на отпадъци за нуждите на ТУ – Варна – **19 776,00 лв.**

- Предоставяне на далекосъобщителни услуги чрез обществена далекосъобщителна подвижна клетъчна мрежа по стандарт GSM/UMTS с национално покритие за нуждите на ТУ-Варна – **43 921,80 лв.**

- Доставка на канцеларски материали за нуждите на ТУ-Варна – **34 438,13 лв.**

- Избор на доставчик на електрическа енергия и координатор на балансираща група за обекти на ТУ - Варна

- „Енергийна финансова група“ – **149 881,40лв.** за периода юни-декември 2015 год. и „Енерго про“ - **58 741,30 лв.** за същия период.

- „Енерго про“ – **258 857,09 лв.** за периода януари-май 2015 год.

- Доставка на тонери – **19 859,00 лв.**

- Доставка на хранителни продукти – **25 679,77 лв. и 24 000,00 лв.** извън обществена поръчка

- Застраховки на сгради и автомобили - **19 070,00лв.**

- Доставка на горива за служебните автомобили на ТУ - Варна - **15 857,12 лв**

- Абонаментно обслужване и ремонт на асансьорите - **10 462,80 лв.**

- Пренос на данни чрез изграждане на оптична свързаност с локален трафик – **8 520,00 лв.**

- Извършване на ДДД мероприятия – **10 440,00 лв.**

- Техническа консултация и поддръжка, резервни части и консумативи, необходими за нормалното функциониране на оборудването - **59 295,54 лв.**

В процеса на изпълнение на сключените договори за обществени поръчки, освен служителите от отдел ИИОПН, активно участие са взели и ръководители на отделни структурни звена, ръководители на катедри и факултети, в зависимост от спецификата на конкретната процедура, като е важно да се отбележи, че при извършения вътрешен одит не са констатирани нарушения на нормативната уредба.

Стопанисване на обекти и отдаване под наем

През 2015 г. са отдадени под наем **4 обекта:**

- Офис № 302 в сградата на УПБ,

- Част от пристройка /кухненски блок/ към сградата на Студентско общежитие блок № 18 с включено кухненско оборудване,

- Поземелен имот находящ се на територията на ТУ – Варна,

- Помещение за банков офис в сградата на НУК.

Във всички сгради на университета има обособени части, които се ползват за офиси, заведения за обществено хранене, книжарници, лекарски кабинет, които допълнително обслужват битовите нужди на студенти, преподаватели и служители.

Договорните отношения с наемателите водят до допълнително осигуряване на средства към бюджета на Университета в **размер на 296 422,81 лв.**, както и до съхраняване и подобряване на материално-техническата база и до подпомагане на цялостната дейност на университета.

Основни и текущи ремонти на сгради и съоръжения

Независимо от крайно недостатъчната сума за капиталови разходи в бюджетната субсидия, успешно със собствени средства основно от стопанска дейност и други собствени приходи беше завършено обновяването на материалната база и сградния фонд чрез извършване на основни и текущи ремонти, както следва:

Към 31.12.2015 г. са извършени **текущи ремонти на стойност 892 456,00 лв.** както следва:

- Ремонти паропрепращаваща мрежа на стойност **111 669,00 лв.**;
- Ремонти на кабинети, библиотека в НУК, ЕФ, МФ, УПБ, УК, фитнес център на стойност **119 334,00 лв.**;
- Ремонт стопански инвентар и подпорна стена на спортна зала на стойност 16 215,00 лв.;
- Ремонт Студентски общежития на стойност **146 550,00 лв.**;
- Аварийен ремонт канализация и водопрепращаваща мрежа на стойност **20 101,00 лв.**;
- Ремонт покрив и фасада ЕФ, стаи /кабинети/, книжарница НУК, УПБ, МФ, УК, ТВ, спортен център **392 529,00 лв.**;
- Ремонт спортна зала на стойност **34 947,00 лв.**;
- Ремонт ДТК на стойност **43 593,00 лв.**;
- Ремонт ПБ"Чайка" на стойност **7 518,00 лв.**

В Университетът са извършени **основни ремонти на стойност 166 501,00 лв.**, както следва:

- Студентски стол при ТУ - ремонт на стойност **9 464,00 лв.** - направена е преградна стена;
- НУК - ремонт на стойност **31 138,00 лв.** - направена е преградна стена, окачен таван с ЛОТ и ПВЦ дограма;
- Спортна зала при ТУ - ремонт на стойност **28 933,00 лв.** – санирани са фасадни стени;
- ЕФ - ремонт на стойност **40 865,00 лв.** - ПВЦ дограма, окачен таван с ЛОТ, битумна хидроизолация, преградни стени;

- ПБ Чепеларе - ремонт на стойност **179,00 лв.** - преградна стена;
- МФ - ремонт на стойност **5 767,00 лв.** - ПВЦ дограма и окачен таван с ЛОТ;
- УК - ремонт на стойност **9 343,00 лв.** - направена е преградна стена и окачен таван с ЛОТ;
- Фитнес - ремонт на стойност **16 252,00 лв** - направен е окачен таван с ЛОТ;
- УПБ - ремонт на стойност **6 508,00 лв.** - направена е битумна изолация и са санирани фасадни стени;
- Студентско общежитие бл.18 - ремонт на стойност **17 820,00 лв.** - изолация покрив;
- Студентско общежитие бл.13 - ремонт на стойност **232,00 лв.** топлоизолация стена.

През второто полугодие на 2015 г. в резултат на извършените структурни промени, част от необходимите СМР в Университета се извършват от новообособеният отдел: „Строителство, поддръжка и ремонт“. Работата на отдела осигурява нормално протичане на учебния процес и дейността на отделните звена в Университета. Служителите ежедневно отстраняват възникнали проблеми по инженерната инфраструктура на университета ВиК и Ел.инсталации и др., както и успешно извършват по-дребни текущи ремонти и строително-монтажни работи по сградния фонд и стопанисвания терен. Резултатите от дейността на отдела говорят че в условия на финансова нестабилност и нуждата от спестяване на бюджетни средства, обособяването му е икономически оправдано.

Освен ежедневната текуща работа, някои от обектите ремонтирани от отдел „СПР“ са:

- Тоалетна за инвалиди в сградата на НУК.
- Ремонт на офис за „КСП“
- Ремонти на стаи и кабинети - 412ЕФ, 801МФ, 701МФ и др.

Извършените ремонти са насочени основно към повишаване на енергийната ефективност на сградите, създаване на по-добри условия за работа на персонала и подпомагане на учебния процес.

VIII. ИЗВОДИ

1. Неправилната кадрова политика в предходните години доведе до необходимост от промяна в структурата на университета ни, поради факта, че в няколко факултета Факултетните съвети излязоха от законовите рамки. В момента структурата от 4 факултета, 2 колежа и 1 департамент е стабилна и отговаря на всички изисквания на Закона за висшето образование. Необходими са мерки за актуализиране на катедрената структура, които започнаха с решението на Академичния съвет за откриване на катедра “Софтуерни и интернет технологии” в състава на ФИТА.

2. През учебната 2015/2016 год. общият брой на обучаваните студенти съгласно Регистъра на действащи и прекъснали студенти на МОН е **6125** студента (**6615** за учебната 2014/15 и **6973** студента за учебна 2013/14) в редовна и задочна форма и докторанти. Общо в „Докторантски център“ се водят на отчет и обслужват **262** докторанти. През отчетния период 13 преподаватели са получили ОНС „Доктор“. Налице е неприятна тенденция към трайно намаляване на броя обучавани студенти, преди всичко в ОКС „бакалавър“ след средно образование. В опит за нейното преодоляване академичното ръководство отдели допълнителни средства за новата кандидатстудентска кампания и рекламната дейност.

3. В университета се обучават чуждестранни студенти от 11 страни на Европа, Азия и Африка. Броят им е **187** от които 179 в ОКС „бакалавър“, 7 в ОКС „магистър“ и 1 докторант. Продължава спада на чуждестранните студенти спрямо предходните години. Някои от предприетите мерки са: разработване на стратегия за развитие на сектора за периода 2016 г. – 2020 г.; създаден е нов сайт <http://foreignst.tu-varna.bg/> за привличане на чуждестранни студенти; подобрен е диалогът с представителите на турската власт в България, в резултат на което през месец февруари 2016 год., ТУ-Варна е официално вписан в справочника със световни университети на Съвета за висше образование на Р. Турция. Осъществени са множество нови контакти и са сключени договори за представяне на нашия университет от чужди фирми.

4. ТУ-Варна е получил програмна акредитация в 3 области на висшето образование и в 8 професионални направления, седем от които са в Списъка на приоритетните професионални

направления на МОН. Университета получи успешна акредитация на средата за провеждане на дистанционна форма на обучение и бяха акредитирани първите две магистърски специалности за дистанционна форма на обучение по „Възобновяеми енергийни източници“ и по „Siemens PLC - технологии за управление“. За предстоящата учебна година предстои реформа в номенклатурата на предлаганите специалности, целяща оптимизиране на обучението. Получена бе програмна акредитация на ПН 5.2. „Електротехника, електроника и автоматика“ с оценка 9.33 с валидност до 02.10.2021 г. и на Докторска програма „Измервателна електротехника“ с оценка 9,20 за 6 годишен период.

5. През отчетния период ТУ-Варна има подписани споразумения за обмен по **ЕРАЗЪМ+** с 63 европейски университета. По програмата бяха изпратени общо 46 студенти и докторанти (7 за обучение и 39 за практика за общо 149,5 месеци). Прави впечатление многократно нарасналата мобилност с цел практика. За периода са реализирани 24 преподавателски мобилности (14 с цел преподаване и 10 с цел обучение) за общо 33 седмици.

6. Общо усвоените средства от НИД и образователни програми за периода са **2 469 363,99 лв.**, което е **21,93%** при сравнение с общата държавна субсидия. От тях **233 349** е субсидията за наука, предоставяна на университета от държавния бюджет, което продължава да бъде крайно недостатъчно. Обемът от научно-приложни проекти, разработвани в фирмата ни „ВТП – ТУВ“ ЕООД, достигна **660 000 лв**, което е повишение в сравнение с предходната година и е най - голям през последните 9 години. Основен успех в проектната дейност през периода е спечеленият проект по Хоризонт 2020 **MaXIMA - Three dimensional breast cancer Models for X-ray IMAGING research** с общ бюджет **998 050 евро**, с ръководител **д-р инж. Кристина Близнакова**, на който ТУ Варна е координатор.

7. В отчетния период университетът ни стана организатор или съорганизатор на **16** научни форума, с което се утвърди като уважаван научен център в национален мащаб. ТУ-Варна издава сам или с други институции общо 1 годишник, 5 научни списания, 1 WEB страница и 5 сборника с доклади и разработки по конкретна тематика. Общият обем от публикации – **696 бр.** е **спаднал** спрямо предходния период. Продължава тенденцията на намаление на

броя на публикациите. Хубавото е, че намалява и броят на преподавателите без публикация – през периода той е 21,77%. Най-съществената предстояща цел е преосмисляне на публикационната дейност и нейното насочване към публикации с импакт фактор, така както се оценява и в Рейтинговата система и при финансиране дейността на университета.

8. Общо в университета: ТУ-Варна, Дирекция „Студентски столове и общежития“, фирмите ни „ВТП-ТУВ“ ЕООД и „ТУ Кампус логистика“ ЕООД, а също така и в звената на самоиздръжка се реализират **653 души**. Общият брой на преподавателите и служителите в университета ни е **587 души**, от които **преподаватели 317** /т.е. 54%/ и **административен и помощен персонал 232 души**, в това число работещите по 66 ПМС /или 46%/.

9. Преподавателският състав включва общо **317 души**, от които **133** хабилиитирани /**професори и доценти**/ или 41% и **184** нехабилиитирани или 59% от общия академичен състав. **32** преподаватели от хабилиитирания състав са в пенсионна възраст, а **81** преподаватели от нехабилиитирания са с докторска степен.

10. Системата за управление на качеството /СУК/ функционира ефективно. През отчетния период бе проведен ресертификационен одит, с който беше продължено сертифицирането ни по ISO 9001:2008 от RINA Services S.p.A. – България. Проведени са и два вътрешни одита. Сумарно за периода март 2015 – март 2016 год. са променени 27 документа, от които 26 са актуализации и 1 е новоприет.

11. Във **финансово отношение** ситуацията продължава да се влошава, но Университетът ни е **стабилен**, преди всичко благодарение на строгата финансова дисциплина и предприетата политика на икономии и оптимизация:

- Веществената издръжка на един студент, субсидирана от държавата за 2016 год., е в размер на 1663 лв./студент, което е намаление с 7,9% в сравнение с предходната година. Трябва да се има в пред вид и новата методика на изчисление, с участието на съответните коефициенти по професионални направления;

- Бюджетната ни субсидия за 2016 год. е в размер на 10 675 520 лв. или е налице намаление с 5,19% в сравнение с 2015

година. Това е около 67% от общия планиран бюджет. Това означава, че приблизително 33% от бюджета на университета е предвидено да се формира от допълнителни активности на академичния и административен персонал. Интересен е факта, че за 2015 год. Фонд работна заплата заема 94.48% от субсидията ни за обучение;

- Анализът на т.н. собствени приходи за 2015 год. показва стабилност по сбора на наеми и други приходи, но и спад на приходите от такси за обучение. Тези, от чуждестранните студенти, намаляха до **1 129 339 лв.** спрямо 1 335 942 лв. от предходния период или е наличен спад с 15,5%;

- Във връзка с рязкото увеличение от 01 Януари 2016 година на минималната работна заплата, въпреки утежненото финансово състояние, с решение на Академичния съвет бе извършена промяна във Вътрешните правила за организация на работната заплата, което доведе до **увеличение на основните заплати** на всички преподаватели и служители с 40 лв. Това повишава стойността на индикатора „средна основна заплата“ за целия персонал, който през 2015 год. е 1185 лв.;

- В резултат на прекратяване използването на служебните автомобили за лични нужди (само за половин година), **спаднаха разходите** на гориво за транспорт с 65 %. За съжаление, лошото състояние на водопреносната мрежа и многобройните аварии доведоха до нарастването на разходите за вода с 37%. Належащо е предприемането на обследване и съответни мерки за преодоляване на този проблем.

12. За капиталови разходи държавната субсидия осигурява само 105 172 лв. годишно. Всеизвестно е, че данъците на сградите и таксата „смет“ е значително над 100 000 лв. През отчетния период настоящото академично ръководство отделяше средства за текущи ремонти само в крайно наложителни случаи. Причината бе в крайно неизгодния договор за Университета по отношение на извършваните строително ремонтни дейности. Разценките в приетата номенклатура от дейности надхвърляха два пъти тези в другите университети. От отчетените за 2015 год. **892 457 лв** за текущи ремонти над **700 000 лв** бяха разходвани до 30.06.2015 год.

13. Продължена бе добрата социална политика на академичното ръководство по отношение на мобилната група към Виваком. Всички наши членове могат да говорят напълно

безплатно с всички мобилни и стационарни телефонни постове у нас. Самата група бе разширена с над 100 нови абоната.

14. **Потребностите от места в студентските общежития** бяха задоволени на **100%**. Всеки желаещ бе настанен и социалните му потребности бяха задоволени. През летния период бе извършен ремонт на бл.13 и бл.18, с което влязоха в новата учебна година в добро състояние. Има необходимост от подмяна на водонагрейните котли. На търг бе отдаден стола към бл.18, с което рязко се подобри качеството на обслужването и храната. Осигурена бе възможност студентите реално да ползват държавната дотация на храната.

15. Допълнително е утежнено финансовото състояние на Университета, в резултат на недалновидни действия, предприети през 2008 и 2012 год. По изпълнителни листи на Окръжен съд, ТУ-Варна има задължение в размер на 874 389,05лв. към фирма „Инвестек“ ЕООД и на 229 492 лв. към фирма ЕТ „Анонс 91“.

В заключение трябва да се отбележи, че Академичното ръководство през този отчетен период стриктно се придържахте към мандатната си програма, което означава началото на една нелека, но задължителна реформа във всички сфери на дейността на ТУ-Варна. Всички предприети мерки имат единствената цел успешно преодоляване на утежнената финансова ситуация, мобилизиране и израстване на кадровия състав и по нататъшно развитие на Технически университет - Варна като модерен университет, осъществяващ качествено обучение на студенти и докторанти, както и като изследователски, иновационен и технологичен център, решаващ конкретни проблеми на индустрията и бизнеса на страната, Черноморския регион и социалната практика.

Настоящият отчетен доклад е приет на заседание АС на 25.04.2016г. (Протокол №10).

Отчетен доклад

**за дейността на Контролния съвет
на ТУ-Варна за периода
юли 2015 г. – април 2016 г.**

Варна, 2016 г.

Представеният доклад за дейността на Контролния съвет е на основание чл. 34а, ал. 3 от Закона за висше образование (ЗВО). През отчетния период дейността може да се структурира в следните раздели.

I. Проверка на законността на изборите за Ректор, Председател и Зам. председател на ОС, Председател, Зам. председател и членове на Контролния съвет, и членове на Академичния съвет на ТУ-Варна с мандат 2015 – 2019 г.

Процедурите за избор на ръководни органи на ТУ-Варна са открити с приетия от Академичния съвет график за провеждане на изборите.

1.Общо събрание (ОС)

Броят на членовете на ОС е определен според чл. 10, ал. 1 и 2 от Правилника за дейността на ТУ-Варна и е с утвърден състав според чл. 18, ал. 1 от Правилника за изборните процедури (ПИП).

Структура на ОС	Брой	%
Хабилитирани преподаватели	135	71,4
Студенти и докторанти	31	16,4
Нехабилитирани преподаватели	15	7,9
Администрация	<u>8</u>	<u>4,3</u>
Общо	189	100

Броят на гласувалите на 29.06.2015г. е 183 (96,8%).

В съответствие с ПИП и получените резултати от гласуването, за Председател на ОС на ТУ-Варна с мандат 2015-2019 г. е избран доц. д-р инж. Виктор Чириков, а за Зам. председател – доц. д-р инж. Слава Йорданова.

2. Избор на Ректор

Ректорът на ТУ-Варна е избран на законно проведено заседание на ОС на 29.06.2015 г., като са спазени всички процедури и разпоредби на ПИП и ЗВО. В съответствие с чл. 9, ал. 2 от ПИП и резултатите от гласуването, за Ректор на ТУ-Варна с мандат 2015-

2019 г. е избран доц. д-р инж. Росен Василев, получил повече гласове от обикновеното мнозинство.

3. Избор на Председател, Зам. председател и членове на Контролния съвет на ТУ-Варна

Структурата на Контролния съвет (КС) е гласувана на заседание на Академичния съвет (АС) на 06.04.2015г. Контролният съвет се състои от 9 членове. За председател на КС на ТУ-Варна с мандат 2015-2019 г. е избрана доц. д-р инж. Розалина Чутуркова, а за Зам. председател – доц. д.н. Лора Попова. Проведените процедури по техния избор, както и на членовете на КС са законосъобразни, съгласно изискванията на чл. 20 – 23, чл. 26 от ПИП и чл. 34 от ЗВО.

4. Избор на Академичен съвет

Структурата на АС е определена на основание чл. 30, ал. 2 от ЗВО и е гласувана на заседание на АС на 06.04.2015г. Академичният съвет се състои от 35 членове и включва представители на академичния състав, студенти и докторанти, и служители. При проведения избор са спазени изискванията на чл. 16, ал. 2 от ПИП.

От извършените проверки произлизат следните **заключения:**

- ОС на ТУ-Варна е легитимно при провеждане на заседание за избор на Ректор, Председател и Зам. председател на Общото събрание, Председател, Зам. председател и членове на Контролния съвет и Академичен съвет на ТУ-Варна, както и за попълване състава на контролния съвет;

- Спазени са изискванията на ЗВО, чл. 27, ал 2, ПД на ТУ-Варна и ПИП – хабилитираните лица на Общото събрание да са не по-малко от 70%, а представителите на студентите и докторантите – не по-малко от 15%;

- Комисията по подготовка на изборните процедури е извършила законосъобразно и в съответствие с приетия график всички необходими процедури по приемане и обработка на документите, както и по допускане на кандидатите за избор;

- Ректорът на ТУ-Варна, Председателят и Зам. председателят на ОС, Председателят, Зам. председателят и членовете на КС, както и членовете на АС са избрани въз основа на законно

проведено заседание на ОС на ТУ-Варна, като са спазени всички процедури, произлизащи от ПД, ПИП на ТУ-Варна и ЗВО;

- Ректорът е избран с гласове, повече от обикновеното мнозинство, като са спазени изискванията на чл. 9 ал. 2 от ПИП на ТУ-Варна;

- Не са постъпили оплаквания, жалби и възражения, свързани с проведените изборни процедури;

- Документацията, отразяваща проведените избори, съдържа необходимите заповеди, списъци, протоколи, бюлетини и други материали, свързани с изборите, като всички материали са систематизирани и добре подредени.

II. Проверката на законосъобразността на изборите за ръководни органи на основните звена на ТУ-Варна – Декани, Директори на Департамента и Колежите, Факултетни съвети, Съвети на Департамента и Колежите, Общи събрания, Председатели и Зам. председатели на Общите събрания с мандат 2015 – 2019 г.

Процедурите за избор на ръководни органи са проведени съгласно приетите на заседание на АС (19.10.2015г.) графици. На заседание на АС на 02.11.2015г. са приети структурата и състава на Общите събрания и на Съветите на основните звена в ТУ-Варна. Деканите на основните звена, Директорите на ДМФЕО и на Колежа в структурата на ТУ-Варна са избрани на законно проведени заседания на ОС, като са спазени всички процедури на ПД, ПИП и ЗВО. При гласуването и преброяването на бюлетините е осъществен контрол от членове на Контролния съвет.

Тъй като няма постъпила кандидатура за Директор на ДТК – гр. Добрич, досегашният Директор доц. д-р инж. Радко Михайлов остава ВИД.

Факултетните съвети, Съветите на Департамента и Колежите, както и Председателите и Зам. председателите на Общите събрания на основните звена на ТУ-Варна са избрани при спазване на всички разпоредби на Правилник за провеждане на изборните процедури в ТУ-Варна. Проверката на документацията, която отразява проведените избори, показва, че всички необходими материали са в наличност, подредени и систематизирани.

През отчетния период предстоят частични избори за попълване съставите на ФС и ОС на КФ, ЕФ и Колежа в структурата на ТУ-Варна.

От извършените проверки могат да се направят следните **закljučения:**

- Комисиите по подготовка и провеждане на изборните процедури са извършили законосъобразно и в съответствие с приетия график всички необходими процедури по приемане и обработка на документите, както и по допускане на кандидатите за избор;

- Спазени са изискванията на ЗВО, чл. 26, ал 1, ПД на ТУ-Варна и ПИП – хабилитираните лица на Общото събрание да са не по-малко от 70%, а представителите на студентите и докторантите – не по-малко от 15%;

- Ръководните органи на основните звена са избрани на законно проведени заседания на ОС при спазване на всички процедури, произлизащи от ПД на ТУ-Варна, ПИП и ЗВО.

- Не са постъпили жалби относно изборните процедури на основните звена.

III. Становище на Контролния съвет по изпълнение на бюджет 2015 г.

Бюджетната субсидия на ТУ-Варна след направените корекции към 31.12.2015 г. е 11 259 470 лв. От тях 7 994 470 лв. са получени по банковата сметка на ТУ-Варна, а 3 265 000 лв. са за осигурителни вноски и данъци, като 189 269 лв. от осигуровките трябва да се върнат на МОН.

От годишния отчет се вижда, че бюджетът през 2015 г. се изпълнява ритмично. Приходите по § 24-00 „Приходи и доходи от собственост“ са 6 148 731 лв. и се състоят от:

- Приходи от такси за обучение на бакалаври, магистри и докторанти, българско и чуждоезиково обучение на чуждестранни студенти и др. (§ 24-04 „Приходи от продажба на услуги, стока и продукция“) – 5 373 069 лв.;

- Приходи от наеми на имущество и студентски наеми в студентските общежития (§ 24-05) – 773 749 лв.;

- Приходи от помощи и дарения и други безвъзмездно получени суми от чужбина (§ 46-30) – 7 516 лв.

Разходите на ТУ-Варна към 31.12.2015 г. възлизат на 16 371 621 лв. и включват: -заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения (§ 01-01) – 8 657 106 лв. (най-същественият разход);

- Други възнаграждения и плащания на персонала (хонорувани преподаватели, докторанти, обезщетения при пенсиониране и др.) § 02-01 – 1 119 429 лв.;

Трябва да се отбележи, че работните заплати и другите възнаграждения са изплащани ритмично и своевременно през 2015 г.

- Издръжка на Университета – 3 691 903 лв. (§10-00). Тук са включени: разходи за храна в студентския стол и инвентар в студентските общежития, разходи за гориво, вода и енергия, канцеларски материали, учебни и научно-изследователски разходи и книги в библиотеката, както и разходи за текущ ремонт – разходите за текущ ремонт през второто полугодие на 2015 г. са силно ограничени, тъй като планът им е преизпълнен още през първото шестмесечие.

Заклучение: Всички разходи на ТУ-Варна през 2015 г. са извършени законосъобразно при спазване на нормативните изисквания.

IV. Становище на Контролния съвет по изпълнение план-бюджет 2016 г.

Бюджетната субсидия на ТУ-Варна за 2016 г. е 11 303 400 лв. при средно претеглен норматив 1693 лв. (1806 лв. за 2015 г. – намален е с 6,3 %).

Очакваните приходи през 2016 г. са 5 357 000 лв. и са с 11,2 % по-малко от приходите през 2015 г. Най-съществено е намалението в § 24-04 „Приходи от продажба на стоки и услуги“ (приходи от такси за обучение на бакалаври, магистри, българско и чуждоезиково обучение на чуждестранни студенти и др.) – 4 735 000 лв. (в сравнение с 5 373 069 лв. за 2015 г.). Намалението обхваща приходите от всички параграфи (от § 24-00 до § 24-08).

Очакваните разходи през 2016 г. са 18 583 592 лв. и са с 13,5 % повече от разходите през 2015 г. Най-съществени са разходите по § 01-01 „Заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения“ – 9 210 000 лв. (в сравнение с 8 657 106 лв. за 2015 г.), „Разходи за издръжка“ (§ 10-00) – 4 846 489 лв. (в сравнение с 3 691 903 лв. за 2015 г.) и най-вече увеличение има в § 01-16 „Вода, горива и енергия“ – 1 585 000 лв. (в сравнение с 1 038 362 лв. за 2015 г.). Разходите за основен ремонт на дълготрайни материални активи (§ 51-00) също са завишени – 300 000 лв. (в сравнение със 166 501 лв. за 2015 г.).

По отношение на издръжката са намалени разходите в § 10-30 „Текущ ремонт“ – 463 100 лв. (в сравнение с 892 456 лв. през 2015 г.) – разходите са намалени с 48,1 %.

В план-бюджета за 2016 г. са включени и разходи в § 10-92 за договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски в размер на 672 632 лв.

Във връзка с писмо № 0414-112 от 15.03.2016г. на Министерството на образованието и науката, се налага корекция на бюджета на ТУ-Варна за 2016г. както следва: намаляват се разходите с 1 127 880 лв. от „Текущи разходи“: Издръжка и други текущи разходи, а се увеличават капиталовите разходи с 500 000 лв. Корекцията на бюджета е във връзка с намаления прием на студентите през учебната 2015/2016г. и е прета на заседание на АС на 28.03.2016г.

Независимо от направените промени, налице са всички условия ТУ-Варна да се справи с основните си плащания през 2016 г. – заплати, хонорари, средства за наука, разходи за издръжка на обучение и др.

Заключение: Предложеният бюджет за 2016 г. е добре балансиран и дава възможност за обезпечаване на приоритетните разходи – работни заплати, стипендии на студентите и издръжка на обучението.

Отчетният доклад на Контролния съвет е приет на заседание на КС на 12.04.2016г. и на заседание на АС на 25.04.2016г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. УВОД	2
II. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ	3
III. КАДРОВО И АКРЕДИТАЦИОННО СЪСТОЯНИЕ	53
IV. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО	88
V. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	99
VI. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ	147
VII. СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ И МАТЕРИАЛНО- ТЕХНИЧЕСКА БАЗА	152
VIII. ИЗВОДИ	156
IX. ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА КОНТРОЛНИЯ СЪВЕТ	161